

Миралиева Зауре Манаковна

«Мен әлемді ойын арқылы білемін»
тақырыбындағы авторлық бағдарлама

2025-2026 оқу жылы

Рецензентер:

Жұман Нұрғали-Шардара аудандық білім бөлімінің аға әдіскері, педагог-зерттеуші

Карюгина Марина Леонидовна – педагог – шебер, І КК директорының орынбасары, педагог-жаттықтырушы, "М.Горький атындағы жалпы орта мектебі" МКК і жоғары деңгейдегі сертификатталған мұғалімі, Шардара қаласы, Түркістан облысы. "Үздік педагог 2017" республикалық байқауының жеңімпазы, "Ы. Алтынсарин, 2024 жыл", "оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендердің ғылыми-педагогикалық сараптамасы бойынша сарапшылардың құзыретін арттыру" сертификаты, № 23351, 2023 жыл

Тақырып бойынша авторлық бағдарлама: «Мен әлемді ойын арқылы білемін», /автор З.М.Миралиева/ - г.Шардара, 2026 жыл, 103 бет

«Мен әлемді ойын арқылы білемін» тақырыбындағы қолданбалы оқыту курсының авторлық бағдарламасы» әдістемелік жинағында аннотация, түсіндірме жазба, оқу бағдарламасының мазмұны, курсты күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау, сабақты қысқа мерзімді жоспарлау бар. Жинақ бастауыш сынып мұғалімдеріне пайдалы болады

Аннотация

«Ойын арқылы әлемді танып білу» атты қолданбалы курс бағдарламасы 2-сынып оқушыларына арналған және ойын түріндегі оқыту арқылы қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейтуге бағытталған. Бұл курс танымдық, зерттеу және коммуникативтік іс-әрекеттерді біріктіре отырып, кіші мектеп жасындағы баланың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

Курстың негізгі мақсаты - ойын арқылы әлемді тануға тұрақты қызығушылық қалыптастыру, сондай-ақ ізденімпаздық, өзіндік тәуелсіздік, жауапкершілік, табиғат пен адамдарға деген құрмет сияқты жеке қасиеттерді дамыту.

Курс 34 оқу сағатын қамтиды және 5 тақырыптық бөлімнен тұрады: «Мен және менің әлемім», «Біздің айналамыздағы табиғат», «Уақыт пен кеңістік», «Адамдар мен мәдениеттер әлемі», «Қауіпсіздік пен денсаулық». Әрбір сабақ ойын түрінде (рольдік, сюжеттік, үстел ойыны, қозғалыстық ойындар, квест және т.б.) өткізіліп, 7-8 жас аралығындағы балалар үшін оқытуды қызықты, қолжетімді және жеке мағыналы етеді.

Бағдарлама келесі бағыттарда жұмыс істейді:

- танымдық және әлеуметтік белсенділікті дамыту;
- өз-өзі туралы, адамдар, табиғат және мәдениет жайлы алғашқы түсініктер қалыптастыру;
- қауіпсіз мінез-құлық нормаларын меңгеру;
- ынтымақтастық, өзін-өзі білдіру және өзін-өзі бағалау дағдыларын дамыту.

Курс сабақтан тыс уақытта немесе «Дүниетану» пәнімен интеграция аясында жүзеге асырылуы мүмкін.

Түсіндірме жазба

Бағдарламаның өзектілігі. Кіші мектеп жасындағы балалар - қоршаған әлемді белсенді танып білу, жеке тұлғаның негізін қалыптастыру, өзіне және өзгелерге қызығушылықтың пайда болу кезеңі. Осы уақытта балалардың жас ерекшеліктеріне сай келетін, олардың белсенді қатысуы мен эмоционалды байлығы, өзін-өзі білдіруге мүмкіндік беретін оқу формалары өте маңызды.

Ойын - кіші мектеп жасындағы балалардың негізгі іс-әрекеті болғандықтан, ойын технологиялары оқу мен тәрбиелеудің тиімді құралына айналады. Ойын арқылы бала жаңа білімді оңай игереді, ойлау, сөйлеу, назар аудару қабілеттерін дамытады, топпен жұмыс істеуді, сезімін білдіруді және таңдау жасауды үйренеді.

«Ойын арқылы әлемді танып білу» бағдарламасы балаларда қоршаған әлемге танымдық қызығушылықты, жеке тұлға қасиеттерін, әлеуметтік

белсенділікті, коммуникативтік дағдылар мен тәуелсіздікті дамытуға бағытталған.

Бағдарламаның мақсаты: ойын технологиялары арқылы кіші мектеп оқушыларының жан-жақты жеке тұлғалық және танымдық дамуы үшін жағдай жасау.

Бағдарламаның міндеттері:

- Белсенді ойын формалары арқылы қоршаған әлемге тұрақты қызығушылық қалыптастыру;
- Коммуникативтік дағдыларды, эмоциялық интеллектіні, ынтымақтастық қабілетін дамыту;
- Өзіне, басқа адамдарға, табиғатқа және мәдениетке деген құндылықтық қатынасты тәрбиелеу;
- Танымдық әмбебап оқу әрекеттерін (талдау, салыстыру, жалпылау және т.б.) дамыту;
- Жеке тұлғаның өзін-өзі тануын, адекватты өзін-өзі бағалауды қалыптастыруға ықпал ету;
- Үйде, мектепте, көшеде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін бекіту.

Курстың жүзеге асу мерзімі мен құрылымы: бағдарлама 34 оқу сағатынан тұрады және оқу жылы ішінде (аптасына 1 сағаттан) жүзеге асырылады.

Курстың мазмұны 5 тақырыптық бөлімнен тұрады:

I бөлім. Мен және менің әлемім -өзін-өзі тану, отбасы, мамандықтар, жеке қасиеттер.

II бөлім. Біздің айналамыздағы табиғат - өсімдіктер, жануарлар, жыл мезгілдері, табиғатты қорғау.

III бөлім. Уақыт пен кеңістік - уақыт туралы түсінік, жер бетінде бағдарлау, ұрпақтар байланысы.

IV бөлім. Адамдар мен мәдениеттер әлемі - мәдениет, халық дәстүрлері, төзімділік.

V бөлім. Қауіпсіздік пен денсаулық - дұрыс өмір салты, жеке қауіпсіздік, алғашқы көмек.

Жүзеге асыру формалары мен әдістері:

Бағдарламада ойын формалары басым:

- сюжет-рольдік және іскерлік ойындар;
- квесттер мен ойын сабақтары;
- викториналар, ойын саяхаттары;
- үстел ойындары, қозғалмалы және командалық ойындар;
- интерактивті тапсырмалар, шығармашылық шеберханалар.

Оқыту әдістері: бақылау, зерттеу, өмірлік жағдайларды модельдеу, ұжымдық талқылау, ойын формасында практикалық әрекеттер.

Бағдарламаны меңгеру нәтижелері:

Оқушылар білуі тиіс:

- өздері, отбасы, мектеп, мамандықтар туралы негізгі мәліметтер;

- туған жердің жануарлары мен өсімдіктерінің ерекшеліктері;
- жыл мезгілдерінің белгілері және олардың табиғат пен адамның өміріне әсері;
- туған қаланың, елдің атауы және Отанның символдары;
- халықтардың дәстүрлері мен мерекелері;
- дұрыс өмір салтының қарапайым ережелері;
- үйде, мектепте, көшеде және табиғатта қауіпсіз мінез-құлықтың негізгі ережелері.

Оқушылар істей білуі тиіс:

- топта жұмыс істеу, қарым-қатынас пен бірлескен іс-әрекет ережелерін сақтау;
- өз пікірін білдіру, сұхбаттасын тыңдау, сұрақ қою;
- бақылау, ойындар мен әңгімелер арқылы ақпарат табу және қолдану
- тірі және өлі табиғатты ажырата білу, жақын маңдағы өсімдіктер мен жануарларды атау;
- уақыт бойынша бағдарлана білу (күні бөліктері, аптаның күндері, жыл мезгілдері) және жер бетінде (үй, мектеп, қала);
- түрлі өмірлік жағдайларда мінез-құлық пен қауіпсіздік ережелерін қолдану;
- өзіне, басқаларға, табиғатқа және мәдени әртүрлілікке құрметпен қарау.

Қатысушылар категориясы:

Бағдарлама жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушыларына (7–8 жас аралығындағы) арналған және сабақ ішінде де, сабақтан тыс уақытта да қолданылуы мүмкін.

**Жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушыларына арналған
«Ойынды арқылы әлемді танимын» қолданбалы курс бағдарламасының
мазмұны
(барлығы - жылына 34 сағат, аптасына 2 сағат)**

I-бөлім. Мен және менің әлемім (6 сағат)

Мен кімін? Ойнап, өзімізді танып білеміз. «Тұлға» деген не? Әр адам несімен ерекше? Өз сезімдеріміз бен эмоцияларымызды қалай тануға және білдіруге болады? Мінез-құлыққа әсер ететін мінез-құлық сипаттары қандай? Өзіміз және қызығушылықтарымыз туралы көбірек білудің жолдары.

Менің отбасым – менің күшім. Отбасыға кімдер кіреді? Отбасы не үшін қажет және ол бізге қалай көмектеседі? Отбасылық дәстүрлер қандай болады? Бір-бірімізге қамқорлық жасап, көмектесу неге маңызды?

Мені ерекше ететін не? Қабілет пен талант деген не? Неліктен әр адам ерекше? Өз дағдыларымызды қалай дамытуға болады? Өзіңе сену неге маңызды?

Мамандықтар әлемі: ересектерді ойнаймыз. Мамандықтар қандай болады және олар не үшін қажет? Адамдарға жұмыста қандай қасиеттер көмектеседі? Айналамыздағы мамандықтарға мысалдар. Еңбек барлығымыз үшін неге маңызды?

Мен мектепте және үйде: өзіңнің ең жақсы нұсқаң болу. Үйде және мектепте өзін-өзі ұстау ережелері. Басқаларды құрметтеу неге маңызды? Қалай дос болу және келіспеушіліктерді шешу керек? Қалай жауапты және мейірімді болуға болады?

Мен және менің әлемім» тақырыбы бойынша қорытынды ойын. Өзіміз, отбасымыз, қабілеттеріміз және мамандықтар туралы не үйренгенімізді қайталау және бекіту. Өзімізді және басқаларды түсіну неге маңызды? Білімімізді өмірде қалай қолданамыз?

II-бөлім. Біздің айналамыздағы табиғат (8 сағат)

Кімдер біздің жанымызда өмір сүреді? Біздің өңірдің жануарлары. Қандай жануарлар бізбен бірге өмір сүреді? Олар қайда тұрады және немен қоректенеді? Жануарлар мен олардың үйіне қамқор болу неге маңызды? Табиғатты жануарлар үшін қалай сақтап қалуға болады?

Өсімдіктер әлемі - керемет әлем. Өсімдіктер қандай болады және олар не үшін қажет? Гүлдер мен ағаштар қалай өседі? Өсімдіктер адамдар мен жануарларға не береді? Өсімдіктерді қорғау неге маңызды?

Жыл мезгілдері - шеңбер бойынша ойын. Жыл мезгілдері қандай болады? Әр мезгілде табиғат қалай өзгереді? Әртүрлі маусымдарда жануарлар мен өсімдіктермен не болады? Адамдар жыл мезгілдерінде қалай өмір сүреді?

Орман құпиялары. Орманда қандай өсімдіктер мен жануарлар өмір сүреді? Орман табиғат үшін неге маңызды? Ормандағы барлық тіршілік иелері қалай бір-бірімен байланысты? Орманды қорғау неге керек?

Табиғатты сақтайық! Табиғатты қорғау деген не? Неге қоқыс тастауға және өсімдіктерді сындыруға болмайды? Әр адам айналаны таза әрі әдемі сақтау үшін не істей алады? Табиғатқа қамқор болу - бәріміз үшін маңызды.

Табиғат пен адам: не білу керек? Адам табиғатқа қалай әсер етеді? Қайсысы пайдалы, қайсысы зиян? Неге суды, ауаны және жерді қорғау керек? Табиғаттың досы болу үшін не істеу керек?

«Балалар көзімен табиғат әлемі» викторинасы. Оқушылар қандай жануарлар мен өсімдіктерді есте сақтады? Жыл мезгілдері мен орман туралы не білді? Табиғатқа қалай көмектесуге болады? Табиғат туралы білімді тексеру.

«Біздің айналамыздағы табиғат» тақырыбы бойынша қорытынды ойын. Жануарлар, өсімдіктер және табиғат туралы үйренгенді қайталау.

Табиғатты қорғау неге маңызды? Қоршаған ортамен қалай тату өмір сүруге болады?

III- бөлім. Уақыт пен кеңістік (6 сағат)

Уақыт деген не? Уақыт деген не және оны қалай өлшейді? Сағаттар мен күнтізбелер қандай болады? Уақытты түсіну не үшін маңызды? Уақыт бізге күнімізді жоспарлауға қалай көмектеседі?

Кеше, бүгін, ертең. Кеше, бүгін және ертең деген не? Оқиғалар уақытпен қалай байланысты? Өткенді есте сақтау және болашақты жоспарлау неге маңызды? Оқиғалардың ретін қалай түсінуге болады?

Уақытқа саяхат. Өткен, қазіргі және болашақ уақыт деген не? Уақыт өткен сайын адамдардың өмірі қалай өзгереді? Тарихты білу не үшін қажет? Әр түрлі уақыттарды елестету мен қиялдау не береді?

Карта, компас, жергілікті жер. Карта деген не және ол не үшін керек? Компаспен қалай жұмыс істеуге болады және жергілікті жерде қалай бағдарлануға болады? Бағыттар қандай және жолды қалай табуға болады? Өз орныңды білу неге маңызды?

Біз қайда тұрамыз? Қала, өңір, ел. Қала, өңір және ел деген не? Біздің өңір мен еліміздің қандай ерекшеліктері бар? Өзіңнің әлемдегі орныңды білу не үшін қажет? Еліміздің тұрғындарын не біріктіреді?

«Уақыт пен кеңістікте» қорытынды ойыны. Уақыт пен кеңістік туралы білімді қайталау және бекіту. Уақыт пен орынды бағдарлай білу неге маңызды? Бұл білімді күнделікті өмірде қалай қолдануға болады?

IV-бөлім. Адамдар мен мәдениеттер әлемі (8 сағат)

Әлем халықтары: «Халықтар мәдениеті» пазл-ойыны.

Халықтар мен мәдениет дегеніміз не? Әр елдің адамдары несімен ерекшеленеді? Дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың басты ерекшеліктері қандай? Әртүрлілікті құрметтеу не үшін маңызды?

Ұлттық киімдер. Ұлттық киімдер қандай болады? Киім мәдениеттің ерекшеліктерін қалай көрсетеді? Адамдар неге әртүрлі киімдер киеді? Ұлттық киім халық үшін нені білдіреді?

Халықтардың дәстүрлері мен мерекелері. Әр елде қандай дәстүрлер мен мерекелер бар? Адамдар маңызды оқиғаларды қалай атап өтеді? Дәстүрлер мәдениетті сақтауға қалай көмектеседі? Бірге өткізілетін мерекелердің маңызы қандай?

Ым мен мимика тілі: мәдениаралық ойын. Ым мен мимика тілі деген не? Адамдар сөзсіз қалай түсініседі? Бір-бірімізді әртүрлі жолмен түсіну не үшін маңызды? Вербалды емес қарым-қатынастың рөлі қандай?

Әлем балалары. Әр елдің балалары немен ұқсас және немен ерекшеленеді? Достық пен төзімділік деген не? Қалай мейірімді болып,

басқаларды құрметтеуге болады? Балалар арасындағы өзара түсіністік не үшін маңызды?

Ертегілер қайда тұрады? Ертегі деген не және олар неге маңызды? Әр елде қандай ертегілер айтылады? Ертегілер арқылы мәдениетті қалай тануға болады? Адам өміріндегі ертегілердің маңызы қандай?

Әлем халықтарының таңғажайып жаңалықтары. Әр түрлі елдердің адамдары қандай маңызды өнертабыстар ойлап тапты? Өнертабыстар адамдардың өмірін қалай өзгертеді? Жаңа нәрсені үйрену мен ойлап табудың маңызы қандай? Әлем халықтарының дамуға қосқан үлесі қандай?

«Адамдар мен мәдениеттер әлемі» тақырыбы бойынша қорытынды ойын. Халықтар, дәстүрлер мен қарым-қатынас туралы білімді қайталау. Басқа мәдениеттерді құрметтеу не үшін маңызды? Қалай ашық әрі достық қарым-қатынаста болуға болады? Білімді өмірде қолдану.

V- бөлім. Қауіпсіздік пен денсаулық (6 сағат)

Денсаулық - менің байлығым. Сау болу деген не? Қандай әдеттер пайдалы, ал қайсысы денсаулыққа зиян? Дұрыс тамақтану мен дене шынықтыру не үшін маңызды? Өзіңе күн сайын қалай күтім жасау керек?

Күн тәртібі ойында. Күн тәртібі деген не және ол неге маңызды? Таңертең, түсте және кешке қандай істер жасау керек? Оқу мен демалыс уақыты қалай бөлінуі керек? Күн тәртібі өзімізді жақсы сезінуге қалай көмектеседі?

Көше мен көлік. Көшеде және жолдан өткенде қандай ережелерді сақтау керек? Бағдаршам мен жол белгілерін қалай пайдалану керек? Неге көшеде мұқият және сақ болу қажет? Көлікті қауіпсіз қолдану жолдары.

Үйде және мектепте қауіпсіздік. Үйде және мектепте қандай қауіпсіздік ережелері бар? Қауіпті жағдайлардан қалай сақтануға болады? Өрт немесе басқа төтенше жағдай кезінде не істеу керек? Ересектерді тыңдау мен ережелерді сақтау неге маңызды?

Алғашқы көмек: құтқарушы ойыны. Алғашқы көмек деген не және ол не үшін қажет? Шағын жарақат кезінде өзіңе және басқаға қалай көмектесуге болады? Кесіктер, көгерулер мен күйіктер кезінде қандай әрекет жасау керек? Қауіпсіздік негіздерін білу не үшін маңызды?

Қорытынды ойын - «Мен әлемді танимын». Курс бойынша білімді жинақтау. Маңызды ережелер мен ұғымдарды қайталау. Оқу мен даму не үшін маңызды? Білімді күнделікті өмірде қалай қолдану керек?

**Жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушыларына арналған «Ойын арқылы әлемді танимын»
тақырыбындағы қолданбалы оқыту курсын күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау
(жылына 34 сағат, аптасына 2 сағат)**

№	Сабақ тақырыбы	Сағат саны	Сабақтың мақсаттары	Күтілетін нәтиже
I-бөлім. Мен және менің әлемім (6 сағат)				
1	Мен кімін? Ойнап, өзімізді танып білеміз	1	- Балаларды «тұлға» ұғымымен және әр адамның ерекшеліктерімен таныстыру. - Өз қабілеттері мен қасиеттерін түсінуге көмектесу. - Коммуникация және ұжымдық жұмыс	- Балалар өздерінің күшті тұстары мен қызығушылықтары туралы айта алады. - Әр адамның неге бірегей екенін түсінеді. - Ұжымдық ойындар мен тапсырмаларға

			дағдыларын дамыту.	белсенді қатысады.
2	Менің отбасым - менің күшім	1	- Балаларды Отбасы ұғымымен және оның әр мүшесінің мағынасымен таныстыру. - Топта жұмыс істеу қабілетін дамыту және рөлдік ойын арқылы жанашырлық таныту. - Қолдау мен күш ретінде отбасы туралы түсінік қалыптастыру.	- Балалар отбасы мүшелерінің атын атай алады және олар туралы айта алады. - Оқушылар рөлдік ойында белсенділік танытып, отбасының рөлін білдіріп, маңыздылығын түсіне алады. - Балалар отбасының маңыздылығын және оның мүшелеріне құрметпен қарауды түсінеді.
3	Мені ерекше ететін не?	1	- Балаларға өздерінің ерекше қабілеттері мен дағдыларын тануға көмектесу - Өз таланттары туралы айтуға үйрету - Өзінің және басқалардың күшті жақтарына құрметпен қарауды қалыптастыру	- Оқушылар өз қабілеттерін атау және көрсету біледі - Топпен жұмыс істеу, бір-бірін қолдау дағдылары қалыптасады - Өзін-өзі бағалауы және өзін тануы артады
4	Мамандықтар әлемі: ересектерді ойнаймыз	1	- Балаларды ересектердің түрлі мамандықтарымен таныстыру - Мамандықтардың қоғамдағы рөлін түсіндіру - Еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу - Коммуникативтік және шығармашылық қабілеттерін дамыту	- Балалар бірнеше мамандықты атап, сипаттай алады - Рөлдік ойын мен топтық жұмысқа белсенді қатысады - Еңбекке деген көзқарастары мен түсініктері қалыптасады, құрмет көрсетеді
5	Мен мектепте және	1	Балаларға үйде және мектепте дұрыс мінез-құлықтың маңыздылығын	Балалар дұрыс әрекет қажет ететін жағдаяттарды тани алады

	үйде: өзіңнің ең жақсы нұсқаң болу		түсіндіру - Жанжалдарды шешуді және қамқорлық көрсетуді үйрету - Өз жақсы қасиеттерін тануға және позитивті өзін-өзі бағалауды дамыту	- Өз ойлары мен сезімдерін ашық айтып, ойындарда және талқылауда еркін қатысады - Жақсы адам болуға ұмтылып, үйде де, мектепте де жауапкершілік танытады
6	Мен және менің әлемім» тақырыбы бойынша қорытынды ойын	1	- Балалардың отбасы, мамандықтар, мектеп және үй туралы білімдерін бекіту. - Командада жұмыс істеу, қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. - Жауапкершілік пен қамқорлық сезімін тәрбиелеу.	- Балалар отбасы мүшелерін, мамандықтарды және мектеп өмірін сенімді түрде сипаттай алады. - Командалық ойындарда бір-бірін қолдап, бірге жұмыс істеуді үйренеді. - Өз-өзіне және айналасына жылы, оң көзқарас қалыптастырады.

II-бөлім. Біздің айналамыздағы табиғат (8 сағат)

7	Кімдер біздің жанымызда өмір сүреді?	1	- Біздің өңірдегі жануарлармен, олардың тұрғылықты мекендері мен азығымен таныстыру. - Оқушылардың топта әрекет ету, зор алғырлық дағдыларын дамыту. - Табиғат пен жануарларға қамқорлықпен қарау сезімін қалыптастыру.	- Оқушылар жақын жануарларды айтып, олардың мекендейтін орны мен азығын сипаттай алады. - Ойын мен талқылауға белсенді қатысып, шығармашылық қабілеттерін көрсетеді. - Табиғат пен жануарларға деген жауапкершілік сезімін қалыптастырады.
8	Өсімдіктер әлемі - керемет әлем	1	- Балаларды өсімдіктердің әртүрлілігімен және олардың маңызымен таныстыру. - Табиғатқа қамқорлықпен қарауды қалыптастыру. - Ойын арқылы топтық жұмыс дағдыларын және ауызша сөйлеу	- Балалар өсімдіктердің әртүрлі түрлерін атай алады және олардың не үшін қажет екенін түсіндіре алады. - Топпен жұмыс істей алады және ойынға белсенді қатысады. - Өсімдіктерді және қоршаған ортаны

			қабілетін дамыту.	қорғаудың маңыздылығын түсінеді.
9	Жыл мезгілдері - шеңбер бойынша ойын	1	- Жыл мезгілдерінің ұғымы мен ерекшелігімен таныстыру. - Табиғаттағы өзгерістерді бақылап, сипаттау қабілетін дамыту. - Топтық жұмыс пен әңгіме арқылы коммуникативтік дағдыларды нығайту. - Табиғатқа қамқорлық сезімін тәрбиелеу.	- Оқушылар әр бір жыл мезгілінің өзіндік белгісін атай алады және сипаттай алады. - Табиғаттағы өзгерістердің себебін түсініп, олардың маңызын сезінеді. - Коллективтік тапсырмалар мен ойындарға белсенді қатысады.
10	Орман құпиялары	1	- Балаларды орман жануарлары және өсімдіктерімен таныстыру, олардың табиғаттағы маңызын түсіндіру - Ормандағы тірі ағзалардың байланысын көрсету - Табиғатқа, орманға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу	- Оқушылар орман тұрғындарын атай алады, орманның маңызын түсіндіреді - Ойын мен пікірталасқа белсене қатысады - Экологияға қызығушылық танытады, табиғатты қорғау қажеттігін түсінеді
11	Табиғатты сақтайық!	1	- Оқушыларда табиғатқа ұқыпты қарау түсінігін қалыптастыру - Командалық жұмыс, шығармашылық ойлау, өз ойын білдіру дағдыларын дамыту - Қоршаған орта үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу	- Балалар табиғатты қорғау деген не екенін түсінеді, жақсы/жаман әрекеттерге мысал келтіре алады - Рөлдік ойынға белсенді қатысады, командада жұмыс істейді - Табиғатты қорғауға қызығушылық танытып, жеке жауапкершілікті сезінеді
12	Табиғат пен адам: не	1	Балаларға адам мен табиғаттың байланысы, оларды бірге және	Оқушылар адамның табиғатқа әсері туралы біледі.

	білу керек?		жауапкершілікпен пайдалануды түсіндіру. - Адамның табиғатқа тигізетін жақсы және зиянды әсерлеріне мысалдар келтіру. - Ойлау, талдау және қорытынды жасау қабілеттерін дамыту. - Табиғатты сақтауға деген қамқорлық сезімін тәрбиелеу.	- Табиғатқа қатысты жақсы және зиянды әрекеттерге нақты мысалдар келтіре алады. - Топпен жұмыс істей алады, пікірталастарға белсенді қатысады және табиғатқа қамқорлық білдіреді.
13	«Балалар көзімен табиғат әлемі» викторинасы	1	- Табиғат әлемі туралы білімді қайталау және жинақтау. - Логикалық ойлау, есте сақтау, зейін, топта жұмыс істеу дағдыларын дамыту. - Табиғатқа деген қызығушылықты, қамқорлық сезімін және қоршаған ортаға жауапкершілікті қалыптастыру.	- Оқушылар жануарлар, өсімдіктер, табиғи құбылыстар жөнінде алған білімдерін еске түсіреді. - Викторинаға белсене қатысып, топта жұмыс істеу арқылы өз білімдерін көрсетеді. - Табиғатқа деген оң көзқарас танытып, сақтауға ниетті болады.
14	«Біздің айналамыздағы табиғат» тақырыбы бойынша қорытынды ойын	1	- Табиғат туралы (жануарлар, өсімдіктер, табиғи құбылыстар, табиғатты қорғау) білімді бекіту және жалпылау. - Логикалық ойлау, зейін, топта жұмыс істеу дағдыларын дамыту. - Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен құрметті, оны сақтау үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	- Оқушылар табиғат туралы негізгі білімдерін еске түсіреді. - Табиғи объектілер мен құбылыстарды ажыратып, адамның табиғатқа деген әрекеттерін түсіндіре алады. - Ойынға қатысып, топпен бірлесе жұмыс істейді, экологиялық тұрғыдан дұрыс ойлай біледі.
III- бөлім. Уақыт пен кеңістік (6 сағат)				
15	Уақыт деген не?	1	Уақыт ұғымымен таныстыру, оны оқиғалардың ретімен байланысын түсіну арқылы көрсету.	- Оқушылар тәуліктің бөліктері мен апта күндерін ажырата алады. «Өткен», «қазіргі», «болашақ»

			• «Кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түс», «кеш», «түн» сияқты уақыт ұғымдарын ажырату дағдыларын дамыту. • Уақыттың циклдік сипаты туралы түсінік қалыптастыру (тәулік, апта, жыл). • Логикалық ойлау, сөйлеу, зейін дағдыларын дамыту.	ұғымдарын түсінеді. • Ойынға қатысады, топпен жұмыс істейді, уақыттық тізбек құра алады.
16	Кеше, бүгін, ертең	1	• Балаларды «кеше», «бүгін», «ертең» ұғымдарымен таныстыру. • Уақыттық оқиғалардың реттілігін түсінуді үйрету. • Қарапайым хронологиялық тізбектер құру қабілетін дамыту. • Топпен жұмыс істеу дағдыларын, сөйлеу мен зейінді дамыту.	• Оқушылар «кеше», «бүгін», «ертең» сөздерін дұрыс қолдана алады. • Оқиғалардың хронологиялық ретін түсінеді. • Топтық ойынға қатысып, рефлексия жасайды.
17	Уақытқа саяхат	1	• Балаларды ойын арқылы «уақыт саяхаты» ұғымымен таныстыру. • Оқиғалардың ретімен және уақытты бағдарлауды дамыту. • Топтық жұмыс және зейін дағдыларын қалыптастыру. • Ойын жағдайлары арқылы сөйлеу және ойлауды дамыту.	• Балалар уақыт кезеңдерін (өткен, бүгінгі, болашақ) айыра алады. • Оқиғалардың қарапайым уақытша тізбегін құра алады. • Ойын мен топтық тапсырмаларға белсенді қатысады. • Өз әсерлерін білдіреді және қорытынды жасайды.
18	Карта, компас, жергілікті жер	1	• Оқушыларды негізгі ұғымдармен таныстыру: карта, компас, жергілікті жерді бағдарлау.	• Балалар карта мен компастың не екенін және олардың қажет екенін түсінеді. • Карта бойынша бағдар жасап,

			- Қарапайым картаны оқып, компасты пайдалануды үйрету. - Командалық жұмыс пен кеңістіктік бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. - Ойын арқылы зейінділік, ойлау және сөйлеу қабілетін дамыту.	компастың көмегімен тұсбағарды анықтай алады. - Ойын мен топтық тапсырмаларға белсенді қатысады. - Өз әрекеттерін түсіндіріп, қорытынды жасай алады.
19	Біз қайда тұрамыз? Қала, өңір, ел	1	- Балаларды «қала», «өңір», «ел» ұғымдарымен таныстыру. - Туған жері мен Отаны туралы түсінік қалыптастыру. - Топпен жұмыс істеу және сұрақтарға жауап беру дағдыларын дамыту. - Ойын арқылы тілдік және танымдық қабілеттерін дамыту.	- Оқушылар өз қаласын, өңірін және елін атай алады, олардың айырмашылығын түсінеді. - Викторина мен топтық жұмыстарға белсенді қатысады. - Сұрақтар қойып, өз ойларын еркін білдіре алады.
20	«Уақыт пен кеңістікте» қорытынды ойыны	1	«Уақыт пен кеңістік» тақырыбы бойынша алған білімді қайталау және жүйелеу. - Ойын арқылы алған білімді қолдана білу қабілетін дамыту. - Топпен жұмыс істеу және коммуникация дағдыларын қалыптастыру. - Назар аудару, логикалық ойлау және шығармашылық қабілеттерді дамыту.	- Оқушылар уақыт пен кеңістікті сенімді түрде ажырата алады. - Командамен жұмыс істеп, жауаптарын дәлелдей алады. - Ойынға белсенді қатысып, рефлексия жасай алады.
IV-бөлім. Адамдар мен мәдениеттер әлемі (8 сағат)				
21	Әлем халықтары:	1	Балаларды дүние жүзі халықтарының	Оқушылар әртүрлі халықтардың

	«Халықтар мәдениеті» пазл-ойыны		мәдениеті мен дәстүрлерінің алуан түрлілігімен таныстыру; • Топтық жұмыс арқылы ынтымақтастық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту; • Басқа мәдениеттерге деген құрмет пен қызығушылық сезімін қалыптастыру; • Пазл ойыны арқылы зейінін, жадысын және логикалық ойлау қабілетін дамыту.	дәстүрлерін атай алады және қысқаша әңгімелейді; • Топпен бірге белсенді жұмыс істейді, ойын тапсырмаларын орындайды; • Басқа пікірлерге құрметпен қарайды, тыңдай біледі; • Ойын арқылы алған білімдерін бекітеді және талқылайды.
22	Ұлттық киімдер	1	• Балаларды әртүрлі елдердің ұлттық киімдерімен таныстыру. • Бақылағыштықты, есте сақтауды және топпен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. • Мәдени әртүрлілікке құрмет сезімін қалыптастыру.	• Балалар ұлттық киімдердің ерекшеліктерін біледі. • Киімдерді белгілі бір елдермен байланыстыра алады. • Ойын мен талқылауға белсенді қатысады. • Басқа мәдениеттерге құрметпен қарайды.
23	Халықтардың дәстүрлері мен мерекелері	1	• Балаларды әртүрлі халықтардың дәстүрлері мен мерекелерімен таныстыру. • Рөлдік ойын арқылы коммуникативтік дағдыларды дамыту. • Мәдени әртүрлілікке құрмет сезімін қалыптастыру.	• Балалар әр халықтың мерекелері мен дәстүрлерінің ерекшеліктерін біледі. • Рөлдік ойынға қатыса отырып, бастамашылдық пен шығармашылық танытады. • Бірлесе жұмыс істеуді және бір-бірін тыңдауды үйренеді.
24	Ым мен мимика тілі: мәдениаралық ойын	1	• Балаларды қимыл тілі мен мимика арқылы мәдениеттер аралық қарым-қатынас формасымен таныстыру.	• Балалар эмоцияларды және бір-бірін түсіну үшін қимылдар мен мимиканың көмегі туралы біледі.

			• Вербалды емес қарым-қатынас дағдыларын және эмоцияларды түсінуді дамыту. • Басқа мәдениеттерге эмпатия мен құрмет сезімін қалыптастыруға ықпал ету.	• Негізгі эмоцияларды және қимылдарды тануға және көрсетуге үйренеді. • Мәдениеттер арасындағы қарым-қатынасқа және толеранттылыққа деген қызығушылық артады.
25	Әлем балалары	1	• Балаларға толеранттылық пен достықтың бейбіт қарым-қатынас негізі екенін қалыптастыру. • Әлемдегі балалардың мәдениеті мен дәстүрлерінің алуан түрімен таныстыру. • Ынтымақтастық пен сыйластық дағдыларын дамыту.	• Балалар толеранттылық пен достықтың маңызын түсінеді. • Адамдар арасындағы айырмашылықтарды құрметтеп, қабылдай алады. • Эмпатияны көрсетіп, ынтымақтастыққа ұмтылады.
26	Ертегілер қайда тұрады?	1	• Балаларды әртүрлі халықтардың ертегілерімен таныстыру. • Қиялды, тыңдау және әңгімелеу қабілеттерін дамыту. • Түрлі мәдениеттер мен дәстүрлерге қызығушылықты тәрбиелеу.	• Балалар әр елдің ертегілері туралы білім алады. • Топпен жұмыс істей алады, ертегі құрастырып айта алады. • Эмоционалды сезімталдық пен ертегіге қызығушылық танытады.
27	Әлем халықтарының таңғажайып жаңалықтары	1	• Әлем халықтарының маңызды өнертабыстарымен таныстыру. • Топта жұмыс істеу және ақпаратты ауызша жеткізу дағдыларын дамыту. • Басқа халықтардың тарихына және мәдени жетістіктеріне құрметпен қарауды қалыптастыру.	• Балалар өнертабыстар мен олардың авторлары туралы біледі. • Топта ынтымақтастықта жұмыс істей алады, шығармашылықпен әңгіме құра алады.

				• Түрлі мәдениеттердің жетістіктеріне қызығушылық танытып, құрметпен қарайды.
28	«Адамдар мен мәдениеттер әлемі» тақырыбы бойынша қорытынды ойын	1	• Әртүрлі халықтардың мәдениеті мен дәстүрлері туралы білімді қайталау және бекіту. • Топпен жұмыс істеу және ақпаратты таныстыру дағдыларын дамыту. • Ойын арқылы оқушылардың танымдық қызығушылығын арттыру.	• Оқушылар бірнеше мәдениет пен олардың дәстүрлері туралы айтып бере алады. • Мәдени әралуандылыққа деген қызығушылық пен құрмет пайда болады. • Коммуникативтік дағдылар және топпен жұмыс істеу қабілеті артады.
V- бөлім. Қауіпсіздік пен денсаулық (6 сағат)				
29	Денсаулық - менің байлығым	1	• Балаларға салауатты өмір салты туралы түсінік қалыптастыру. • Пайдалы және зиянды әдеттерді ажырата білу қабілетін дамыту. • Ойын арқылы өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу.	• Оқушылар пайдалы және зиянды әдеттерді атай алады. • Балалар денсаулығын сақтауға бағытталған шешімдер қабылдауды үйренеді. • Өз денсаулығына жауапкершілігі мен өзін-өзі басқару деңгейі артады.
30	Күн тәртібі ойында	1	• Балаларды күн тәртібі ұғымымен және оның денсаулық пен қауіпсіздік үшін маңыздылығымен таныстыру. • Өз күнін жоспарлау және денсаулық үшін маңызды сәттерді бөліп көрсету дағдыларын дамыту. • Күн тәртібін сақтауға жауапкершілік тәрбиелеу.	• Балалар күн тәртібі деген не екенін және оның маңыздылығын түсіндіре алады. • Өздерінің күн тәртібінің үлгісін құра алады. • Денсаулықты қорғау және тәртіпті сақтау мәселелеріне қызығушылық танытады.
31	Көше мен көлік	1	• Балаларды жол қозғалысы ережелерінің	• Оқушылар жол шамының түстерінің

			негіздерімен және жол шамының маңызымен таныстыру. • Көшеде және жолдан өту кезінде қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. • Назар аудару, жылдам жауап беру және жауапкершілік сезімін дамыту.	мағынасын түсіндіре алады және жолдан өту ережелерін сақтайды. • Көшедегі қауіпсіздік туралы білім мен дағдылары артады. • Балалар жол қозғалысы қауіпсіздігіне белсенді қатысады және қызығушылық танытады.
32	Үйде және мектепте қауіпсіздік	1	• Балаларға үйде және мектепте қауіпсіздік туралы түсінік қалыптастыру. • Қауіпті жағдайларда дұрыс әрекет ету дағдыларын дамыту. • Өз қауіпсіздігіне жауапкершілікпен және саналы қарауды тәрбиелеу.	• Оқушылар үйдегі және мектептегі негізгі қауіпсіздік ережелерін атай алады. • Әр түрлі қауіпті жағдайларға дұрыс әрекет етуге үйренеді, ойын сценарийлері арқылы. • Өз мінез-құлқына сенімділігі мен жауапкершілігі артады.
33	Алғашқы көмек: құтқарушы ойыны	1	• Балаларды алғашқы көмек негіздерімен таныстыру. • Қарапайым жарақаттар кезінде алғашқы көмекті көрсету тәсілдерін үйрету. • Жауапкершілік сезімін және басқаларға көмектесуге дайындығын тәрбиелеу.	• Оқушылар алғашқы көмек көрсету құралдарын атай алады. • Қарапайым алғашқы көмек әрекеттерін көрсете алады (пластырьды жапсыру, бинттеу). • Сенімділігі артып, айналасындағыларға көмектесуге ұмтылады.
34	Қорытынды ойын - «Мен әлемді танымын»	1	• Қауіпсіздік пен денсаулық тақырыптары бойынша білімді қайталау және бекіту. • Топта жұмыс істеу және логикалық ойлау қабілетін дамыту. • Оқуға және денсаулықты сақтауға оң мотивация қалыптастыру.	• Оқушылар қауіпсіздік пен салауатты өмір салтының негізгі ережелерін көрсете алады. • Бірге жұмыс істей білу, бір-бірін тыңдау және жауаптарын дәлелдей білу дағдыларын көрсетеді.

				• Қорытынды ойынды қуана ойнап, алған білімдерін практикада қолдануға ынталанады.
--	--	--	--	---

ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖОСПАРЛАУ

I бөлім	Мен және менің әлемім			
Сынып 2				
№ сабақ	1			
Сабақтың тақырыбы	Мен кімін? Ойнап, өзімізді танып білеміз.			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды «тұлға» ұғымымен және әр адамның ерекшеліктерімен таныстыру. • Өз қабілеттері мен қасиеттерін түсінуге көмектесу. • Коммуникация және ұжымдық жұмыс дағдыларын дамыту.			
Күтілетін нәтиже	• Балалар өздерінің күшті тұстары мен қызығушылықтары туралы айта алады. • Әр адамның неге бірегей екенін түсінеді. • Ұжымдық ойындар мен тапсырмаларға белсенді қатысады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - Актуализация тапсырмалары: «Мен кімін?», «Мен не істей аламын?» деген сұрақтар. - «Менің күшті тұстарым» ойыны: балалар өз қабілеттері мен қасиеттерін айтады. - Тақырыпқа кіріспе, сабақ мақсаттарын түсіндіру.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз қабілеттері мен қасиеттерімен бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	Талқылауға қатысуы, белсенділігі.	Пікір алмасу шеңбері, сұрақтар жазылған карточкалар.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаңа материалмен таныстыру: «тұлға», «ерекшеліктер» деген не, неге әр адам бірегей. - Топтық жұмыс: «Мен және менің қызығушылықтарым» коллажын жасау (суреттер, сөздер). - Түрлі эмоциялар мен	- Топпен жұмыс істейді, коллаж жасайды. - Физминуткаға қатысады. - Жаңа ұғымдарды талқылайды.	Топтық жұмыстың сапасы, белсенділік.	Қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, қайшы, желім.

	көңіл-күйлерді бейнелейтін қимылдармен сергіту сеті.			
Сабақтың соңы (10 мин)	- Бекіту ойындары: «Бұл кім?» - сыныптастарын сипаттамасы бойынша табу. - Нәтижелерді талқылау, рефлексия: өздері және өзгелер туралы не білді. - Кері байланыс - Қорытындылау, мадақтау.	- Ойынға қатысады. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді.	Ойын мен талқылауға қатысуы, тақырыпты түсінуі.	Сипаттамалар жазылған карточкалар, белгілер үшін стикерлер.

№ 1 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Менің жақсы қасиеттерім» ойын

Балаларға арналған тапсырма:

- Әр оқушы өзінің жақсы қасиеттерінің 2-3-ін немесе не істей алатынын айтуы керек.
- Мұғалім бұл қасиеттерді тақтаға немесе парақтарға жазады, сонда бәрі көре алады.

Мұғалімге арналған сұрақтардың мысалдары:

- Сен неге жақсысың?
- Қандай істерді жасау саған ұнайды?
- Сенің қандай жақсы қасиеттерің бар?

2. Топтық жұмы «Мен және менің қызығушылықтарым»

Нұсқаулық:

- Әр топқа қағаз парағы және түрлі-түсті қарындаштар/маркерлер беріледі.
- Сізге не істегіңіз келетінін, қандай хоббиіңіз бар екенін, сізді ерекше ететін нәрсені көрсететін коллаж салыңыз.
- Соңында әр топ өзінің коллажы туралы айтады.

Топта талқылауға арналған сұрақтар:

- Сенің хоббиің қандай?
- Сен не істегенді ұнатасың?
- Сенің арманың қандай?

3. «Бұл кім?» ойын

Дайындық:

Мұғалім балаларды немесе олардың қызығушылықтарын сипаттайтын карталарды алдын-ала дайындайды, бірақ есімдерін көрсетпейді.

Мысалы: «Ол футбол ойнағанды жақсы көреді», «Ол кітап оқуды ұнатады», «Ол жақсы ән айтады» и т.д.

Ережелер:

Оқушылар кезек-кезек карточканы алып, сипаттаманы оқып, кімге қатысты екенін білуге тырысады.

Қалған балалар кеңестерге көмектесе алады.

Қосымша тапсырмалар:

Тапсырма 1. «Менің армандарым»

Болашақта кім болғыңыз келетінін және неге екенін сызыңыз немесе жазыңыз.

4. «Менің көңіл-күйім» ойын

Мұғалім әртүрлі эмоциялармен (қуаныш, қайғы, таңданыс) карталарды көрсетеді.

Балалар бүгін олардың көңіл-күйін көрсететін картаны таңдап, себебін түсіндіреді.

I бөлім	Мен және менің әлемім			
Сынып	2			
№ сабақ	2			
Сабақтың тақырыбы	Менің отбасым-менің күшім			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды Отбасы ұғымымен және оның әр мүшесінің мағынасымен таныстыру. • Топта жұмыс істеу қабілетін дамыту және рөлдік ойын арқылы жанашырлық таныту. • Қолдау мен күш ретінде отбасы туралы түсінік қалыптастыру.			
Күтілетін нәтиже	• Балалар отбасы мүшелерінің атын атай алады және олар туралы айта алады. • Оқушылар рөлдік ойында белсенділік танытып, отбасының рөлін білдіріп, маңыздылығын түсіне алады. • Балалар отбасының маңыздылығын және оның мүшелеріне құрметпен қарауды түсінеді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, сабаққа көңіл бөлу - Білімді өзектендіру тапсырмалары: «Менің отбасымда кім бар?», «Отбасы деген не?» сұрақтары - «Отбасы мүшелерін ата» ойыны - Тақырыпқа кіріспе: отбасының – тірек пен күш екенін түсіндіру	- Сұрақтарға жауап береді - «Отбасы мүшелерін ата» ойынын ойнайды - Мұғалімнің әңгімесін тыңдайды	Оқушылардың белсенділігі мен жауаптарына бақылау жасау	Отбасы мүшелерінің суреттері бар карточкалар, «Отбасы» плакаты
Сабақтың	- Жаңа материалмен	- Талқылауға	Ойын мен	Рөлдерге

ортасы (25 мин)	таныстыру: отбасы мүшелерінің рөлдерін талқылау және олардың маңызы - Рөлдік ойын ұйымдастыру: «Менің отбасым» (әр оқушы бір рөлді таңдайды) - Топтық жұмыс: отбасындағы тұрмыстық жағдайларды сахналау - Сергіту сеті.: тақырыпқа сай қимылдармен («Отбасы мүшелері бірге» биі)	қатысады - Рөлдік ойында өз рөлін орындайды - Топпен бірге жұмыс істейді - Физминутка орындайды	топтық жұмысқа қатысуы, өзара әрекеттесу қабілеті	арналған карточкалар, рөлдік ойынға арналған реквизиттер (қалпақтар, орамалдар және т.б.), физминуткаға арналған музыка
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Біздің отбасымыздың құндылықтары» викторина ойыны арқылы материалды бекіту - Бекіту тапсырмасы: өз отбасын салып, әр мүшесінің рөлін жазу - Сабақтың қорытындысын шығару, отбасының маңыздылығы жайлы пікірлесу - Кері байланыс: не үйренді, не ұнады	- Викторинаға қатысады - Шығармашылық тапсырманы орындайды - Өз әсерлерін және ойларын бөліседі	Викторина мен шығармашылық тапсырма нәтижелерін бағалау, кері байланыс	Қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, викторинаға арналған карточкалар

№ 2 Сабақтар қосымша материалдар

1.Рөлдік ойынға арналған карточкалар - «Менің отбасым»

Нұсқаулық: Әр балаға отбасы мүшесінің рөлі жазылған карточка беріледі. Ол бала сол рөлді шағын көрініс арқылы бейнелейді.

Рөл	Балаларға арналған қысқаша сипаттама	Мысал репликасы немесе әрекеті
Ата	Мейірімді, қамқор, ертегі айтқанды ұнатады	«Мен саған ертегі айтайын ба?»
Әже	Дәмді тамақ пісіреді, бақшада күтім жасауға көмектеседі	«Кел, бірге бақшамызға барып гүлдерге су құйып алайық»
Әке	Жұмыс істейді, үй шаруасына	«Кел, бірге ойыншықтарды

	көмектеседі	жинайық»
Ана	Балаларды бағып-қағады, кітап оқиды	«Оқуды бірге жалғастырайық па?»
Аға	Кішкентайларға көмектеседі, бірге ойнайды	«Бірге футбол ойнайық!»
Қарындас	Сурет салғанды, билегенді ұнатады	«Мен сурет салғым келеді, саған көрсете аламын ба?»
Балалар	Ойнайды, оқиды, ата-аналарына көмектеседі	«Мен көмектескім келеді!»

2.Викторина сұрақтары - «Біздің отбасымыздың құндылықтары»
Ауызша талқылауға арналған сұрақтар мен жауап нұсқалары:

1. **Отбасы деген не?**
 - а) Достар мен таныстар
 - б) Бір-бірімізді жақсы көретін адамдар тобы ☒
 - в) Ойын ойнайтын орын
2. **Отбасында кімдер болады?**
 - а) Тек балалар
 - б) Әке, ана, балалар және кейде әже, ата ☒
 - в) Тек ересектер
3. **Отбасында қандай ережелер болуы керек?**
 - а) Бір-бірімізді сыйлау және көмектесу ☒
 - б) Кім қатты сөйлесе, сол дұрыс
 - в) Тек өзіме қарау
4. **Егер ағам немесе әпкем көмектескісі келсе, не істеу керек?**
 - а) Риза болу және бірге істеу ☒
 - б) Ойнамайтын болу
 - в) Тек өзім істеймін деу
5. **Отбасы неге күшті?**
 - а) Себебі бәрі бірге және бір-біріне көмектеседі ☒
 - б) Себебі бәрі ойын ойнайды
 - в) Себебі бәрі бір бөлмеде тұрады

3.осымша тапсырма: «Менің отбасым» суреті

Нұсқаулық:

Балалар өз отбасын салып, әр мүшесінің рөлін жазып көрсетуі тиіс (мысалы: ана – қамқор, әке – еңбекқор, т.б.).

Содан кейін суреттерін сыныпқа көрсетіп, отбасы мүшелері туралы қысқаша айтып береді.

I бөлім	Мен және менің әлемім
Сынып	2
№ сабақ	3
Сабақтың	Мені ерекше ететін не?

тақырыбы				
Сабақтың мақсаттары		- Балаларға өздерінің ерекше қабілеттері мен дағдыларын тануға көмектесу - Өз таланттары туралы айтуға үйрету - Өзінің және басқалардың күшті жақтарына құрметпен қарауды қалыптастыру		
Күтілетін нәтиже		- Оқушылар өз қабілеттерін атау және көрсету біледі - Топпен жұмыс істеу, бір-бірін қолдау дағдылары қалыптасады - Өзін-өзі бағалауы және өзін тануы артады		
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, достық атмосфера қалыптастыру «Сен не істей аласың?», «Қай нәрсе саған жақсырақ келеді?» деген сұрақтар қою «Менің талантым» ойыны: әр оқушы өз бір қабілетін атайды - Сабақтың мақсатын түсіндіру: әр адамды ерекше ететін қасиеттер туралы білу	- Сұрақтарға жауап береді - Ойынға белсенді қатысады, қабілеттерін атайды - Мұғалімді және бір-бірін тыңдайды	Балалардың белсенділігі мен зейініне бақылау жүргізу	Сұрақ жазылған карточкалар, «Менің талантым» ойынына арналған доп
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Әр адамның өз таланты мен күшті жақтары бар екенін түсіндіру - Оқушыларды 3-4 адамнан тұратын топтарға бөлу - Тапсырма жазылған карточкаларды тарату (мысалы: «Сүйікті ісің туралы айт», «Жақында үйренген нәрсеңді көрсет») - Топтық жұмысты ұйымдастыру - Сергіту сеті: «Қолымнан келеді!» тақырыбымен қимылды жаттығулар	- Топта жұмыс істейді, қабілеттері туралы айтып, көрсетеді - Өз оқиғаларымен, дағдыларымен бөліседі - Музыкамен қимылдайды	Топтық жұмысқа қатысуы мен белсенді әрекеттесуін бағалау	Тапсырма жазылған карточкалар, физминуткаға арналған музыкалық құрылғы
Сабақты	- «Мен істей аламын!»	- Ойынға	Тақырыпты	Ойынға

н соңы (10 мин)	ойынын ұйымдастыру: әр оқушы қабілетін атайды, басқалары қолдау көрсетеді - Қорытынды жасау: күшті жақтарды білу не үшін маңызды? - Кері байланыс: «Өзім және басқалар туралы не білдім?»	белсене қатысады - Жаңа ашқан қабілеттері мен әсерлерімен бөліседі - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді	түсіну және эмоциялық қатысу деңгейін бағалау	арналған карточкалар, қажет болса - жазуға арналған парақтар
----------------------------	--	---	---	--

№ 3 Сабақтар қосымша материалдар

1. Тапсырма жазылған карточкалар (әр балаға немесе топқа):

1. Сүйікті хоббиің туралы айтып бер. Неге ол саған ұнайды?
2. Жақында үйренген бір нәрсені көрсет (мысалы: бауын байлау, сурет салу, санау).
3. Өзінің үш күшті қасиетін ата.
4. Досыңа немесе отбасы мүшесіне көмектескен бір сәтті айтып бер.
5. Ең күлкілі немесе қызықты қабілетіңді сипатта.
6. Мектеп пәндерінен қайсысын жақсы орындайсың және неге?
7. Сүйікті ойының немесе спортың қандай? Неге ол ұнайды?
8. Өзіңе тән бір қабілет туралы қысқа әңгіме құрастырып, топқа айтып бер.
9. Болашақта не үйренгің келеді?
10. Қимылмен немесе ишарамен бір қабілетіңді көрсет (мысалы: «Мен күштімін», «Мен тез жүгіремін»).

2. Топтарда жұмыс істеуге арналған карточкалар

Тақырыбы: «Әңгімеле немесе көрсет

1-карта

Саған ең ұнайтын іс қандай? Сол туралы айтып бер.

2-карта

Өзіңнің сүйікті асыңды қалай дайындайтыныңды көрсет (қолмен, дыбыспен болады).

3-карта

Үй жануарың немесе сүйікті жануарың туралы айтып бер. Неліктен ол саған ұнайды?

4-карта

Жуырда үйренген бір қимылыңды көрсет (билеу, ишара, қалып).

5-карта

Жуырда не үйренгеніңді айтып бер (мектепте, үйде, үйірмеде).

6-карта

Саған қатты ұнаған кітап немесе ертегі туралы айтып бер.

7-карта

Біреуді бейнеле: мысық, робот немесе суперқаһарман - біз кім екенін табуға тырысамыз!

8-карта

Соңғы туған күніңді қалай атап өттің? Есте не қалды?

9-карта

Егер сен сиқыршы болсаң, қандай бір ғана тілекті орындайтын едің? Неге?

10-карта

Қолмен ауада сүйікті жануарыңды немесе затыңды салып көр. Біз оны табуға тырысамыз!

Қалай қолдануға болады:

Карталарды түрлі-түсті қағазға басып шығарып, қиып, қорапшаға немесе қалташаға салып қойыңыз.

Әр бала бір-бір картаны алып, тапсырманы орындайды.

Сынып сағаттарында, тіл дамыту сабақтарында, психологияда немесе жай ғана сергіту сәті ретінде қолдануға болады.

3. «Мен істей аламын!» ойынына арналған мысал фразалар:

1. «Мен әдемі сурет сала аламын!»
2. «Мен 100-ге дейін тез санауды білемін!»
3. «Мен дос бола аламын және көмектесемін.»
4. «Мен өзім кітап оқи аламын!»
5. «Мен ән айта аламын!»
6. «Мен анама үй жинауға көмектесе аламын.»
7. «Мен футбол ойнағанда тез жүгіре аламын.»
8. «Мен қызықты әңгіме айтып бере аламын.»
9. «Мен басқаларды тыңдай аламын және түсіне аламын.»
10. «Мен күнде таңертең жаттығу жасай аламын!»

I бөлім	Мен және менің әлемім			
Сынып	2			
№ сабақ	4			
Сабақтың тақырыбы	Мамандықтар әлемі: ересектерді ойнаймыз.			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды ересектердің түрлі мамандықтарымен таныстыру • Мамандықтардың қоғамдағы рөлін түсіндіру • Еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу • Коммуникативтік және шығармашылық қабілеттерін дамыту			
Күтілетін нәтиже	• Балалар бірнеше мамандықты атап, сипаттай алады • Рөлдік ойын мен топтық жұмысқа белсенді қатысады • Еңбекке деген көзқарастары мен түсініктері қалыптасады, құрмет көрсетеді			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақты	- Сәлемдесу, жағымды	- Сұрақтарға	Ауызша	Маман

н басы (10 мин)	атмосфера құру - Білімді өзектендіру: «Ересектер деген кім? Қандай мамандықтарды білесіңдер?» деген сұрақтар қою - «Мамандықты сипаттама арқылы тап» ойыны - Сабақ тақырыбына қысқаша кіріспе	жауап береді - Ойынға қатысады - Мұғалімді тыңдайды	жауаптар, ойындағы белсенділік	дықтардың сипаттамасы жазылған карточкалар, мамандық суреттері, интерактивті сұрақтар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Түрлі мамандықтар туралы қысқаша түсіндіру (дәрігер, мұғалім, өрт сөндіруші, аспаз және т.б.) - Мамандыққа тән заттарды/атрибуттарды көрсету - Топтық жұмыс: рөлдерді бөлу, «Ересектердің еңбегі» мини-сценкаларын дайындау - Сергіту сеті: мамандықтардың әрекеттерін еліктеу арқылы жаттығу	- Заттарды тамашалап, тыңдайды - Топта жұмыс істейді, мини-сценка дайындайды - Қимылды жаттығулар орындайды	Топтық жұмыс пен физминуткаға қатысу белсенділігі	Мамандықтарға арналған атрибуттар (қалпақтар, ойыншық құралдар және т.б.), рөлдер жазылған карточкалар
Сабақтың соңы (10 мин)	- Мини-сценкаларды сынып алдында орындау – Талқылау: не білдік? Қай мамандық ұнады? - «Мен кімін?» ойыны - мамандықты сипаттама арқылы табу - Қорытындылау, кері байланыс: «Ересектердің еңбегіне неге құрметпен қарау керек?»	- Мини-сценкаларда өнер көрсетеді - Ой бөліседі - «Мен кімін?» ойынында ойнайды - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді	Сахналық көріністерге қатысу, ойын мен пікірталас кезіндегі жауап сапасы	Сахна кеңістігі, «Мен кімін?» ойынына арналған карточкалар, рефлексия сұрақтары

№ 4 Сабақтар қосымша материалдар

1.Мамандық карточкалары (сипаттамалармен)

№	Мамандық	Сипаттамасы
1	Дәрігер	Ауырған адамдарды емдейді. Стетоскоппен жүректі тыңдайды. Дәрі-дәрмек жазып береді.
2	Мұғалім	Балаларға жаңа білім үйретеді. Оқуға, жазуға көмектеседі. Дәптерлерді тексереді.
3	Өрт сөндіруші	Өртті сөндіреді. Адамдар мен жануарларды құтқарады. Өрт сөндіру көлігімен жүреді.
4	Аспаз	Дәмді тамақ дайындайды. Көкөністерді турап, араластырады. Ас үйдің тазалығына қарайды.
5	Полиция қызметкері	Қоғамдық тәртіпті сақтайды. Көмекке мұқтаж адамдарға көмектеседі. Ережелерді бақылайды.
6	Құрылысшы	Үйлер мен ғимараттар салады. Құралдармен жұмыс істейді. Құрылыс алаңындағы қауіпсіздікке жауап береді.

2. Мини-сценкаларға арналған дайын диалогтар

Сценка 1: Дәрігер

Рөл 1 (дәрігер):

– Сәлеметсіз бе! Қалай көмектесе аламын? Өзіңізді қалай сезініп тұрсыз?

Рөл 2 (пациент):

– Тамағым ауырып тұр, жөтелім бар.

Рөл 1:

– Қазір тексеріп шығайын. Аузыңызды ашып, «ааа» деп айтыңыз.

Жүрегіңізді тыңдаймын. Сізге көп су ішіп, дәрі қабылдау керек. Жақында жазылып кетесіз!

Сценка 2: Мұғалім

Рөл 1 (мұғалім):

– Қайырлы таң, балалар! Бүгін әріп жазуды үйренеміз. Дәптерлерімізді ашайық!

Рөл 2 (оқушы):

– Мен дауыстап оқысам бола ма?

Рөл 1:

– Әрине! Жарайсың, жақсы оқып жатырсың. Енді сурет салайық!

Сценка 3: Өрт сөндіруші

Рөл 1 (өрт сөндіруші):

– Назар аударыңыз! Орманда өрт шықты! Біз көмектесуге асығамыз!

Рөл 2 (көмекші):

– Мен тез шлангіні аламын да, өртті сөндіре бастаймын!

Рөл 1:

– Жарайсың! Қауіпсіздікті ұмытпа! Біз жануарлар мен ағаштарды құтқарамыз!

Сценка 4: Аспаз**Рөл 1 (аспаз):**

– Бүгін мен сорпа мен салат дайындаймын. Алдымен көкөністерді тураймыз.

Рөл 2 (көмекші):

– Мен сәбіз бен қиярды жуып берейін.

Рөл 1:

– Өте жақсы! Енді бәрін плиткаға қоямыз, сорпаның қайнауын күтеміз.

I бөлім	Мен және менің әлемім			
Сынып	2			
№ сабақ	5			
Сабақтың тақырыбы	Мен мектепте және үйде: өзіңнің ең жақсы нұсқаң болу.			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларға үйде және мектепте дұрыс мінез-құлықтың маңыздылығын түсіндіру • Жанжалдарды шешуді және қамқорлық көрсетуді үйрету • Өз жақсы қасиеттерін тануға және позитивті өзін-өзі бағалауды дамыту			
Күтілетін нәтиже	• Балалар дұрыс әрекет қажет ететін жағдаяттарды тани алады • Өз ойлары мен сезімдерін ашық айтып, ойындарда және талқылауда еркін қатысады • Жақсы адам болуға ұмтылып, үйде де, мектепте де жауапкершілік танытады			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - Өзектендіру сұрақтары: «Жақсы дос болу деген не?», «Үйде және мектепте өзін қалай ұстау керек?» - «Сенімділік шеңбері» ойыны: әр бала өз қабілетін айтады. - Сабақтың тақырыбын таныстыру, мақсаттарын	- Сұрақтарға жауап береді. «Сенімділік шеңбері» ойынында ой бөліседі.	Балалардың белсенділігі мен сөйлеуін бақылау	Сұрақтар жазылған карточкалар Ойынға арналған шеңбер

	түсіндіру.			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Үйде және мектепте өзін дұрыс ұстау туралы мысалдармен түсіндіру. - Топтық жұмыс ұйымдастыру: өмірлік жағдаяттарды сахналау (жанжал, көмек, достық). - «Мен бәрінен жақсы қимылдаймын» атты сергіту сеті (назар мен босаңсуға арналған жаттығулар).	- Топтарда жағдаяттарды сахналайды, дұрыс мінез-құлықты талқылайды. - Физминуткада белсенділік танытады.	Рөлдік ойынға қатысуы, топта жұмыс істей білуі бағаланады.	Жағдаяттар жазылған карточкалар Ойын кеңістігі Музыка (физминуткаға)
Сабақтың соңы (10 мин)	- Не үйренгені туралы талқылау. - «Үздік мен» ойыны: балалар өздерінің жақсы қасиеттері мен жетістіктерін атайды. - Кері байланыс: «Өзімнің ең жақсы нұсқам болу үшін не істеймін?» - Қорытынды және мадақтау.	- «Үздік мен» ойынына қатысады. - Өз ойларын, жетістіктерін айтады. - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді.	Ауызша жауаптар, баланың сенімділігі мен ойын бақылау	«Үздік мен» ойынына арналған карточкалар Қағаз бен фломас терлер (қажет болса)

№ 5 Сабақтар қосымша материалдар

1.Рөлдік ойындарға арналған жағдаяттар карточкалары

Карточка 1: Мектепте

Жағдай: Сыныптасы дәптерін үйде ұмытып кетіп, тапсырманы орындай алмай отыр.

Не істейсің?

- Дәптеріңмен бөлісесің
- Тапсырманы түсіндіріп көмектесесің
- Елемей, өз жұмысыңды жалғастырасың

Карточка 2: Үйде

Жағдай: Анаң ойыншықтарыңды жинауды өтінді, ал сен ойынды жалғастырғың келеді.

Не істейсің?

- Ойынды кейінге қалдырып, жинайсың
- Тыңдамай, ойнай бересің
- Анаңмен бірге жинауға ұсыныс жасайсың

Карточка 3: Мектепте

Жағдай: Үзілісте бір бала жалғыз тұр, көңілсіз.

Не істейсің?

- Онымен бірге ойнауға шақырасың
- Басқалармен күлесің
- Елемей өтіп кетесің

Карточка 4: Үйде

Жағдай: Әжеңнің гүл салған құтысын абайсызда сындырдың.

Не істейсің?

- Шыныңды айтып, жинауға көмектесесің
- Жасырып тастайсың
- Басқа адамға кінә тағасың

Карточка 5: Мектепте

Жағдай: Мұғалім жаңа тапсырманы түсіндіріп жатыр, бірақ сен түсінбей қалдың.

Не істейсің?

- Мұғалімнен қайта түсіндіруін сұрайсың
- Терезеге қарап отырасың
- Қасындағы досыңнан көмек сұрайсың

2. Мини-сценарийлер (мысалдар)

Сценка 1: Досқа көмек

Кейіпкерлер: Оқушы 1, Оқушы 2, Мұғалім

Сценарий:

- Оқушы 1 дәптерін ұмытқанын айтып, тапсырма орындай алмайды.
- Оқушы 2 дәптерін беріп, тапсырманы түсіндіреді.
- Мұғалім екеуін мақтап, алғыс айтады.

Сценка 2: Үй жинау

Кейіпкерлер: Бала, Ана

Сценарий:

- Анасы ойыншықтарды жинауды сұрайды.
- Бала әуелде келіспейді, кейін анасымен бірге жинауға келіседі.
- Анасы баланы мақтап, бірлескен жұмыстың маңыздылығын түсіндіреді.

Сценка 3: Ойынға шақыру

Кейіпкерлер: Бала 1, Бала 2

Сценарий:

- Бала 1 жалғыз, көңілсіз тұр.
- Бала 2 оны бірге ойнауға шақырады, бірге көңілді ойнайды.

I бөлім	Мен және менің әлемім
Сынып	2
№ сабақ	6
Сабақтың тақырыбы	Мен және менің әлемім» тақырыбы бойынша қорытынды ойын
Сабақтың	• Балалардың отбасы, мамандықтар, мектеп және үй туралы

мақсаттары	білімдерін бекіту. - Командада жұмыс істеу, қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. - Жауапкершілік пен қамқорлық сезімін тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар отбасы мүшелерін, мамандықтарды және мектеп өмірін сенімді түрде сипаттай алады. - Командалық ойындарда бір-бірін қолдап, бірге жұмыс істеуді үйренеді. - Өз-өзіне және айналасына жылы, оң көзқарас қалыптастырады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, жағымды атмосфера құру. - Сұрақтар арқылы өзекті білімдерді еске түсіру: «Біздің отбасымызда кімдер бар?», «Қандай мамандықтарды білесіңдер?», «Үйде және мектепте не істеу маңызды?» - «Мен кімін?» ойыны: сипаттама арқылы рөлді (мамандықты, отбасы мүшесін) табу. - Сабақтың тақырыбын айту.	- Сұрақтарға жауап береді, өз тәжірибесімен бөліседі. - Ойынға белсенді қатысады.	Ауызша жауаптар, белсенділік	Сұрақтар мен рөлдер жазылған карточкалар, отбасы мен мамандық суреттері
Сабақтың ортасы (25 мин)	- «Мен және менің әлемім» тақырыбы бойынша командалық ойын ұйымдастыру (викторина немесе квест). - Топтарға бөлу, тапсырмаларды беру. - Сергіту сеті: «Біз бір-бірімізге көмектесеміз» (үйдегі және мектептегі	- Топта жұмыс істейді, тапсырмаларды орындайды. - Қимыл-ойындарға белсене қатысады.	Тапсырманы орындау сапасы, ынтымақтастық	Тапсырма карточкалары, ойынға арналған құралдар, музыка

	іс-әрекеттерді қимылмен көрсету). - Тапсырмаларды орындауға бағыт беру.			
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Мен және менің әлемім» бекіту ойыны: доп лақтырып, әр оқушы өзіне немесе әлемге қатысты маңызды бір нәрсені айтады. - Сабақты қорытындылау, белсенді оқушыларды мадақтау. - Кері байланыс: «Мен бүгін не үйрендім?», «Маған не ұнады?»	- Ойынға қатысады, өз ойларын бөліседі. - Сабақтағы әсерімен бөліседі.	Ауызша жауаптар, белсенділік	Доп, тақырыптық плакат тар, маркерлер, стикерлер

№ 6 Сабақтар қосымша материалдар

1. Карточкалар: «Мен және менің әлемім» (викторина / ойын)

Сұрақ карточкалары:

Сұрақ: Отбасында кімдер қамқорлық жасайды?

Жауап: Ата-ана, әже, ата.

Сұрақ: Үш мамандықты ата.

Жауап: Дәрігер, мұғалім, өрт сөндіруші (немесе басқа таныс мамандықтар).

Сұрақ: Жақсы дос болу үшін не істеу керек?

Жауап: Көмектесу, тыңдау, бірге ойнау.

Сұрақ: Үйде сенің қандай міндеттерің бар?

Жауап: Ойыншықтарды жинау, дастарқанға көмектесу, жануарға тамақ беру.

Сұрақ: Сыныпта қандай үш зат бар?

Жауап: Дәптер, қарындаш, тақта.

Сұрақ: Неліктен мұғалімді тыңдау маңызды?

Жауап: Сабақты түсіну үшін, жақсы оқу үшін.

Сұрақ: Досың мұнайса, қалай көмектесесің?

Жауап: Жылы сөз айту, ойнауға шақыру, жанына бару.

Сұрақ: Үйде және мектепте ұқыпты болу үшін не істеу керек?

Жауап: Артыңнан жинау, заттарды сындырмау, басқаларға кедергі жасамау.

2.Қимылдық / шығармашылық тапсырмалар:

Тапсырма: Үш мамандықты (дәрігер, мұғалім, өрт сөндіруші) қимылмен немесе бет әлпетпен көрсет. Басқалары табады.

Тапсырма: Өз отбасындағы мақтан тұтатын нәрсенді айт.

Мысалы: «Менің анам өте дәмді тамақ дайындайды» немесе «Мен ағама көмектесемін».

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	7			
Сабақтың тақырыбы	Кімдер біздің жанымызда өмір сүреді?			
Сабақтың мақсаттары	• Біздің өңірдегі жануарлармен, олардың тұрғылықты мекендері мен азығымен таныстыру. • Оқушылардың топта әрекет ету, зор алғырлық дағдыларын дамыту. • Табиғат пен жануарларға қамқорлықпен қарау сезімін қалыптастыру.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар жақын жануарларды айтып, олардың мекендейтін орны мен азығын сипаттай алады. • Ойын мен талқылауға белсенді қатысып, шығармашылық қабілеттерін көрсетеді. • Табиғат пен жануарларға деген жауапкершілік сезімін қалыптастырады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, ынтасын арттыру. - Сұрақтар: «Қандай жануарларды білесіңдер?», «Олар қайда тұрады?» - «Жануарды тап» ойыны (дыбыстарына немесе сипаттамасына қарай).	- Сұрақтарға жауап береді, өз білімімен бөліседі. - Ойынға белсенді қатысады.	Ауызша жауаптар, ойынға белсенділік	Жануар суреттері, дыбысты жазбалар, плакаттар

	- Сабақ тақырыбын таныстыру, мақсатын түсіндіру.			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жергілікті жануарлар туралы мәлімет беру (қайда тұрады, не жейді). - Класс топтарға бөлінеді және квестке дайындалады. - Квест тапсырмаларын түсіндіру. - Сергіту сеті: жануарлардың қозғалысын көрсету.	- Дәріс тыңдайды. - Топта квест тапсырмаларын орындайды (корте карточкаларды табады, сұрақтарға жауап береді, пазл жинайды). – Физминуткада қатысады.	Топ жұмысына белсенділік, тапсырмаларды орындауы	Жануар карточкалары, пазлдар, квест маршруты, музыка
Сабақтың соңы (10 мин)	- Тақырыпты бекіту ойыны («Жануар – оның үйі» викторинасы). - Сабақ қорытындысы, рефлексиялық сұрақтар: «Не білдім?», «Неге жануарларды қорғау маңызды?» - Кері байланыс - Үй тапсырмасы: қасындағы жануарларды бақылау.	- Ойында қатысады. - Сұрақтарға жауап береді, өз әсерімен бөліседі.	Ауызша жауаптар, ойынға қатысу, сотқы талдау сапасы	Викторина сұрақтары, ойын карточкалары, дәптерлер

№ 7 Сабақтар қосымша материалдар

1.Квестке арналған карточкалар: «Жақын жануарлар»

№	Жануар	Тапсырма / Сұрақ	Жауап / Мақсат
1	Түлкі	Қайда тұрады? Не жейді?	Ормандағы тіршілік иесі, ұсақ жануарлар мен жидектерді жейді.
2	Салпақ	Қимылды көрсету: қалай домалап алады? (сұрақ)	Салпақ (еж) доп тәрізді домалақ болып қалады.
3	Құмырсқа	Қысты қалай дайындайды? (сұрақ)	Тұмсығын жинап, жиналған қорлармен қыстырады.
4	Жазық рифмалар (сіз		

	айтасыз!?)		
5	Бұршақ	Тапсырма: ит иә істейміз - дәлелдеу, орында!	Өзің (карточкада берілген әрекетті оймен көрсет).
6	Қоян	Зымырап секір: бес рет тура. (тапсырма)	Қоянның секіруін көрсете білу.

2. Мини-сценарийлер (ролдік ойындар)

Сценка 1: «Ауырып тұрған жануарға көмек»

Рөлдер: Мұғалім (жануар дәрігері), балалар (орман жануарлары)

Сценарий:

Орманда салпақ ауырып қалып, балалар (түлкі, құмырсқа т.б.) оған дәрігерге барар жол көрсетіп, шөп жинап көмектеседі.

Сценка 2: «Үш дос жылуға арналған орын іздейді»

Рөлдер: Түлкі, қоян, құмырсқа

Сценарий:

Үлкен қар басқанда отын мен жылы орын іздестіріп, үйлерін табуға көмектеседі.

Мини-ойын: «Мен кімін?»

Бір бала жануарды қимылмен білдірсе, қалғандары оны табады.

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	8			
Сабақтың тақырыбы	Өсімдіктер әлемі - керемет әлем.			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды өсімдіктердің әртүрлілігімен және олардың маңызымен таныстыру. - Табиғатқа қамқорлықпен қарауды қалыптастыру. - Ойын арқылы топтық жұмыс дағдыларын және ауызша сөйлеу қабілетін дамыту.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар өсімдіктердің әртүрлі түрлерін атай алады және олардың не үшін қажет екенін түсіндіре алады. - Топпен жұмыс істей алады және ойынға белсенді қатысады. - Өсімдіктерді және қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығын түсінеді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Білімді жаңарту: «Қандай өсімдіктерді білесіңдер? Өсімдіктер	- Сұрақтарға жауап береді, білімдерімен	- Ауызша сұрақ-жауап, бақылау	Өсімдіктердің суретте

	не үшін керек?» деген сұрақтар қояды - «Өсімдікті тап» ойынын ұйымдастырады (сипаттамасы бойынша) - Тақырыпқа кіріспе: өсімдіктердің әртүрлілігі мен маңызы туралы қысқаша әңгімелейді	бөліседі - Ойынға қатысып, сипаттаманы тыңдап, өсімдікті табуға тырысады - Тыңдайды, сұрақтар қояды		рі, иллюстрациялар, карточкалар Өсімдіктер сипаттамалары жазылған карточкалар Презентация немесе өсімдіктер суреті бар плакат
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаңа материалды әңгіме арқылы түсіндіреді: «Өсімдіктер қандай болады? Гүлдер мен ағаштар қалай өседі? Неге қажет?» - Топтарға бөліп, «Өсімдіктердің таңғажайып әлемі» үстел ойынын өткізеді - карточкаларды жинап, сұрақтарға жауап береді - Сергіту сеті: «Өсімдіктер өседі» (қолды жоғары көтеріп, бүршіктер сияқты қозғалады)	- Мұғалімді тыңдайды, сұрақтар қояды, әңгімеге қатысады - Ойынға қатысады, талқылайды, топтық жұмысты орындайды - Қозғалыстарды орындайды, демалады	- Сұрақтарға жауап беру, белсенділік - Топтық жұмыс пен жауаптардың дұрыстығын бағалау	Өсімдіктердің иллюстрациялары, видеолар Өсімдіктер карточкалары бар үстел ойыны
Сабақтың соңы (10 мин)	- Бекіту: «Таңдаңдар жұпты» ойынын ұйымдастырады (өсімдіктер мен олардың қасиеттері жазылған карточкалар) - Кері байланыс	- Ойынға қатысады, карточкаларды сәйкестендіріп, таңдауын түсіндіреді - Өз ойларын, жаңа білгендерін	- Дұрыс жұптарды тексеру, қорытынды жасау - Кері байланыс, ауызша	Өсімдіктердің суреттері мен қасиеттері жазылған карточкалар

	- Қорытындылау: не үйренгендерін талқылайды, өсімдіктерді неге қорғау керек екенін түсіндіреді	бөліседі	бағалау	калар
--	--	----------	---------	-------

№ 8 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Өсімдіктердің таңғажайып әлемі» үстел ойынына арналған карточкалар (суретпен және мәтінмен)

Күнбағыс

Бұл өсімдік үлкен сары гүлге ие. Күнбағыс әрдайым күнге қарай бұрылады.

Сұрақ: Күнбағыс адамдарға қалай көмектеседі?

Емен ағашы

Бұл үлкен ағаш, мықты бұтақтары бар. Емен ағашы ұзақ өмір сүреді және белкалар мен басқа жануарларға жаңғақтар береді.

Сұрақ: Неліктен үлкен ағаштарды қорғау маңызды?

Раушан

Бұл әдемі гүл, сабағында өткір қылқан жапырақтары бар. Көптеген бақтарда өседі және өте жағымды иіс шығады.

Сұрақ: Раушанды қайда көрдің? Неліктен оны өсіруді жақсы көреді?

Ақшылшөп (Клевер)

Бұл кішкентай өсімдік, жасыл жапырақтары бар, кейде сәттілік әкеледі деп саналады.

Сұрақ: Ақшылшөп адамдарға қандай мәнге ие?

Сәбіз

Бұл жер асты сары түсті тамыры бар көкөніс.

Сұрақ: Көкөністер адам үшін неге маңызды?

2. Қосымша ойын тапсырмалары

Тапсырма 1: Жұп тап

Өсімдіктердің суреті бар карточкалар және олардың сипаттамасы жазылған карточкалар беріледі.

Балалар сәйкес жұптарды табуы керек: сурет + сипаттама.

Тапсырма 2: Бұл қандай өсімдік?

Мұғалім сипаттамасын оқиды, балалар өсімдікті табады.

Тапсырма 3: Өсімдіктер және олардың рөлі

Әр топқа бір өсімдік карточкасы беріледі және олар оның пайдасын (адамдарға, жануарларға, табиғатқа) талқылайды. Кейін бұл туралы басқа топтарға айтады.

Ойын барысында қолдануға болатын сөйлем үлгілері:

«Мен күнбағыс карточкасын таптым! Ол көбірек жарық алу үшін күнге бұрылады.»

«Менің емен ағашым - орманның үлкен досы, ол белкаларға жаңғақ береді.»

«Раушан өте әдемі иіс шығарады, бірақ оның бүршіктерінде қылқан жапырақтар бар - сақ болыңыздар!»

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	9			
Сабақтың тақырыбы	Жыл мезгілдері - шеңбер бойынша ойын			
Сабақтың мақсаттары	• Жыл мезгілдерінің ұғымы мен ерекшелігімен таныстыру. • Табиғаттағы өзгерістерді бақылап, сипаттау қабілетін дамыту. • Топтық жұмыс пен әңгіме арқылы коммуникативтік дағдыларды нығайту. • Табиғатқа қамқорлық сезімін тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар әр бір жыл мезгілінің өзіндік белгісін атай алады және сипаттай алады. • Табиғаттағы өзгерістердің себебін түсініп, олардың маңызын сезінеді. • Коллективтік тапсырмалар мен ойындарға белсенді қатысады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, сабаққа көңіл бөлу. - Білімді жаңарту: «Қай жыл мезгілдерін білесіңдер?», «Мезгілді сипаттап айтып көрші» ойынын ұйымдастыру («Қай жерде көп қар?» сияқты). - Тақырыпқа кіріспе: жыл мезгілдері туралы көрнекі суреттермен әңгімелеу.	- Сұрақтарға жауап береді. - Ойынды ойнайды: «Мезгілді тап!». - Әңгімені тыңдап, суреттерді қарайды.	Балалардың белсенділігі мен жауап беруі бақыланады.	Жыл мезгілдері бейнеленген карточкалар, суреттер, плакаттар.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаңа материалды түсіндіру: әр жыл мезгіліндегі табиғат өзгерістері (өсімдіктер, жануарлар, ауа райы). - Топқа бөліп, әр топқа бір жыл мезгіліне презентация немесе	- Топтарда жұмыс істейді: сурет салып немесе презентация дайындайды. - Физминуткада қозғалады.	Топтық жұмыс пен физминутка дағы белсенділік бағаланады.	Қағаз, қарындаш, бояу, өсімдіктер мен жануарлар карточкалары,

	сурет дайындауды беру. - «Ауа райы қалай өзгерді» физминуткасын өткізу (жаңбыр, қар, желді көрсету).			физминут қаға музыка.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Шеңберде ойнаймыз» ойынын өткізу: допты іске сақтап, жыл мезгілі белгісін немесе өзгерісті атап өту. - Сабақ қорытындысы: жаңа не білді? Табиғат қалай өзгереді және жыл мезгілдерін білу неліктен маңызды? - Кері байланыс: не ұнады, не қиын болды?	– Доп ойынға қатысады. – Мұғалім сұрақтарына жауап береді. – Қорытынды мен әсерімен бөліседі.	Ойынға және жауап сапасына баға беріледі.	Доп, тапсырмалар карточкалары, флипчарт немесе тақта.

№ 9 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Мезгілді тап» ойыны үшін сипаттамалы карточкалар:

№	Сипаттама	Жауап
1	Бұл мезгілде суық, қар жиі жауады, ағашта жапырақ жоқ. Адамдар жылы киініп жүреді.	Қыс
2	Мұнда қар ериді, алғашқы гүлдер пайда болады, құстар жылы жақтан оралады.	Көктем
3	Ыстық, ағаштар жасыл жапыраққа толады, гүлдер гүлдейді, құстар ән салады, серуендеуге болады.	Жаз
4	Жапырақтар сары, қызыл түске боялып, жерге түседі, ауа салқындайды.	Күз

2. Доппен ойынға арналған сұрақтар:

1. Қыста қандай жануарды көре аласың?
2. Жазда қандай көкөністер мен жемістер жиналады?
3. Күзде қандай киім киіледі?
4. Көктемде ағаштарда не болады?
5. Қай ауа-райын көбірек ұнатасың және неге?
6. Қыста сыртта қандай ойындар ойнауға болады?

3. Топтық тапсырмалар:

1. Көктем туралы картиналар салу (гүлдер, құстар, жәндіктер).
2. Жазда адамдар не істейді, қандай киім киеді?
3. Жануарлардың қысқа қалай дайындалатыны жайлы әңгімелеу.
4. Күзгі өсімдіктердің өзгеруін көрсету.

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	10			
Сабақтың тақырыбы	Орман құпиялары			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды орман жануарлары және өсімдіктерімен таныстыру, олардың табиғаттағы маңызын түсіндіру - Ормандағы тірі ағзалардың байланысын көрсету - Табиғатқа, орманға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу			
Күтілетін нәтиже	- Оқушылар орман тұрғындарын атай алады, орманның маңызын түсіндіреді - Ойын мен пікірталасқа белсене қатысады - Экологияға қызығушылық танытады, табиғатты қорғау қажеттігін түсінеді			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, көңіл күй қалыптастыру - Білімді өзектендіру: сұрақтар «Орманда қандай жануарлар өмір сүреді?», «Орман не үшін маңызды?» «Орман туралы не білемін?» атты шеңберлік ойын - Сабақ тақырыбымен, мақсатымен таныстыру	- Сұрақтарға жауап береді - Ойынға қатысады - Мұғалімді тыңдайды, сұрақ қояды	Ауызша жауаптар Белсенділік	Орман жануарлары мен өсімдіктерін ің суреттері Орман бейнеленген суреттер Сұрақтар жазылған карточкалар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаңа материалмен таныстыру: - Орманда қандай өсімдіктер мен жануарлар тіршілік етеді? - Орман табиғат үшін неге маңызды?	- Топпен жұмыс істейді - Сұрақтарды талқылайды - Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындайды	Топтық жұмыстағы белсенділік Қызығушылық пен зейінді бақылау	Өсімдіктер мен жануарлар суреті бар карточкалар Ойын алаңы Фломастер, маркерлер

	• Ормандағы тіршілік иелері бір-бірімен қалай байланысты? • Орманды неге қорғау қажет? - Топтық жұмыс: жануарлар мен өсімдіктер бейнеленген карточкалармен танысу, талқылау - Сергіту сеті: жануарлардың қимылын бейнелеу			
Сабақтың соңы (10 мин)	- Экологиялық «Орман құпиялары» атты үстел ойынын ұйымдастыру - Қорытындылау: нәтижелерді талдау, сұрақтарға жауап беру - Кері байланыс: «Маған не ұнады?», «Не қиын болды?»	- Ойынға қатысады, сұрақтарға жауап береді - Өз әсерімен бөліседі - Білімін қорытады	- Ойын кезіндегі белсенділік пен жауап сапасы - Рефлексиялық жауаптар	«Орман құпиялары» үстел ойыны - Визуалды материалдар - Сұрақтар жазылған карточкалар - Флипчарт немесе тақта

№ 10 Сабақтар қосымша материалдар

1. Карточкаларға арналған сұрақтар:

2. Үшеу орманда өмір сүретін жануарды ата. Олар не жейді?
3. Ағаштар неге орман үшін маңызды?
4. Үкі қандай дыбыс шығарады? Көрсетіп бер.
5. Адамдар орманда қоқыс тастаса не болуы мүмкін?
6. Үш орман өсімдігін ата. Суреттерден көрсет.
7. Орманда тәртіпті кім сақтайды - жыртқыштар ма, шөпқоректілер ме? Неліктен?
8. Неліктен орманда гүлдер мен бұтақтарды жұлмау керек?
9. Жануарлар орманда қалай тығылады? Қолмен немесе затпен көрсет.
10. Орманға көмектесудің үш жолын ата.
11. Саған қай орман жануары ұнайды? Неліктен?

2. Қосымша ойындар мен жаттығулар:

Қимыл ойыны: Бір оқушы орман жануарының жүрісін, даусын салады, қалғандары табады (мысалы, тиін, қоян, қасқыр, құс).

Табиғи материалдардан пазл: Жапырақ, бұтақ, тұқыммен орман бейнесін құрастыру.

Экологиялық жұмбақ: «Мен биікпін, жасылмын, көлеңке мен үй беремін. Мен кіммін?» (Жауап: Ағаш).

Жұпты тап: Жануар мен оның үйін/тамағын сәйкестендіру (мысалы, тиін - жаңғақ).

Ертегі ойлап тап: Кішкентай орман жануары достарын қалай құтқарды - қысқа оқиға құрастыру.

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	11			
Сабақтың тақырыбы	Табиғатты сақтайық!			
Сабақтың мақсаттары	- Оқушыларда табиғатқа ұқыпты қарау түсінігін қалыптастыру - Командалық жұмыс, шығармашылық ойлау, өз ойын білдіру дағдыларын дамыту - Қоршаған орта үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу			
Күтілетін нәтиже	- Балалар табиғатты қорғау деген не екенін түсінеді, жақсы/жаман әрекеттерге мысал келтіре алады - Рөлдік ойынға белсенді қатысады, командада жұмыс істейді - Табиғатты қорғауға қызығушылық танытып, жеке жауапкершілікті сезінеді			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, жағымды көңіл-күй қалыптастыру. - Ұйымдастыру сәті: «Достық шеңбері». - Ойын: «Дұрыс - бұрыс» (мұғалім әрекеттерді атайды, балалар шапалақтайды/аяқпен топылдатады). - Жұмбақ шешу, сұрақтар қою: «Табиғатты неге қорғау керек?», «Егер оны қорғамасақ не болады?» - Мақсат қою: «Бүгін біз - Экоқорғаушылар	- Сәлемдеседі, бір-біріне жақсы тілек айтады. - Ойынға қатысады, пікірлерін білдіреді. - Сабақ тақырыбына қызығушылық танытады.	Ауызша кері байланыс. Белсенділік үшін мадақтау.	Табиғат суреттері Жұмбақтар Карточкалар (іс-әрекетпен)

	боламыз!»			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- «Табиғатты қорғау» ұғымын түсіндіру (суреттер мен жағдайларды қолдана отырып). - Топтық жұмыс: «Экоқорғаушылар» рөлдік ойыны - әр топ экологиялық мәселені шешеді (қоқыс, судың ластануы, ағаштарды кесу т.б.) - Шешімдерін ұсыну: сахналау, постер, қысқа әңгіме. - Сергіту сеті: «Ағашты қорға!» (ағаш қозғалысы, жел, құстар, найзағай т.б.)	- Мұғалімді тыңдайды. - Өз тәжірибесімен бөліседі. - Топпен жұмыс істейді: талқылайды, шешім ойлайды, сахналайды/постер жасайды. - Қимыл-қозғалыс ойындарына белсенді қатысады.	Топтық жұмысқа бақылау. Әр баланың қатысуына назар аудару. Шығармашылық үшін мадақтау.	Мәселе көрсетілген суреттер Топтық тапсырмалар жазылған карточкалар Қиып-жапсыруға арналған материалдар Музыка (физминуткаға)
Сабақтың соңы (10 мин)	- Қайталау ойыны: «Экологиялық лото» немесе «Дұрыс – бұрыс» (экологиялық білімді бекіту). - Сабақты қорытындылау: «Не білдік?», «Не үйрендік?», «Қалай табиғатты қорғаймыз?» - Кері байланыс: «Бағдаршам» әдісі (жасыл - бәрі түсінікті, сары - сұрақ бар, қызыл - қиын болды). - «Экоқорғаушы» медальдары мен стикерлерді тарату.	- Ойынға қатысады, жауап береді. - Кері байланыс жасайды: карточка таңдайды (түспен). - Мадақтама алады.	Жеке кері байланыс. «Бағдаршам» әдісі арқылы өзін бағалау. Қатысқаны үшін мақтау.	Лото карточкалары «Бағдаршам» карточкалары «Экоқорғаушы» медальдары, стикерлер, грамоталар

№ 11 Сабақтар қосымша материалдар

1. Ойын тапсырмалары:

1. «Дұрыс - бұрыс» ойыны (білімді өзектендіру үшін)

Мақсаты: табиғатқа деген жақсы/жаман әрекеттерді ажырату

Қалай ойнауға болады:

Дұрыс болса - балалар шапалақтайды

Бұрыс болса - аяқпен топылдатады

Мысалдар:

Мен орманда жерге қағаз тастадым ✗

Мен ата-анаммен бірге ағаш отырғыздым ✓

Қыста құстарды тамақтандырдым ✓

Қылқанды бұтақты сындырып алдым ✗

Қоқысты урнаға тастадым ✓

Қылқаламды өзенде жудым ✗

2. «Экологиялық лото»

Мақсаты: табиғатты қорғау ұғымдарын бекіту

Қалай ойнауға болады:

Әр балаға/жұпқа суреті бар карточка беріледі

Мұғалім сипаттаманы оқиды, бала сәйкес суретті жабады

Мысалдар сипаттамалар:

«Бұл құс күзде жылы жаққа ұшады» → **Қарлығаш**

«Бұл зат қоқысты жинауға көмектеседі» → **Қоқыс дорбасы**

«Мына өсімдікті жұлмау керек - Қызыл кітапта» → **Қарғалдақ**

«Бұл аң орманда тұрады, шулы жерден қорқады» → **Кірпі/Қоян**

«Бұл көлік ауаны ластамайды» → **Велосипед**

3. «Дұрыс-жалған» (қорытынды жасауға арналған)

Қалай ойнауға болады:

Жасыл карточка - келісемін

Қызыл карточка - келіспеймін

Мысалдар:

Орманда қоқысты қалдыруға болады

Ағаштар ауаны тазартады - оларды қорғау керек

Машинаны өзенде жууға болады

Пластикалық бөтелкені қайта өңдеуге болады

Қоқысты сұрыптау пайдалы

4. «Экоқорғаушылар» рөлдік ойыны - тапсырмалар кестесі

№	Мәселе	«Экоқорғаушылар» тобына арналған тапсырма
1	Саябақта қоқыс көп	Қоқысты қалай тазалауға болатынын және адамдарға неге қоқыс тастамау керек екенін түсіндіру жолын ойластырыңдар. Плакат салыңдар немесе көрініс

		қойындар.
2	Өзенге қалдықтар тасталады	Су көздерін ластанудан қалай қорғауға болады? Кім қадағалауы керек? Қалдықтардың суға зиянын түсіндіріңдер.
3	Аулада ағаштар кесілді	Ағаштардың орнына не отырғызуға болатынын ойластырыңдар. Неліктен жасыл желек қажет екенін адамдарға қалай жеткізуге болады?
4	Адамдар алаңқайда от жағып, кетіп қалды	Табиғатта отпен дұрыс қалай жұмыс істеу керек екенін түсіндіріңдер. Қауіпсіздік ережесін сахналаңдар немесе сурет салыңдар.
5	Аулада батарея жинайтын орын жоқ	Пайдаланылған батареяларды жинауға арналған арнайы жәшікті қайда орнатуға болатынын ойластырыңдар. Неліктен оларды бөлек жинау керек екенін түсіндіретін ұран ойлап табыңдар.

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	12			
Сабақтың тақырыбы	Табиғат пен адам: не білу керек?			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларға адам мен табиғаттың байланысы, оларды бірге және жауапкершілікпен пайдалануды түсіндіру. • Адамның табиғатқа тигізетін жақсы және зиянды әсерлеріне мысалдар келтіру. • Ойлау, талдау және қорытынды жасау қабілеттерін дамыту. • Табиғатты сақтауға деген қамқорлық сезімін тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар адамның табиғатқа әсері туралы біледі. • Табиғатқа қатысты жақсы және зиянды әрекеттерге нақты мысалдар келтіре алады. • Топпен жұмыс істей алады, пікірталастарға белсенді қатысады және табиғатқа қамқорлық білдіреді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, жағымды көңіл-күй. («Табиғат туралы жылы сөздер шеңбері»).	– Достық сөздер айтады.	Ауызша кері байланыс, пайымды ойға мақтау.	Ойын карталары, табиғат пен зат иллюстрациялары, цитаталар.
	- Білімді жаңарту ойыны: «Табиғатта артық кім?» (карталар	– «Артық» объектіні таңдайды және себебін түсіндіреді.		

	табиғи/жасанды объектілермен). - Әңгімелесу: «Табиғат деген не?», «Адам табиғаттан қандай айырмашылығы бар?», «Адамдар табиғатты қалай пайдаланады?» - Тақырыпқа кіріспе: жұмбақ, табиғат жайлы ой, «Адам не білуі маңызды?» сұрағын қою.	– Сұрақтарға жауап береді, пікірін білдіреді. – Сабақ тақырыбын формулировкалайды.		
Сабақтың ортасы (25 мин)	- «Адам табиғатқа қалай әсер етеді?» сұрағына жауап: экран/суреттер арқылы (ластану, орман кесу, жануарларға көмектесу, ағаш отырғызу). - «Қандай әрекеттер пайдалы? Қайсысы зиянды?» - сұрақтар. - Топтық жұмыс: «Экологиялық сот» ойыны - әр топ адамның әрекетін талдап, әсерін анықтайды. - Сергіту сеті: «Біз - табиғаттың бір бөлігі» - музыкамен: жел, жаңбыр, күн, ағаштар қимылдары.	- Мұқият тыңдайды, сұрақ қояды. - Тәжірибе бөліседі. - Топпен талқылау өткізіп, мини-көрініс/плакат дайындайды. - Физминуткада табиғат көріністерін сомдайды.	Топтағы белсенділік, аргументтеу қабілеті, талқылауға қатысу.	Слайды/суреттер, жағдайлар жазылған карталар, көрініс реквизиті, музыка.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Пайдалы - зиянды» ойыны (жасыл/қызыл картаны көтереді). - «Фразаны жалғастыр»: «Мен табиғатқа көмектесе аламын, егер...» - Сабақ қорытындысы:	- Ойын ойнайды, дәлелді жауап береді. - Фразаны аяқтайды (ауызша/жазба ша). - Өз әсерлерімен	Жеке кері байланыс, шыңдаулар үшін мақтау.	Жасыл/қызыл карталар, фразалар жазылған карточкалар,

	«Не білдік?», «Не таңғалдырды?» «Табиғатты қалай қорғаймыз?» - Кері байланыс: «Смайлик» ойыны (соңында көңіл күйін белгілеу). – Қатысқаны үшін мақтау, қоштасу.	бөліседі. - Смайлик арқылы көңіл күйін көрсетеді.		смайлик тер, флипчарт.
--	---	---	--	------------------------------------

№ 12 Сабақтар қосымша материалдар

1. Қосымша: «Экологиялық сот» ойынына арналған мысал жағдайлар

1. Баланың далада гүлдерді көп жұлғаны.
2. Қыз үйдің ауласына ағаш отырғызған.
3. Адамдар өзен жағасына қоқыстар қалдырған.
4. Балалар құстарға арналған жемсоқ салған.
5. Ересектер құрылыс үшін ағаштарды кескен.

2.«Фразаны аяқта»: үлгілер

«Егер мен орманда қоқыс көрсем, мен...»

«Табиғатты қорғау - бұл...»

«Мен басқа адамдарға айта аламын...»

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат
Сынып	2
№ сабақ	13
Сабақтың тақырыбы	«Балалар көзімен табиғат әлемі» викторинасы
Сабақтың мақсаттары	• Табиғат әлемі туралы білімді қайталау және жинақтау. • Логикалық ойлау, есте сақтау, зейін, топта жұмыс істеу дағдыларын дамыту. • Табиғатқа деген қызығушылықты, қамқорлық сезімін және қоршаған ортаға жауапкершілікті қалыптастыру.
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар жануарлар, өсімдіктер, табиғи құбылыстар жөнінде алған білімдерін еске түсіреді. • Викторинаға белсене қатысып, топта жұмыс істеу арқылы өз білімдерін көрсетеді. • Табиғатқа деген оң көзқарас танытып, сақтауға ниетті болады.
Сабақ барысы	

Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, позитивті көңіл-күй туғызу: «Табиғатқа қатысты жылы сөз шеңбері» ойыны. - Білімді жаңарту: «Табиғатта артық не?» ойыны (табиғи және жасанды объектілер карточкаларын қолдану). - Талқылау: «Табиғат деген не?», «Адам мен табиғаттың байланысы қандай?», «Адам табиғатты қалай пайдаланады?» - Мотивация: «Бүгін табиғатты қаншалықты жақсы білетінімізді викторина арқылы тексереміз!»	- Бір-біріне жылы сөздер айтып, шеңберге қатысады. - Ойынды ойнап, «артықты» анықтайды. - Мұғалім сұрақтарына жауап береді, өз білімдерін бөліседі. - Викторинаға қызығушылық білдіреді.	Ауызша кері байланыс, белсенділік пен талдау қабілеті үшін мақтау.	Табиғат иллюстрациялары, сұрақ карточкалары, жануарлар мен өсімдіктердің суреттері.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Оқушыларға командалар құрып, жануарлар, өсімдіктер, табиғат құбылыстары және табиғаттағы тәртіпке қатысты викторина ұйымдастыру. - Викторина сұрақтары: жұмбақтар, суреттер, логикалық тапсырмалар, табиғатқа қатысты дыбыстар, «артығы қайсысы?» және т.б. - Сергіту сеті: «Жануарлар қозғалысында» (қоян сияқты секіру, аюдай басу, ағаштай созылу).	- Командаларға бөлініп, викторинаға қатысады. - Топпен бірлесіп жауап іздейді. - Сергіту сетіне қатысады.	Команда бойынша ұпайлар (маркерлер/тұмандар), әр баланың қатысуын бақылау.	Пойнттар кестесі, сұрақ карточкалары, презентациялар/аудио, жануар атрибуттары (мүмкін болса).
Сабақты	- «Дұрыс - бұрыс» ойын	- Ойынды	Жеке кері	«Дұрыс -

ң соңы (10 мин)	ұйымдастыру: жасыл/қызыл карточкаларды көтеру арқылы жауап беру. - Сабақты қорытындылау: «Не есте қалды?», «Не жаңалық білдім?», «Табиғатты қалай қамқор боламыз?» - Кері байланыс: «Ән гүл» ойыны-смайлик таңдау арқылы көңіл күйін білдіру. - Жеңімпаз команда анықталып, символикалық жүлде (стікер, медаль) беріледі. - Қоштасу.	ойнап, пікір білдіреді. - Тәжірибе мен жаңаны атап айтады. - Көңіл-күйін смайлик арқылы білдіреді. - Сыйлық алып, қоштасады.	байланыс. Қатысқаны на алғыс айтылады.	бұрыс» карточкала ры, смайлик тер, дипломдар/ стікерлер, рефлексия ға арналған құралдар.
-----------------------------------	---	---	---	---

№ 13 Сабақтар қосымша материалдар

1. Викторинаға арналған мысал тапсырмалар

Жануарлар жайлы:

Сипаттама бойынша жануарды анықтаңыз.

Дыбыс арқылы анықтаңыз (жұмбақтар, үкі, бақа, қарлығаш).

Ойын: «Бұл жануар қайда тұрады?»

Өсімдіктер жайлы:

Сурет арқылы өсімдікті анықтаңыз.

«Артықты тап»: алма ағашы, қайың, тақтайша, шырша.

Гүл туралы жұмбақты шеш: «Алғашқы көктемгі гүл».

Табиғат құбылыстары:

Көктемде не болады?

Бұл құбылыс қандай: найзағай, жаңбыр, қар?

Қай мезгіл бар: қыс, көктем, жаз, күз?

Артықты тап: тұман, күн, су, ағаш.

Адам және табиғат:

Бұл табиғатқа пайда ма, зиян ба?

Іс-әрекеттерді екі топқа бөліңіз: «Табиғатты қорғау / қорғамау».

Неліктен табиғатты қорғау маңызды?

II бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	14			
Сабақтың тақырыбы	«Біздің айналамыздағы табиғат» тақырыбы бойынша қорытынды ойын			
Сабақтың мақсаттары	• Табиғат туралы (жануарлар, өсімдіктер, табиғи құбылыстар, табиғатты қорғау) білімді бекіту және жалпылау. • Логикалық ойлау, зейін, топта жұмыс істеу дағдыларын дамыту. • Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен құрметті, оны сақтау үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар табиғат туралы негізгі білімдерін еске түсіреді. • Табиғи объектілер мен құбылыстарды ажыратып, адамның табиғатқа деген әрекеттерін түсіндіре алады. • Ойынға қатысып, топпен бірлесе жұмыс істейді, экологиялық тұрғыдан дұрыс ойлай біледі.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, жағымды көңіл-күй қалыптастыру. - Назарға арналған ойын: «Бұл не? Кім бұл?» (табиғи объектілерді сипаттама арқылы табу). - «Біз “Біздің табиғат” тақырыбында не үйрендік?» деген сұрақ арқылы әңгіме жүргізу. - Тақырыпқа кіріспе: «Бүгін қызықты қорытынды ойын күтіп тұр!»	- Бір-бірін қарсы алып, сәлемдеседі. - Ойынға қатысады, жауап береді. - Бұрынғы білімдерін еске түсіріп, ой бөліседі. - Ойынға дайындалады.	Белсенділікке ауызша мадақтау, кері байланыс	Табиғи объектілердің суреттері, карточкалар, жануарлар мен өсімдіктердің иллюстрациялары
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Топтарға бөлу (түсіне, белгісіне немесе фишкасына қарай). - Қорытынды викториналық ойынды жарыс түрінде өткізу (төменде кезеңдер	- Топтарға бөлініп жұмыс істейді. - Викторинаның кезеңдерінен өтеді (сұрақтарға жауап береді,	Командалық есеп (ұпайлар, фишкалар), қатысу мен ынтымақтастыққа	Тапсырма карточкалары, ұпай кестесі, фишкалар/жетондар, физминут

	көрсетілген). - Сергіту сәті: «Табиғат құбылыстары қозғалыста» (жел, жаңбыр, күн, ағаштар мен жануарларды бейнелеу). - Қажет болса, көмек көрсету, белсенділікті мадақтау.	талқылайды, қозғалады, тапсырмаларды шешеді). - Сергіту жаттығуына белсенді қатысады.	мадақтау	қаға арналған музыка
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Экологиялық домино» / «Дұрыс тізбек құрастыр» ойыны арқылы бекіту. - Қорытындылау: «Не білдік?», «Не есінде қалды?», «Не қызық болды?» - Сергіту сеті: «Көңіл-күй гүлін» немесе «Білім ағашын» толтыру (оқушылар стикерге өз әсерін жазып жапсырады). - Барлық қатысушыларды марапаттау.	- Ойында ойнап, материалды бекітеді. - Сабақ туралы ой бөліседі. - Кері байланысқа қатысып, өз «жапырағын» немесе «гүл жапырағын» жапсырады. - Марапат алады.	Жеке кері байланыс, барлық балаларды мадақтау және ынталандыру	Домино, «Көңіл-күй гүлі» немесе «Білім ағашы» шаблон, стикерлер, марапат қағаздары, жапсырмалар

№ 14 Сабақтар қосымша материалдар

1. Қорытынды ойын-викторина кезеңдері (станция немесе раунд ретінде қолдануға болады):

Кезең	Сипаттамасы	Формат
1. «Жануарды тап»	Сипаттама, сурет немесе дыбыс арқылы жануарды анықтау	Сұрақтар + иллюстрациялар
2. «Өсімдіктер әлемі»	Өсімдіктің бөлігін атау, пазл жинау, «артықты тап» ойыны	Карточкалар / пазлдар
3. «Табиғи құбылыстар»	Сурет бойынша құбылысты табу (жаңбыр, қар, кемпірқосақ, найзағай және т.б.)	Суреттер / аудио
4. «Адам және табиғат»	Адам әрекеттерін пайдалы және зиянды деп бөліп топтастыру	Топтық жұмыс, карточкалар

5. «Экологиялық жол»	Тізбек құрастыру: «Қоқыс көрдім - не істеймін?»	Ойын тапсырмасы
----------------------	---	-----------------

2. Рефлексия: «Көңіл-күй гүлі»

Әр оқушы өз көңіл-күйін сипаттайтын гүлдің жапырағын таңдайды:

Қызғылт - қызықты әрі көңілді болды!

Сары - барлығын түсіндім, бірақ тағы білгім келеді!

Жасыл - сәл қиын болды, бірақ тырыстым!

Олар бұл жапырақтарды тақтадағы үлкен «**Білім гүліне**» немесе «**Білім ағашына**» жапсырады.

III бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат
Сынып	2
№ сабақ	15
Сабақтың тақырыбы	Уақыт деген не?
Сабақтың мақсаттары	- Уақыт ұғымымен таныстыру, оны оқиғалардың ретімен байланысын түсіну арқылы көрсету. «Кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түс», «кеш», «түн» сияқты уақыт ұғымдарын ажырату дағдыларын дамыту. - Уақыттың циклдік сипаты туралы түсінік қалыптастыру (тәулік, апта, жыл). - Логикалық ойлау, сөйлеу, зейін дағдыларын дамыту.
Күтілетін нәтиже	- Оқушылар тәуліктің бөліктері мен апта күндерін ажырата алады. «Өткен», «қазіргі», «болашақ» ұғымдарын түсінеді. - Ойынға қатысады, топпен жұмыс істейді, уақыттық тізбек құра алады.

Сабақ барысы

Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, жағымды көңіл-күй орнату. - Әңгіме: «Таңертең біз не істейміз? Ал кешке ше?» «Бұл қашан болады?» ойыны – мұғалім оқиганы атайды,	- Сәлемдеседі. - Сұрақтарға жауап береді, ой бөліседі. - Белсенді түрде ойынға қатысады.	Ауызша кері байланыс, белсенді жауаптарға мадақтау.	Карталар мен суреттер (таңғы ас, ұйқы, серуен және т.б.)

	балалар тәуліктің қай бөлігі екенін айтады. - Тақырыпқа кіріспе: «Бүгін біз уақытпен ойнап, оны жақсырақ түсінеміз!»			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Уақыт туралы ұғымды түсіндіру: «Уақыт - бір оқиғаның артынан екіншісінің келетінін көрсететін нәрсе». - Тәулік, тәуліктің бөліктері, апта күндері туралы түсіндіру. - Топпен жұмыс: оқиғалар тізбегін құрастыру (таң - күн - кеш - түн). - «Алдымен не болды?» мини-ойыны (оқиғалар жазылған карточкалар). - Сергіту сәті: «Тәуліктің бөліктері» (қимылмен көрсету).	- Назар қойып тыңдайды, суреттерді қарайды. - Топпен уақыт тізбегін құрастырады. - Ойын мен қимылдарға белсенді қатысады.	Белсенділік, дұрыс жауаптар, қимылдарға қатысу бойынша бақылау.	Карточкалар, топтарға арналған кестелер, музыка.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Уақыт пазлдары» ойыны - оқиғаларды дұрыс ретпен орналастыру. - «Менің таңым - күнім - кешім» тапсырмасы (суреттер жапсыру немесе салу). - Қорытынды: «Уақыт туралы не білдік?», «Уақыт не үшін керек?» - Кері байланыс: «Көңіл күй сағаты» - оқушылар өз көңіл-күйін сағат тілінің түсімен білдіреді.	- Ойынға қатысады, уақыттық ретпен жұмыс істейді. - Өз күн тәртібін бейнелейді. - Өз ойын айтып, кері байланыс жасайды.	Жеке кері байланыс, белсенділікпен күш салуға мақтау.	Оқиғаларға арналған суреттер, сағат шаблондары, түрлі-түсті тілшелер, рефлексияға арналған құралдар.

1. Сабақтағы ойын элементтері:

Ойын: «Бұл қашан болады?» (Сабақ басында)

Мұғалім оқиғаны айтады - оқушылар оның қай уақытта болатынын айтады:

«Мен тісімді тазалаймын» - таңертең

«Мен ұйықтаймын» - кешке

«Мен аулада ойнаймын» - түсте

«Аспанда жұлдыздар» - түнде

2. Топтық жұмыс: «Уақыт тізбегі»

Әр топқа мынадай оқиғалар бейнеленген карточкалар беріледі:

- Таңғы ас
- Серуен
- Кітап оқу
- Кешкі ас
- Ұйқы

3. Бекіту: «Уақыттық пазлдар»

Балаларға әртүрлі күн тәртібіндегі оқиғалар беріледі:

1. Оянды
2. Таңғы ас ішті
3. Мектепке барды
4. Ойын ойнады
5. Ұйықтады

Тапсырма: оларды ретімен орналастыру.

4. Кері байланыс: «Көңіл күй сағаты»

Әр балаға сағат шаблонды беріледі. Олар тілшелердің бірін таңдайды:

- бәрін түсіндім, жеңіл болды

- аздап қиын, бірақ қызықты

- жаңа нәрсе білдім, көңілді өтті

III бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат
Сынып	2
№ сабақ	16
Сабақтың тақырыбы	Кеше, бүгін, ертең
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды «кеше», «бүгін», «ертең» ұғымдарымен таныстыру. • Уақыттық оқиғалардың реттілігін түсінуді үйрету. • Қарапайым хронологиялық тізбектер құру қабілетін дамыту. • Топпен жұмыс істеу дағдыларын, сөйлеу мен зейінді дамыту.

Күтілетін нәтиже		- Оқушылар «кеше», «бүгін», «ертең» сөздерін дұрыс қолдана алады. - Оқиғалардың хронологиялық ретін түсінеді. - Топтық ойынға қатысып, рефлексия жасайды.		
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу және сабаққа дайындық жасау. «Кешегі күнді еске түсір» ойыны: кеше және бүгін болған оқиғалар туралы сұрақтар қою. «Кеше не?», «Бүгін не?», «Ертең не?» сұрақтарын талқылау. - Сабақтың тақырыбы мен мақсатын түсіндіру.	- Сұрақтарға жауап береді. - Кешегі және бүгінгі күннің оқиғаларын еске түсіреді. - Әңгімеге белсенді қатысады.	Жауаптарын ың дұрыстығын а және белсенділігін е мадақтау.	Күнделікті оқиғалардың суреттері, тақта немесе флипчарт.
Сабақтың ортасы (25 мин)	«Кеше», «Бүгін», «Ертең» ұғымдарын түсіндіру, мысалдар келтіру. - Топтық жұмыс: оқиғалардың хронологиялық тізбегін құру (мысалы: ояну, таңғы ас ішу, серуендеу). «Алдымен не болды?» ойыны карточкалармен. «Уақыт саяхаты» сергіту сетісы (күннің кезеңдерін қозғалыспен көрсету).	- Түсіндіруді тыңдайды. - Топпен бірге оқиғаларды дұрыс ретпен орналастырады. - Ойын мен Сергіту сетіға қатысады.	Топтық жұмыстағы белсенділік пен тапсырманы дұрыс орындау.	Суреттері бар карточкалар, кестелер, музыка физминут қаға.
Сабақтың соңы (10 мин)	«Кеше, бүгін, ертең» ойыны - карточкаларды тиісті үстелдерге орналастыру.	- Ойынға қатысады. - Ойларын ортаға салады.	Жеке және топтық кері байланыс, ынталандыру	Карточкалар, наклейкалар, шағын сыйлықтар/

	- Қорытынды талқылау: «Уақыт туралы не білдім?»» - Кері байланыс: «Менің күнім» - балалар өздерінің кеше, бүгін немесе ертеңгі күн туралы әңгімелейді. - Мадақтау, наклейкалар немесе шағын «уақыт» медальдарын тарату.	- Медальдар мен наклейкаларды таңдап алады.		медальдар.
--	--	--	--	-------------------

№ 16 Сабақтар қосымша материалдар

1. Ойын тапсырмалары:

«Кешегі күнді еске түсір» - мұғалім сұрақтар қояды, балалар оқиғаларды айтады. Хронологиялық тізбек құру - топтар сурет карточкаларын дұрыс ретпен орналастырады.

«Алдымен не болды?» - оқиғалар карточкаларымен кезекпен қайсысы ертерек болғанын анықтау.

«Уақыт саяхаты» физминуткасы - күн кезеңдерін білдіретін қозғалыстар.

«Кеше, бүгін, ертең» - үш уақыттық үстелге карточкаларды дұрыс орналастыру.

2. Кері байланыс:

«Менің күнім» - әр бала кеше, бүгін немесе ертеңгі күн туралы айтады.

Оңай болғаны, жаңалықтар, ұнағаны туралы пікірталас.

Наклейкалар немесе шағын медальдар - ынталандыру.

ІІІ бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат
Сынып	2
№ сабақ	17
Сабақтың тақырыбы	Уақытқа саяхат
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды ойын арқылы «уақыт саяхаты» ұғымымен таныстыру. • Оқиғалардың ретімен және уақытты бағдарлауды дамыту. • Топтық жұмыс және зейін дағдыларын қалыптастыру. • Ойын жағдайлары арқылы сөйлеу және ойлауды дамыту.
Күтілетін	• Балалар уақыт кезеңдерін (өткен, бүгінгі, болашақ) айыра

нәтиже		алады. - Оқиғалардың қарапайым уақытша тізбегін құра алады. - Ойын мен топтық тапсырмаларға белсенді қатысады. - Өз әсерлерін білдіреді және қорытынды жасайды.		
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, ойынға дайындық жасау. - Актуализация сұрақтары: «Уақыт деген не?», «Алдымен не болғанын қалай білеміз?» «Қозғалыс сағаттары» ойыны: балалар күннің бөліктерін білдіретін қозғалыстарды қайталайды. «Бүгін біз уақыт саяхатына аттанамыз!» тақырыбын таныстыру.	- Сұрақтарға жауап береді, талқылайды. - Ойын зарядкасына қатысады. - Тақырыпты тыңдайды.	Ауызша кері байланыс, ойынға қатысуы.	Күннің бөліктерін бейнелейтін карточкалар, музыка.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Өткен, бүгінгі, болашақ ұғымдарын түсіндіру. - Балаларды «саяхатшылар» топтарына бөлу. - Ойын маршруты (3 станция): 1) «Өткен» - оқиғаның пазлын жинау. 2) «Бүгінгі» - суретті сипаттау, не болып жатқанын айту. 3) «Болашақ» - не болуы мүмкін екенін ойластыру. «Уақыт қадамдары» сергіту сетісы: артқа, орнында және алға қадамдар жасау.	- Топпен станциядағы тапсырмаларды орындайды. - Сергіту сетіға қатысады. - Өз идеяларын талқылайды.	Қызмет белсенділігі, тапсырмаларды дұрыс орындауы.	Пазлдар, оқиғалар суреттері, тапсырма карточкалары, қозғалысқа арналған кеңістік.

Сабақтың соңы (10 мин)	- «Уақыт калейдоскопы» ойыны: оқиғаларды өткен, бүгінгі, болашаққа бөлу. - Қорытынды талқылау: «Уақыт туралы не білдім?», «Саяхатта не ұнады?» - Кері байланыс: «Саяхаттағы ең сүйікті сәтім» (ауызша немесе сурет арқылы).	- Ойынға қатысады. - Өз әсерлерін бөліседі. - Сүйікті сәт туралы сурет салады немесе айтады.	Кері байланыс, шығармашылық белсенділік, рефлексияға қатысу.	Оқиға карточкалары, қағаз, қарындаштар, флипчарт.
-------------------------------	--	---	--	---

№ 17 Сабақтар қосымша материалдар

1. Ойын тапсырмалары мен әдістері

«Қозғалыс сағаттары» ойыны (таңертең, күндіз, кеш және түн қозғалыстары).

Үш станциядан тұратын ойын маршруты:

- «Өткен» - пазл жинау (мысалы, ескі оқиға суреті).
 - «Бүгінгі» - суреттегі оқиғаны сипаттау.
 - «Болашақ» - не болуы мүмкін екенін ойластыру, сурет салу немесе айту.
- «Уақыт қадамдары» физминуткасы - артқа, орнында, алға қадамдар жасау.

2. «Уақыт калейдоскопы» - оқиғаларды өткен, бүгінгі, болашаққа бөлу.

ІІІ бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат
Сынып	2
№ сабақ	18
Сабақтың тақырыбы	Карта, компас, жергілікті жер
Сабақтың мақсаттары	• Оқушыларды негізгі ұғымдармен таныстыру: карта, компас, жергілікті жерді бағдарлау. • Қарапайым картаны оқып, компасты пайдалануды үйрету. • Командалық жұмыс пен кеңістіктік бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. • Ойын арқылы зейінділік, ойлау және сөйлеу қабілетін дамыту.
Күтілетін нәтиже	• Балалар карта мен компастың не екенін және олардың қажет екенін түсінеді. • Карта бойынша бағдар жасап, компастың көмегімен тұсбағарды

	анықтай алады. - Ойын мен топтық тапсырмаларға белсенді қатысады. - Өз әрекеттерін түсіндіріп, қорытынды жасай алады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - Әңгіме: «Карта деген не?», «Компас не үшін керек?» - «Тұсбағарды тап» ойыны: мұғалім бағыттарды атайды, балалар көрсетеді. - Тақырыпты таныстыру: «Бүгін біз саяхатқа шығып, карта мен компасты пайдалануды үйренеміз».	- Сұрақтарға жауап береді, бағыттарды көрсетеді. - Тыңдайды, талқылауға қатысады.	Ауызша мадақтау, белсенділікке қарай.	Тұсбағар макеті, бағыттар схемасы, карта суреттері.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Карта мен компасты қолдану жолын түсіндіру. - Қарапайым жергілікті карта көрсету. - Оқушыларды топқа бөлу (саяхатшылар тобы). - Карта мен компасты қолданып тапсырма орындау (объект табу, бағдарлау). - Сергіту сәті: «Бағыттар» - жарыққа қарай қимылдар.	- Топпен жұмыс істейді: карта мен компасты зерттейді. - Ойын маршрутымен жүреді, тапсырмаларды орындайды. - Қимыл жаттығуларына қатысады.	Белсенділік, тапсырманы дұрыс орындауы.	Қарапайым маршруттары бар карталар, компастар, тапсырма карточкалары, қозғалыс кеңістігі.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Карта-пазл» ойыны - бөліктерден карта жинау. - Талқылау: не білдік? Карта мен компас не үшін керек? - Кері байланыс:	- Пазл ойнайды. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Сұрақтарға жауап береді, тыңдайды.	Жеке және топтық кері байланыс.	Пазл фрагменттері, қағаз, қарындаштар, мадақтау стикерлері.

	«Менің жолым» - балалар өз бағдарларын сипаттайды. - Қорытынды, мақтау.			
--	--	--	--	--

№ 18 Сабақтар қосымша материалдар

Ойындар мен әдістер:

1. «Тұсбағарды тап» ойыны:

мұғалім бағытты атайды (солтүстік, оңтүстік, шығыс, батыс), балалар қолмен көрсетеді.

2. Практикалық жұмыс:

- Картаны оқу.
- Бағыттарды анықтау.
- Маршрутпен жүріп, нысандарды табу.

3 .«Карта-пазл» ойыны - карта бөліктерін біріктіру.

ІІІ бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	19			
Сабақтың тақырыбы	Біз қайда тұрамыз? Қала, өңір, ел			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды «қала», «өңір», «ел» ұғымдарымен таныстыру. • Туған жері мен Отаны туралы түсінік қалыптастыру. • Топпен жұмыс істеу және сұрақтарға жауап беру дағдыларын дамыту. • Ойын арқылы тілдік және танымдық қабілеттерін дамыту.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар өз қаласын, өңірін және елін атай алады, олардың айырмашылығын түсінеді. • Викторина мен топтық жұмыстарға белсенді қатысады. • Сұрақтар қойып, өз ойларын еркін білдіре алады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - Актуализация ойыны: «Кім қайда тұрады?» (үй, көше, аудан туралы сұрақтар).	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз ойларымен бөліседі. - Тыңдайды,	Ауызша мадақтау, белсенділік бағаланады.	Қаланың, өңірдің және елдің картасы, үй суреттері.

	- Әңгіме: «Қала деген не?», «Өңір деген не?», «Ел деген не?» - Сабақтың тақырыбымен таныстыру: «Бүгін біз қай жерде тұратынымызды білеміз!»	қатысады.		
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Қала, өңір, ел ұғымдарын мысалмен түсіндіру. - Топтық жұмыс: викторина сұрақтарына жауап дайындау. - Викторина ойыны: әртүрлі күрделі сұрақтар. - Сергіту сеті: «Карта бойынша саяхат» (қимылмен ел аралау).	- Топпен сұрақтарды талқылайды. - Викторинаға қатысады. - Қимыл жаттығуына қатысады.	Жауаптардың дұрыстығы, топпен жұмысқа белсенділік.	Карта, сұрақ карточкалары, музыка немесе видео физминут қаға.
Сабақтың соңы (10 мин)	- Қорытынды ойын: «Менің қалам - менің үйім» (балалар өз қаласы туралы айтады). - Талқылау: не үйренді, не ұнады. - Кері байланыс: «Мен отбасымда не айтып беремін?» (қала, өңір, ел туралы). - Мадақтау және сыйлықтар тарату.	- Өз қаласы туралы әңгімелейді. - Сабақтан алған әсерімен бөліседі. - Қуанады, мақтанады.	Кері байланыс, шығармашылық белсенділік.	Ойынға арналған карточкалар, стикерлер, шағын сыйлықтар, қағаз, қарындаш тар.

№ 19 Сабақтар қосымша материалдар

Ойындар мен әдістер:

1. «Кім қайда тұрады?» - балалар үй, көше, аудан туралы сұрақтарға жауап береді.

2. Топтық жұмыс - викторина сұрақтарына дайындалу:

- Қала деген не?
- Сенің өңірің қалай аталады?

- Еліміздің астанасы қалай аталады?
- Қазақстан туралы не білесің?

3. Ойын: «Менің қалам - менің үйім» - оқушылар өз қаласы мен өңірі туралы айтады.

ІІІ бөлім	Біздің айналамыздағы табиғат			
Сынып	2			
№ сабақ	20			
Сабақтың тақырыбы	«Уақыт пен кеңістікте» қорытынды ойыны			
Сабақтың мақсаттары	• «Уақыт пен кеңістік» тақырыбы бойынша алған білімді қайталау және жүйелеу. • Ойын арқылы алған білімді қолдана білу қабілетін дамыту. • Топпен жұмыс істеу және коммуникация дағдыларын қалыптастыру. • Назар аудару, логикалық ойлау және шығармашылық қабілеттерді дамыту.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар уақыт пен кеңістікті сенімді түрде ажырата алады. • Командамен жұмыс істеп, жауаптарын дәлелдей алады. • Ойынға белсенді қатысып, рефлексия жасай алады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - «Уақыт жұмбақтары» ойыны: «Бұл қашан болады?» сияқты сұрақтар қою. - «Уақыт пен кеңістік туралы не білеміз?» талқылауы. - Тақырыпты таныстыру: «Бүгін біз уақыт пен кеңістікте саяхаттаймыз!»	— Сұрақтарға жауап береді. — Белсенді сөйлеседі. — Ойынға қатысады.	Ауызша мадақтау, белсенділік бақылау.	Уақытқа қатысты иллюстрациялар, тақта немесе флипчарт, карточкалар.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- «Уақыт пен кеңістік» ойынын ұйымдастыру: командалық	— Топтарға бөлініп, тапсырмаларды орындайды.	Командалық белсенділік және тапсырмалар	Карточкалар, карталар, тапсырмалар, музыка.

	викторина, тапсырмалар: • Картиналар бойынша уақытты анықтау. • Оқиғаларды хронологиялық ретке қою. • Картадан нысандарды табу. • Бағыттар мен орналасқан орындар бойынша сұрақтарға жауап беру. - Сергіту сеті: «Уақыт қозғалыстары» (таңғы, күндізгі, кешкі қозғалыстар).	– Сергіту сетіне қатысып қимыл жасайды. – Өз ойларын бөліседі.	ды дұрыс орындау.	
Сабақтың соңы (10 мин)	-«Уақыттық-кеңістікті к калейдоскоп»: карточкаларды тиісті топтарға бөлу. - Қорытынды талқылау: «Жаңа не білдік? Не ұнады?» - Кері байланыс: «Менің сүйікті сәтім» - ауызша немесе сурет арқылы. - Мақтау, ынталандыру.	-Ойынның айналымы -Өз әсерлерімен бөліседі. -Өзіндік ойларын білдіреді.	Жеке кері байланыс және шығармашылық ынталандыру.	Суреттері бар карточкалар, қағаздар, қарындаштар, стикерлер.

№ 20 Сабақтар қосымша материалдар

1. Ойын тапсырмалары мен әдістер:

«Уақыт жұмбақтары» - «Таңертең не істейміз?» сияқты сұрақтарға жауап беру арқылы басталады.

2. Командалық викторина:

- Көң түстерге сәйкес уақытты анықтау.
- Оқиғаларды хронологиялық тәртіпке түсіру.
- Картадан нысанды табу (мектеп, дүкен, саябақ).
- Бағыт сұрақтарына жауап беру (солтүстік, шығыс т.б.).

3. «Уақыттық-кеңістіктік калейдоскоп» - карточкаларды дұрыс категорияларға бөлу.

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі			
Сынып	2			
№ сабақ	21			
Сабақтың тақырыбы	Әлем халықтары: «Халықтар мәдениеті» пазл-ойыны			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды дүние жүзі халықтарының мәдениеті мен дәстүрлерінің алуан түрлілігімен таныстыру; • Топтық жұмыс арқылы ынтымақтастық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту; • Басқа мәдениеттерге деген құрмет пен қызығушылық сезімін қалыптастыру; • Пазл ойыны арқылы зейінін, жадысын және логикалық ойлау қабілетін дамыту.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар әртүрлі халықтардың дәстүрлерін атай алады және қысқаша әңгімелейді; • Топпен бірге белсенді жұмыс істейді, ойын тапсырмаларын орындайды; • Басқа пікірлерге құрметпен қарайды, тыңдай біледі; • Ойын арқылы алған білімдерін бекітеді және талқылайды.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - Ойын: «Мәдени калейдоскоп» (сұрақтар: «Басқа халықтар туралы не білесің?», «Қандай дәстүрлерді білесің?») - Тақырыппен таныстыру.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз білімдерімен бөліседі. - Жаңа тақырыпқа қызығушылық танытады.	Ауызша кері байланыс, белсенділік.	Халықтардың ұлттық киімдері мен тұрмыстық заттары бейнеленген суреттер, карта.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Түрлі халықтардың мәдениеті туралы қысқаша таныстыру (суреттер мен әңгімелер арқылы). - Топпен жұмыс: пазл	- Топпен бірге пазл құрастырады. - Музыкамен би қимылдарын орындайды.	Командалық жұмыс, белсенділік, тапсырманы дұрыс орындауы.	Пазлдар, халық музыкасы жазылған аудио, суреттер.

	құрастыру (ұлттық киім, тағам, мереке). - Сергіту сеті «Мерекелік би».	- Өз әсерлерімен бөліседі.		
Сабақтың соңы (10 мин)	- Ойын: «Халықты таны» (сипаттама немесе сурет арқылы халықты анықтау). - Қорытындылау: не үйрендік, не ұнады? - Кері байланыс: «Қай мәдениет ұнады? Неліктен?» - Мадақтау, сыйлықтар.	- Халықты анықтайды, әңгімелейді. - Кері байланыс жасайды. - Шағын сыйлық алады.	Шығармашылық белсенділік, қызығушылықты ынталандыру.	Суретті карточкалар, стикерлер немесе шағын сыйлықтар.

№ 21 Сабақтар қосымша материалдар

Ойын тапсырмалары мен әдістері

1. Ойын: «Мәдени калейдоскоп»

- Мұғалім балаларға сұрақ қояды:
- Қандай халықтар туралы білесің?
- Қандай ұлттық киім, дәстүрлер есінде бар?

2. Пазл құрастыру тапсырмасы:

- Әртүрлі мәдени элементтер (ұлттық киім, тағам, мейрам) бейнеленген пазлдар.
- Оқушылар оларды құрастырып, қай халыққа тән екенін анықтайды.

3. Ойын: «Халықты таны»

Карточка 1

Сипаттама:

Бұл халықтың ұлттық киімдері - кестеленген, түрлі-түсті оюлармен әшекейленген. Олар көктем мерекесі - **Масленицаны** атап өтеді, онда құймақ пісіріп, ойындар ойнайды.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Орыстар

Карточка 2

Сипаттама:

Бұл халық Тынық мұхитындағы аралдарда тұрады. Олар гүлден жасалған **леи гирляндalarını** тағып, **хула биін** билейді және **укулеле** аспабында ойнайды.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Гавайлықтар

Карточка 3

Сипаттама:

Бұл халық **кимоно** киіп, **шай ішу рәсімімен** танымал. Олар **сакураны** - гүлдеген шие ағаштарын жақсы көреді және **Ханами** мейрамын тойлайды.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Жапондар

Карточка 4

Сипаттама:

Бұл халық - Американың тұрғындары. Олар **ковбой қалпағын** киеді, **кантри биін** билейді және **родеоны** жақсы көреді.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Американдықтар (немесе ковбойлар)

Карточка 5

Сипаттама:

Бұл халық **саронг** киеді және **бетперде киіп билегенді** ұнатады. Олар Африканың тропикалық ормандарында тұрады.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Африкалық тайпалар (мысалы, масаилар)

Карточка 6

Сипаттама:

Бұл халық **фьордтарымен** және **викингтік тарихымен** танымал. Олар **саунаға** барып, **хоккей** ойнағанды ұнатады.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Скандинав халықтары (норвегтер, финдер, шведтер)

Карточка 7

Сипаттама:

Бұл халық **Өлілер күнін** - бас сүйектер мен гүлдермен безендірілген жарқын мерекені тойлайды. Олар **ащы тағамдарды** жақсы көреді және **сальса** билейді.

Сұрақ: Бұл қандай халық?

Жауап: Мексикалықтар

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі
Сынып	2
№ сабақ	22
Сабақтың тақырыбы	Ұлттық киімдер
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды әртүрлі елдердің ұлттық киімдерімен таныстыру. • Бақылағыштықты, есте сақтауды және топпен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. • Мәдени әртүрлілікке құрмет сезімін қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже		• Балалар ұлттық киімдердің ерекшеліктерін біледі. • Киімдерді белгілі бір елдермен байланыстыра алады. • Ойын мен талқылауға белсенді қатысады. • Басқа мәдениеттерге құрметпен қарайды.		
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. - «Асоциациялар» ойыны: киім элементтері бейнеленген суреттерді көрсетемін, балалар не екенін және немен байланыстырылатынын айтады. - Сабақтың тақырыбын енгізу: әр халықтың өз ұлттық киімі бар екенін түсіндіру.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз білімдерімен және болжамдарымен бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	Диалогқа белсенділік, ауызша жауаптар.	Киім элементтері бейнеленген суреттер, ойынға арналған фишкалар.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Бірнеше елдің ұлттық киімдерінің ерекшеліктері туралы қысқаша әңгіме (шамамен 4-5 ел). - Топтық жұмыс: әр топқа ұлттық киім бейнеленген карточка беріледі, сол елді табу керек. - Сергіту сәті «Сән көрсетілімі»: балалар ұлттық киіммен жүрісті музыкамен бейнелейді.	Топпен елді анықтауға талқылау жүргізеді. - Сергіту сәтіне белсенді қатысады. - Не үйренгендерін айтып береді.	Дұрыс жауап беруі, топтық жұмыс.	Ұлттық киімдер бейнеленген карточкалар, музыка.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Киім бойынша елді тап» бекіту ойыны: сипаттама немесе сурет арқылы елді атау. - Сабақты қорытындылау: не ұнады, не үйрендік деген сұрақтарды	- Сұрақтарға жауап береді. – Ойынға қатысады. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Мадақтама алады.	Шығармашылық белсенділік, рефлексия.	Ойынға арналған карточкалар, стикерлер немесе шағын сыйлықтар.

	талқылау. - Кері байланыс: «Қай киім ең әдемі болып көрінді және неге?»			
--	--	--	--	--

№ 22 Сабақтар қосымша материалдар

Ойын тәсілдері мен әдістері

1. «Елді тап!» ойынына арналған карточкалар

Карточка 1

Сурет: Кестеленген жарқын сарафан, кокошник - дәстүрлі бас киім.

Болжау: Бұл халық халық әндерін айтуды және Масленицаны тойлауды жақсы көреді.

Жауабы: Ресей

Карточка 2

Сурет: Кимоно - жібектен тігілген, кең жеңді киім, оби белбеуімен.

Болжау: Бұл елде сакура гүлдері мен шай рәсімдері ерекше орын алады.

Жауабы: Жапония

Карточка 3

Сурет: Шотланд торлы белдемшесі - килт, жүннен жасалған берет.

Болжау: Бұл халық аралдарда тұрады, волынкада ойнауды және мейрамдарды жақсы көреді.

Жауабы: Шотландия

Карточка 4

Сурет: Моншақтармен және қауырсындармен безендірілген түрлі-түсті киімдер, былғары және матадан жасалған әшекейлер.

Болжау: Бұл халық Амазония ормандарында тұрады және бетпердемен билеуді ұнатады.

Жауабы: Амазония үндістері

Карточка 5

Сурет: Сари - денеге оралған ұзын мата, жарқын өрнектермен.

Болжау: Бұл елде түрлі-түсті фестивальдер өтеді және адамдар көптеген құдайларға сенеді.

Жауабы: Үндістан

Карточка 6

Сурет: Гүлді өрнегі бар гавайлық көйлек, гүл гирляндары – леи.

Болжау: Бұл Тынық мұхитындағы арал елі, мұнда хула биін билеуді жақсы көреді.

Жауабы: Гавайи (АҚШ)

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі
----------	-------------------------------

Сынып	2			
№ сабақ	23			
Сабақтың тақырыбы	Халықтардың дәстүрлері мен мерекелері			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды әртүрлі халықтардың дәстүрлері мен мерекелерімен таныстыру. - Рөлдік ойын арқылы коммуникативтік дағдыларды дамыту. - Мәдени әртүрлілікке құрмет сезімін қалыптастыру.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар әр халықтың мерекелері мен дәстүрлерінің ерекшеліктерін біледі. - Рөлдік ойынға қатыса отырып, бастамашылдық пен шығармашылық танытады. - Бірлесе жұмыс істеуді және бір-бірін тыңдауды үйренеді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу. «Асоциациялар» ойыны: мұғалім бір мерекенің атын атайды, балалар не білетінін айтып береді. - Сабақ тақырыбын енгізу: дәстүрлер мен мерекелердің маңызы туралы айту.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз білімдерімен және әсерлерімен бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	Белсенділік, ауызша жауаптар.	Мерекелер атауы жазылған карточкалар, суреттер.
Сабақтың ортасы (25 мин)	3–4 халықтың дәстүрлерімен таныстыру (әңгіме, суреттер көрсету). - Топтық жұмыс: әр топқа бір мереке бойынша рөлдік ойынның сценарийі беріледі. - Сергіту сәті «Мерекелік би»: балалар музыка ырғағымен қарапайым қимылдарды қайталайды.	- Топта дайындалып, өз көріністерін ойнап көрсетеді. - Сергіту сәтіне қатысады. - Мерекелердің мәні туралы ой бөліседі.	Қатысу белсенділігі мен креативтілік бағаланады.	Рөлдік ойын сценарийлері, музыкалық сүйемел деу, реквизиттер.
Сабақты	- «Мерекелік	- Сұрақтарға	Белсенділік,	Викторина

ң соңы (10 мин)	викторина» ойыны: тақырып бойынша сұрақтар. - Қорытынды: не үйренгендері және не ұнағаны туралы талқылау. - Кері байланыс: балалар өз әсерлерін, рөлі немесе мереке туралы пікірін айтады.	жауап береді. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Мадақтама алады.	рефлексия.	сұрақтары, мадақтау стикерлері немесе жұлдызшал ар.
----------------------------	--	---	------------	--

№ 23 Сабақтар қосымша материалдар

Ойын тәсілдері мен әдістері

1. Рөлдік ойындарға арналған сценарийлер

Сценарий 1: Орыс халқының Масленица мерекесі

Рөлдер: жүргізуші, ауыл тұрғындары, қонақтар.

Оқиға: Балалар мерекеге дайындалады - құймақ пісіріп, ән салып, дәстүрлі ойындар ойнайды, қыспен қоштасады.

Міндеттер:

- Бір-бірімен амандасу;
- Құймақ туралы айту;
- Көңілді ойындар көрсету (мысалы, **арқан тартыс** ойыны).

Сценарий 2: Үндістандағы Дивали мерекесі

Рөлдер: отбасы мүшелері, қонақтар.

Оқиға: Балалар үйді шамдармен, қағаз шамдармен безендіреді, бір-біріне тәттілер мен сыйлықтар береді, жақсылықтың жамандықты жеңуі туралы аңызды айтып береді.

Міндеттер:

- Қонақтарды қарсы алу;
- Шам мен жарықтың мәнін түсіндіру;
- Тәттілермен бөлісу (ойыншық немесе қағаз тәттілер пайдалануға болады).

Сценарий 3: Қытай Жаңа жылы

Рөлдер: отбасы мүшелері, айдаһар, бишілер.

Оқиға: Балалар мерекеге дайындалады - безендіру жасайды, **айдаһар биін** орындайды, бір-бірін Жаңа жылмен құттықтайды.

Міндеттер:

- Айдаһар биін көрсету;
- Қызыл түстің мәнін түсіндіру;
- Құттықтау сөз айту.

2. Мерекелер туралы викторина сұрақтары

1. Құймақ пісіріп, қыспен қоштасатын орыс мейрамы қалай аталады?
Жауабы: Масленица
2. Үндістанда "Жарық мерекесі" деп аталатын мейрам қалай аталады?
Жауабы: Дивали
3. Қытайда қандай түс сәттіліктің символы болып саналады және Жаңа жылда жиі қолданылады?
Жауабы: Қызыл
4. Масленицада балалар не істейді? (2 әрекетті ата)
Жауабы: Құймақ пісіреді, ән айтады, ойындар ойнайды
5. Үндістанда Дивали мейрамында үйлер қалай безендіріледі?
Жауабы: Шамдармен және жарықтармен
6. Қытай Жаңа жылында қандай би көрсетіледі?
Жауабы: Айдаһар биі

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі			
Сынып	2			
№ сабақ	24			
Сабақтың тақырыбы	Ым мен мимика тілі: мәдениаралық ойын			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды қимыл тілі мен мимика арқылы мәдениеттер аралық қарым-қатынас формасымен таныстыру. - Вербалды емес қарым-қатынас дағдыларын және эмоцияларды түсінуді дамыту. - Басқа мәдениеттерге эмпатия мен құрмет сезімін қалыптастыруға ықпал ету.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар эмоцияларды және бір-бірін түсіну үшін қимылдар мен мимиканың көмегі туралы біледі. - Негізгі эмоцияларды және қимылдарды тануға және көрсетуге үйренеді. - Мәдениеттер арасындағы қарым-қатынасқа және толеранттылыққа деген қызығушылық артады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Амандасу. - «Эмоцияны тап» ойыны: мұғалім мимиканы көрсетеді, балалар эмоцияны болжайды. - Тақырыпты таныстыру: мимика мен	- Эмоцияларды болжайды. - Қандай қимылдар білетіндерін талқылайды. - Мұғалімді тыңдайды.	Белсенділік, ауызша жауаптар.	Эмоциялар суреттері, қимыл-әрекеттер көрсетілімдері.

	қимыл-әрекеттер - жалпы тіл, бірақ әр халықтың өзіндік ерекшеліктері бар екенін түсіндіру.			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Өртүрлі мәдениеттердегі қимылдар мен мимика туралы әңгіме (негізгі сұрақтар: қандай қимылдар бар, олардың мағынасы қандай, сөзсіз бір-бірімізді қалай түсінеміз). - Топтық жұмыс: балалар өртүрлі эмоциялар мен қимылдарды үйреніп, «Сөзсіз түсіністік» сахналарын ойнайды. - Сергіту сәті: «Менің артынан қайтала» ойыны, мимика мен қимылдармен.	- Тыңдайды, сұрақтар қояды. - Топта дайындалып, сахналар ойнайды. - Сергіту сәтін орындайды.	Қатысу белсенділігі, эмоцияларды жеткізу қабілеті.	Қимылдар мен мимика иллюстрациялары, ойын карточкалары.
Сабақтың соңы (10 мин)	- Викторина ойыны: мұғалім қимылды көрсетеді, балалар оның мағынасын түсіндіреді. - Талқылау: не үйрендік, жаңа не білдік. - Кері байланыс: балалар өз әсерлерімен бөліседі, қай қимыл ұнағанын айтады.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Талқылауға белсенді қатысады.	Ауызша жауаптар, рефлексия белсенділігі.	Қимылдар карточкалары, мадақтау стикерлері.

№ 24 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Эмоцияны тап» ойыны

Тапсырма: Мұғалім карточка көрсетеді немесе мимиканы (қуаныш, қайғы, таңғалту, ашу т.б.) көрсетеді, балалар эмоцияны табады және атайды.

Вариация: Балалар кезек-кезек мимиканы көрсетеді, қалғандары оны болжайды.

2. «Менің артынан қайтала» ойыны

Тапсырма: Мұғалім немесе жүргізуші қимыл-әрекет немесе мимиканы көрсетеді, балалар топпен қайталайды. Күрделендіруге болады: 3-4 қимылдан тұратын тізбекті көрсетіп, балалар оны кезекпен қайталайды.

3. «Қимылдың мағынасы қандай?» ойыны

Тапсырма: Мұғалім әртүрлі мәдениеттерден қимыл көрсетеді (мысалы, бас изеу, бас бармақ көтеру, «ОК» белгісі және т.б.). Балалар бұл қимылдың мағынасын талқылайды, содан кейін мұғалім оның шынайы мағынасы мен әр елдегі ерекшеліктерін түсіндіреді.

4. Рөлдік ойын «Сөзсіз түсіністік»

Тапсырма: Жұптарда немесе топтарда балалар тек қимылдар мен мимика арқылы қысқа диалог немесе жағдай ойнайды (мысалы, амандасу, сұрау, кешірім сұрау). Қалғандары не көрсетілгенін болжайды.

5. «Эмоционалды домино» ойыны

Тапсырма: Эмоциялар бейнеленген карточкалар үстелге жайылады, балалар кезекпен ұқсас немесе қарама-қарсы эмоциясы бар карточканы қояды (мысалы, қуаныш - қайғы). Эмоциялардың қалай байланысты екенін талқылайды.

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі			
Сынып	2			
№ сабақ	25			
Сабақтың тақырыбы	Әлем балалары			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларға толеранттылық пен достықтың бейбіт қарым-қатынас негізі екенін қалыптастыру. - Әлемдегі балалардың мәдениеті мен дәстүрлерінің алуан түрімен таныстыру. - Ынтымақтастық пен сыйластық дағдыларын дамыту.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар толеранттылық пен достықтың маңызын түсінеді. - Адамдар арасындағы айырмашылықтарды құрметтеп, қабылдай алады. - Эмпатияны көрсетіп, ынтымақтастыққа ұмтылады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақты	- Амандасу.	- Сұрақтарға	Белсенділік,	Сұрақтары

ң басы (10 мин)	- «Достығын ата» ойыны: балаларға достықтың мағынасы туралы сұрау. - Актуализация сұрақтары: «Әлемде қандай балалар өмір сүреді?», «Толеранттылық деген не?» - Тақырыпты таныстыру: балалардың түрлі елдер арасындағы достық пен сыйластық туралы қысқа әңгіме.	жауап береді. - Достық туралы ойларын бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	ауызша жауаптар.	бар карточкалар, әр түрлі елдердің балалары суреттері.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Толеранттылық пен әр түрлі мәдениеттер арасындағы достық ұғымымен таныстыру. - Топтық жұмыс: «Достық көпірі» ойыны - балалар әр түрлі елдердің балаларын бейнелейтін пазлдарды жинап, олардың мәдениеті туралы бір-бірімен бөліседі. - Сергіту сәті: «Достық қимылдары» - топтық жаттығулар элементтерімен.	- Топпен жұмыс істейді, талқылайды. - Сергіту сәтін орындайды. - Талқылауға қатысады.	Ынтымақтас тық пен белсенділікті бағалау.	Әр түрлі ұлт балалары бейнеленген пазлдар, әр елдің музыкасы жазылған аудио.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Жақсы сөздер» ойыны: балалар кезекпен бір-біріне мадақтау және қолдау сөздерін айтады. - Сабақтың қорытындысы: не үйренгендерін және	- Ойынға қатысады. - Талқылайды және кері байланыс жасайды. - Эмоцияларын	Ауызша жауаптар, эмоционалды белсенділік.	Жақсы сөздер жазылған карточкалар, марапаттау стикерлері.

	жақсы дос болудың жолдарын талқылау. - Кері байланыс: балалар өз сезімдері мен әсерлерімен бөліседі.	білдіреді.		
--	---	------------	--	--

№ 25 Сабақтар қосымша материалдар

1.«Достық көпірі» ойыны

Мақсаты: Балаларды мәдени әртүрлілікпен таныстыру және командалық жұмысты үйрету.

Тапсырма:

Балаларды 3-4 адамнан тұратын шағын топтарға бөліңіз.

Әр топқа ұлттық киім киген, көрікті жерлер немесе мәдени символдар бейнеленген балалардың суреттері бар пазл жинағы беріледі.

Топтың міндеті - пазлды жинап, суреттегі ел туралы не білетіндерін немесе жаңа не үйренгендерін топқа айту.

Пазл жиналғаннан кейін, әр топ өз ашқан жаңалықтарымен сыныппен бөліседі.

2.Пазл карточкаларының мысал мазмұны:

Жапония

Сурет: Кимоно киген бала, сакура, пагода.

Қызықты факт: Жапонияда балалар «Денсаулық пен әл-ауқат күні» мерекесін атап өтеді.

Мексика

Сурет: Мексикалық ұлттық киім киген бала, сомбреро, пиньята.

Қызықты факт: Мексикада «Өлгендер күні» - естелік пен қуанышқа толы мереке тойланады.

Үндістан

Сурет: Сари немесе курта киген бала, піл, би.

Қызықты факт: Үндістанда көптеген мерекелер бар, мысалы, «Холи» - түстер фестивалі.

Ресей

Сурет: Ұлттық орыс киіміндегі бала, қайың ағашы, балалайка.

Қызықты факт: Орыс Масленица - қысқа қоштасу мерекесі.

3.«Жақсы сөздер» ойыны

Мақсаты: Достық қарым-қатынасты дамыту, қолдау мен құрметті білдіру қабілетін арттыру.

Тапсырма:

1. Балалар шеңберде отырады.

2. Кезекпен әр бала оң жағындағы көршісіне жылы сөз, комплимент немесе ізгі тілек айтады.
3. Қиындық туындаса, карточкалардағы кеңестерді қолдануға болады.
4. Шеңберден өткеннен кейін, жақсы сөздерді қабылдау мен айту қаншалықты жағымды екені туралы талқылауға болады.

4. Жақсы сөздер мен сөз тіркестерінің мысалдары:

Сен - жақсы доссың!
 Сен өте күлкілісің!
 Сен басқаларды тыңдағанды жақсы білесің.
 Сен әрдайым көмектесесің!
 Сен талантты суретшісің!
 Күлімің үшін рақмет!
 Сен достықты білесің!
 Сен тыңдауды және түсінуді білесің!
 Сенен бірге ойнаған ұнайды.
 Сен біздің сыныпты жақсы қыласың!

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі			
Сынып	2			
№ сабақ	26			
Сабақтың тақырыбы	Ертегілер қайда тұрады?			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды әртүрлі халықтардың ертегілерімен таныстыру. • Қиялды, тыңдау және әңгімелеу қабілеттерін дамыту. • Түрлі мәдениеттер мен дәстүрлерге қызығушылықты тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	• Балалар әр елдің ертегілері туралы білім алады. • Топпен жұмыс істей алады, ертегі құрастырып айта алады. • Эмоционалды сезімталдық пен ертегіге қызығушылық танытады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Амандасу. - «Кейіпкерді тап» ойыны: мұғалім ертегі кейіпкерлері туралы сұрақтар қояды. - Актуализация: «Қандай ертегілер білесіңдер?», «Ертегілер қайдан	- Сұрақтарға жауап береді. - Өздері білетін ертегілермен бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	Белсенділік, ауызша жауаптар.	Ертегі кейіпкерлерінің суреттері, сұрақтары бар карточкалар.

	келеді?» - Тақырыпты таныстыру: әртүрлі халық ертегілері туралы қысқаша әңгіме.			
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Түрлі халық ертегілерімен таныстыру (қысқаша әңгімелер, суреттер көрсету). - Топпен жұмыс: «Ертегіні жина» ойыны - пазлдан ертегіні құрастырып, айтып береді. - Сергіту сәті: «Сиқырлы қимылдар» - ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын қайталау (ұшу, секіру, сиқырлы қимылдар).	- Топпен жұмыс істейді, пазл құрастырады. - Ертегілер туралы пікір алмасады. - Сергіту сәтіне қатысады.	Ынтымақтас тықты, белсенділікті бағалау.	Ертегілерге арналған пазлдар, ертегілердің аудиожазбалары.
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Ертегіні жалғастыр» ойыны: балалар ертегіні өз қиялдарымен жалғастырады. - Қорытынды: ертегілерден не үйренгенін талқылау. - Кері байланыс: ойынмен сабақтан алған әсерлерімен бөлісу.	- Ойынға қатысады. - Талқылауға қатысады. - Эмоцияларымен бөліседі.	Ауызша жауаптар, эмоционалды белсенділік.	Ертегінің бастамасы бар карточкалар, марапаттау стикерлері.

№ 26 Сабақтар қосымша материалдар

1.Карточкалар: «Кейіпкерді тап» ойыны

- Бұл кейіпкер орманда тұрады, қызыл шапан киеді және әжесіне қонаққа барады. Бұл кім?**
Жауабы: Қызыл телпек
- Бұл кейіпкер өте күшті және үш мыстанды жеңуге көмектесті. Бұл кім?**
Жауабы: Иван-Царевич

3. **Ол балда аяқ киімін жоғалтып алды және оны кім табатынын күтті. Бұл кім?**
Жауабы: Золушка
4. **Бұл кішкентай бала ойыншықтар қаласында өмір сүрді және шынайы бала болуды армандады. Бұл кім?**
Жауабы: Буратино
5. **Ол жануарларға көмектеседі және орманда достарымен бірге тұрады. Бұл кім?**
Жауабы: «Ну, погоди!» мультфильміндегі Қасқыр немесе Етік киген мысық
6. **Бұл қыз орманда зімбірден жасалған үйшік салды және орманда баба-ягумен кездесті. Бұл кім?**
Жауабы: Гензель немесе Гретель
7. **Ол теңізде қайықпен жүзіп, Пеппи Ұзыншұлықпен саяхаттады. Бұл кім?**
Жауабы: Том Сойер

2.Карточкалар: «Ертегіні жалғастыр» ойыны

1. **Басталуы:** «Бір күні бір бала сиқырлы кілт тауып алды...»
☞ Қалай жалғасады?
2. **Басталуы:** «Алыс орманда барлық тілектерді орындайтын мейірімді пері өмір сүрді...»
☞ Қандай тілек орындалды?
3. **Басталуы:** «Бір кеште ауылға қолында жұмбақ кітап бар бейтаныс адам келді...»
☞ Кітапта не жазылған еді?
4. **Басталуы:** «Бір қыз саяхатшы болуды армандады және бүкіл әлемді көргісі келді...»
☞ Ол қайда сапар шекті?
5. **Басталуы:** «Биік төбеде айдаһар тұратын ескі қамал бар еді...»
☞ Айдаһармен не болды?
6. **Басталуы:** «Әр таң сайын кішкентай мысық қызықты оқиғаларды іздеп жолға шығатын...»
☞ Ол қандай оқиғаға тап болды?
7. **Басталуы:** «Кәмпіттер өсетін елде батыр бала өмір сүрді, оның аты...»
☞ Ол қандай тапсырма алды?

IV бөлім	Адамдар мен мәдениеттер әлемі
Сынып	2
№ сабақ	27
Сабақтың тақырыбы	Әлем халықтарының таңғажайып жаңалықтары
Сабақтың мақсаттары	• Әлем халықтарының маңызды өнертабыстарымен таныстыру. • Топта жұмыс істеу және ақпаратты ауызша жеткізу

	дағдыларын дамыту. Басқа халықтардың тарихына және мәдени жетістіктеріне құрметпен қарауды қалыптастыру.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар өнертабыстар мен олардың авторлары туралы біледі. - Топта ынтымақтастықта жұмыс істей алады, шығармашылықпен әңгіме құра алады. - Түрлі мәдениеттердің жетістіктеріне қызығушылық танытып, құрметпен қарайды.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Амандасу. - «Бұл не?» ойыны: әртүрлі өнертабыстардың суреттерін көрсету (дөңгелек, қағаз, желкен және т.б.). - Сұрақтар: «Қандай өнертабыстарды білесіңдер?», «Оларды кім ойлап тапқан?» - Сабақтың тақырыбын таныстыру: адамдардың өмірін өзгерткен өнертабыстар туралы әңгіме.	- Сұрақтарға жауап береді. - Өз білгенімен бөліседі. - Мұғалімді тыңдайды.	Белсенділік, ауызша жауаптар.	Өнертабыстардың суреттері, карточкалар.
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Әлем халықтарының өнертабыстарымен таныстырады (доңғалақ - Месопотамия, қағаз - Қытай, компас - Қытай, оқ-дәрі - Қытай, желкен - Мысыр және т.б.). - Топтық жұмыс: әр топ бір өнертабысты зерттеп, қысқаша	- Топта жұмыс істейді, ақпаратты талқылайды. - Әңгіме құрайды немесе плакат жасайды. - Сергіту жаттығуларын орындайды.	Топтық жұмыстағы белсенділік, ынтымақтастық.	Ақпараттық карточкалар, плакатқа арналған құралдар, аудио/видео материалдар.

	әңгіме немесе плакат дайындайды. - Сергіту сәті «Өнертапқыштар қозғалыста»: балалар қимыл арқылы өнертабысты бейнелейді (дөңгелекті айналдыру, желкен желбірету және т.б.).			
Сабақтың басы (10 мин)	- «Қай өнертабыс?» ойыны: мұғалім сипаттама береді, балалар өнертабысты табады. - Қорытынды: өнертабыстарды не үшін білу маңызды екенін талқылау. - Кері байланыс: балалар сабақтан алған әсерін бөліседі.	- Ойынға қатысады. - Сұрақтарға жауап береді. - Өз ойларын айтады.	Ауызша жауаптар, эмоционалды белсенділік.	Сұрақ-карточкалар, стикерлер мен мадақтаулар.

№ 27 Сабақтар қосымша материалдар

1.Топтық жұмысқа арналған карточкалар

Топ	Өнертабыс	Қайда және қашан ойлап табылды	Не үшін қажет	Қызықты факт
1-топ	Дөңгелек	Месопотамия, шамамен б.з.д. 3500 ж.	Ауыр жүктерді тасымалдауға көмектеседі.	Дөңгелек - көлік құралдарын өзгерткен алғашқы өнертабыстардың бірі.
2-топ	Қағаз	Қытай, шамамен б.з. 105 ж.	Жазу, сурет салу және ақпаратты сақтау үшін қажет.	Қағазға дейін адамдар тасқа, ағашқа немесе матаға жазған.
3-топ	Компас	Қытай, шамамен XI ғасыр	Бағытты анықтау үшін пайдаланылады.	Компасты теңізшілер алыс сапарларда қолданған.
4-топ	От дәрісі	Қытай,	Алғашында	Бастапқыда тек

		шамамен IX ғасыр	фейерверктер үшін, кейін соғыста қолданылды.	мерекелік көріністерге қолданылған.
5-топ	Желкен	Ежелгі Египет, шамамен б.з.д. 3000 ж.	Кемені желдің көмегімен қозғалтуға мүмкіндік береді.	Желкен арқылы адамдар өзендер мен теңіздерде саяхаттай бастаған.

3. «Өнертабыс не?» ойынына арналған сұрақ-карточкалар

Сұрақ	Жауап
Бұл өнертабыс кемелерге теңізде желдің көмегімен жүзуге мүмкіндік береді. Бұл не?	Желкен
Бұл құрал солтүстікті табуға көмектеседі. Бұл не?	Компас
Бұл өнертабыс адамдарға жазуға және сурет салуға көмектесті. Бұл не?	Қағаз
Бұл дөңгелек зат ауыр нәрселерді тасымалдауға көмектеседі. Бұл не?	Дөңгелек
Бұл зат фейерверк пен салют жасауға қолданылады. Бұл не?	От дәрісі

Сынып	2			
№ сабақ	28			
Сабақтың тақырыбы	«Адамдар мен мәдениеттер әлемі» тақырыбы бойынша қорытынды ойын.			
Сабақтың мақсаттары	• Әртүрлі халықтардың мәдениеті мен дәстүрлері туралы білімді қайталау және бекіту. • Топпен жұмыс істеу және ақпаратты таныстыру дағдыларын дамыту. • Ойын арқылы оқушылардың танымдық қызығушылығын арттыру.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар бірнеше мәдениет пен олардың дәстүрлері туралы айтып бере алады. • Мәдени әралуандылыққа деген қызығушылық пен құрмет пайда болады. • Коммуникативтік дағдылар және топпен жұмыс істеу қабілеті артады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	- Сәлемдесу, сабаққа көңіл бөлу.	- Викторина сұрақтарына	Ауызша жауаптар	Сұрақтар жазылған

(10 мин)	- «Әртүрлі мәдениеттер туралы не білемін?» викторина-ойынын өткізу. - Білімді өзектендіру сұрақтары: «Қандай дәстүрлерді білесіңдер?», «Әртүрлі елдерде қандай мейрамдар тойланады?» - Сабақтың мақсаттарын түсіндіру.	жауап береді. - Талқылауға белсенді қатысады. - Сабақтың мақсатын тыңдайды.	Талқылаудағы белсенділік	карточкалар Мәдениеттердің суреттері бар плакаттар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Негізгі ұғымдарды қысқаша қайталау: мәдениет, дәстүрлер, мерекелер. - Топтық жұмысты ұйымдастыру (әр топқа бір мәдениет немесе дәстүр бойынша тапсырма беріледі). - Сергіту сеті өткізу (әртүрлі халықтардың би қимылдары). - Топтарға көмектесу, қолдау көрсету.	- Топта жұмыс істеп, бір мәдениет немесе дәстүр туралы таныстырылым дайындайды. - Қимыл-қозғалыс жаттығуын орындайды. - Мұғаліммен талқылайды.	Топтық жұмысқа қатысуы Ұсынылған материалдың сапасы	Мәдениеттер туралы иллюстрациялық карточкалар Ұлттық әуендер Қозғалысқа арналған бос кеңістік
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Мәдени мозаика» қорытынды ойынын өткізу (сұрақтар, жұмбақтар, шағын тапсырмалар). - «Не үйрендік?» тақырыбында талқылау. - Кері байланыс жүргізу: «Маған не ұнады?», «Қиын болғаны не?» - Сабақтың қорытындысын жасау.	- Ойынға қатысады. - Өз әсерлерімен бөліседі. - Ауызша немесе сурет арқылы қарапайым кері байланыс жасайды.	Белсенділікке бақылау Оқушы рефлексиясы	Ойынға арналған карточкалар Сурет салуға арналған парақтар немесе ауызша рефлексия

1. Топтық тапсырмалар (3–4 оқушыдан)

1. Топ 1 - Ресейдің дәстүрлері

Тапсырма: Масленица дәстүрлі мерекесі туралы айту - қалай тойланады, қандай тағамдар мен ойындар болады.

Материалдар: Блиндер, ұлттық киімдер, скоморохтар бейнеленген суреттер.

2. Топ 2 - Жапония мәдениеті

Тапсырма: Сакура гүлдеу мерекесі туралы айту және осы мезгілмен байланысты дәстүрлерді көрсету.

Материалдар: Сакура гүлдері, жапон шамдары, шай рәсімі бейнеленген суреттер.

3. Топ 3 - Мексика мәдениеті

Тапсырма: Өлгендер күні (Día de los Muertos) мерекесі туралы айту - бұл қандай мереке, қандай белгілері бар (бас сүйектер, гүлдер).

Материалдар: Түрлі-түсті бас сүйектер мен гүлдердің суреттері.

4. Топ 4 - Үндістан мәдениеті

Тапсырма: Холи - түстер мерекесі туралы айту және оны не үшін қызықты деп есептейтінін түсіндіру.

Материалдар: Түрлі түсті бояулар, би элементтері бар суреттер.

2. Қорытынды ойынға арналған сұрақтар - «Мәдени калейдоскоп»

1. Ресейде қысты шығарып салатын, блиндермен тойланатын мереке қалай аталады?
(Масленица)
2. Қай елде сакура гүлдеуі тойланады?
(Жапония)
3. «Өлгендер күні» деп аталатын мереке қай елде өтеді?
(Мексика)
4. Қай мерекеде Үндістанда түрлі түсті бояулар шашылады?
(Холи)
5. Жапон шай рәсімі кезінде ішілетін дәстүрлі сусын қалай аталады?
(Шай)
6. Масленица кезінде қандай тағам дайындалады?
(Блиндер)
7. Өлгендер күні мерекесінде үйлер немен безендіріледі?
(Гүлдер мен бас сүйектермен)

3. Ойындық мини-тапсырмалар

«Дәстүрді тап» - Жүргізуші дәстүрді сипаттайды, ал балалар қай елдің мәдениеті екенін табуы керек.

«Қимылмен көрсет» - Балалар би, тағам дайындау сияқты дәстүрлі әрекеттерді қимылмен көрсетеді, ал басқалары табады.

«Түсті калейдоскоп» Мұғалім пәрмен бергенде балалар белгілі мерекелерге тән түстерді атайды немесе көрсетеді (мысалы: қызыл мен жасыл Холи мерекесі үшін).

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық			
Сынып	2			
№ сабақ	29			
Сабақтың тақырыбы	Денсаулық - менің байлығым			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларға салауатты өмір салты туралы түсінік қалыптастыру. - Пайдалы және зиянды әдеттерді ажырата білу қабілетін дамыту. - Ойын арқылы өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	- Оқушылар пайдалы және зиянды әдеттерді атай алады. - Балалар денсаулығын сақтауға бағытталған шешімдер қабылдауды үйренеді. - Өз денсаулығына жауапкершілігі мен өзін-өзі басқару деңгейі артады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Қошеметтеп қарсы алу, жақсы көңіл күй қалыптастыру - Білімдерін жаңарту тапсырмалары: «Денсаулық деген не?» сұрақтары, «Пайдалы ма, зиянды ма?» ойыны өмірден мысалдармен - Сабақ тақырыбын енгізу, мақсаттарын түсіндіру	- Сұрақтарға жауап береді «Пайдалы ма, зиянды ма?» ойынына қатысады - Мақсаттарды тыңдайды	Ауызша жауаптар, ойынға белсенділік	Пайдалы және зиянды әрекеттер/тағамдар туралы карточкалар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Негізгі ұғымдарды қысқаша түсіндіру: пайдалы және зиянды әдеттер, салауатты өмір салтының маңызы - Топтық жұмыс: әр топқа әрекеттер жазылған карточкалар	- Топпен жұмыс істейді, карточкаларды талқылайды және бөледі - Физминуткаға қатысады	Топтық жұмысқа баға беру, карточкаларды дұрыс бөлуі	Әрекеттердің суреттері бар карточкалар (спорт, тәттілер, ұйқы,

	беріледі, оларды «пайдалы» және «зиянды» деп бөліп орналастырады - Дем алу және созылу жаттығулары бар сергіту сеті өткізу			теледидар және т.б.) Жаттығу жасауға орын
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Пайдалы ма, зиянды ма?» ойын өткізу: оқушы «пайдалы» немесе «зиянды» деп жазылған карточканы көтереді - Негізгі ойларды қайталау, қорытынды жасау - Кері байланыс: «Жаңа не білдім?», «Денсаулығым үшін не істеймін?» деген сұрақтар	- Ойынға қатысады - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді - Өз ойларын бөліседі	Қорытынды бақылау, жауаптарға баға беру	Ойынға арналған карточкалар Сурет салу немесе жауап жазу үшін парақтар

№ 29 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Пайдалы — зиянды» ойынына арналған карточкалар

Әрекет	Санат
Таңертең жаттығу жасау	Пайдалы
Көп тәтті жеу	Зиянды
Тамақ ішер алдында қол жуу	Пайдалы
Күні бойы теледидар қарау	Зиянды
Кемінде 8 сағат ұйықтау	Пайдалы
Темекі шегу (естіссе)	Зиянды
Көп су ішу	Пайдалы
Таза ауада ойнау	Пайдалы
Көп фастфуд жеу	Зиянды
Таңертең және кеш зуб щеткасын жасау	Пайдалы

2. «Денсаулық қозғалыста» атты физминутка мәтіні (3-5 минут)

Дем алу: Мұрын арқылы терең тыныс аламыз - тыныс аламыз - ауыз арқылы баяу дем шығарамыз - дем шығарамыз. 3 рет қайталау.

Қолды созу: Қолды жоғары көтеріп, аспанға созылу, сосын алдыға иіліп, саусақтарға қолмен тию. Бастапқы қалыпқа оралу. 2 рет қайталау.

Орнында секіру: Орнында қолды қол соға отырып секіру - 10 рет.
Басты бұру: Басты баяу оңға, кейін солға бұру - әр бағытқа 5 рет.

Иықты жылыту: Иықты алға және артқа айналдыру - әр бағытқа 5 рет.
Қорытынды терең тыныс алу және шығару.

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық			
Сынып	2			
№ сабақ	30			
Сабақтың тақырыбы	Күн тәртібі ойында			
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды күн тәртібі ұғымымен және оның денсаулық пен қауіпсіздік үшін маңыздылығымен таныстыру. - Өз күнін жоспарлау және денсаулық үшін маңызды сәттерді бөліп көрсету дағдыларын дамыту. - Күн тәртібін сақтауға жауапкершілік тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	- Балалар күн тәртібі деген не екенін және оның маңыздылығын түсіндіре алады. - Өздерінің күн тәртібінің үлгісін құра алады. - Денсаулықты қорғау және тәртіпті сақтау мәселелеріне қызығушылық танытады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Амандасу, достық атмосфера құру - Білімдерін жаңарту: «Күн тәртібі деген не?» сұрақтары, «Балалар осы уақытта не істейді?» ойыны	- Сұрақтарға жауап береді - Ойынға қатысып, әр сағаттағы әрекеттерді болжайды	Ауызша жауаптар, ойынға қатысу	Күні бойы жасалатын түрлі әрекеттердің суреттері бар карточкалар (ұйықтау, таңғы ас, оқу және т.б.)
Сабақтың ортасы (25 мин)	Жаңа тақырыпты баяндау және талқылау: күн тәртібі деген не, оның денсаулық пен	- Тыңдап, талқылайды - Топпен бірге кесте құрып, іс-әрекеттер тәртібін	Топтағы жұмысты бағалау, күн тәртібін дұрыс құру	Әртүрлі күндік әрекеттердің суреті бар карточкалар

	қауіпсіздікке маңызы - Топта жұмыс: карточкалардың көмегімен күн тәртібінің кестесін құру - «Таңертеңгі жаттығу» қимылдарымен сергіту сеті жүргізу	талқылайды - Физминутка жасайды		Физминутка үшін орын
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Дұрыс ө дұрыс емес» ойын өткізу (күн тәртібі туралы мәлімдемелер) - Кері байланыс - Қорытындылау, негізгі ойларды қайталау	- Ойынға қатысады - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді: «Не үйрендің?», «Күн тәртібінді қалай сақтайсың?»	Қатысуы мен жауаптарын бақылау	Ойынға арналған карточкалар, жазу немесе сурет салу парақтары

№ 30 Сабақтар қосымша материалдар

1. Топтық жұмысқа арналған карточкалар: «Күн тәртібі кестесін құрастыру

Карточкаларды тәуліктің уақыттарына бөліңіз:

Таңертең

- Оянамын
- Жуынамын
- Таңғы ас ішемін
- Мектепке жиналамын
- Мектепке барамын

Күндіз

- Мектепте оқимын
- Түскі ас ішемін
- Демаламын
- Ұй тапсырмасын орындаймын

Кешке

- ❖ Ойнаймын
- ❖ Кешкі ас ішемін
- ❖ Тісімді жуамын
- ❖ Ұйықтауға жатамын

Топтық тапсырма:
 Карточкаларды 3 бағанға бөліп орналастырыңыз:
 | Таңертең | Күндіз | Кешке |

2. «Дұрыс - Дұрыс емес» ойынына арналған карточкалар

Бұл карточкаларды екі түсті қағазға басып шығарыңыз:

- «Дұрыс»,

- «Дұрыс емес»

Мұғалім оқитын сөйлемдер:

1. Түн жарымында ұйықтауға жату керек.

2. Таңертең жуынудан басталады.

3. Үй тапсырмасын түнде орындау керек.

4. Мектептен кейін сәл демалу пайдалы.

5. Кешке дене жаттығуын жасау керек.

6. Таңғы ас - таңертеңгі ас.

7. Күні бойы тек ойнап, мектепке бармаса да болады.

8. Күн тәртібі денсаулықты сақтауға көмектеседі.

9. Біз түнде түскі ас ішеміз.

10. Кешке ұйықтауға дайындалу керек.

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық
Сынып	2
№ сабақ	31
Сабақтың тақырыбы	Көше мен көлік
Сабақтың мақсаттары	- Балаларды жол қозғалысы ережелерінің негіздерімен және жол шамының маңызымен таныстыру. - Көшеде және жолдан өту кезінде қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. - Назар аудару, жылдам жауап беру және жауапкершілік сезімін

	дамыту.			
Күтілетін нәтиже	- Оқушылар жол шамының түстерінің мағынасын түсіндіре алады және жолдан өту ережелерін сақтайды. - Көшедегі қауіпсіздік туралы білім мен дағдылары артады. - Балалар жол қозғалысы қауіпсіздігіне белсенді қатысады және қызығушылық танытады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурс та р
Сабақтың басы (10 мин)	- Амандасу, сабаққа ынталандыру - Білімді жаңарту сұрақтары: «Жол шамы деген не?», «Жол шамының түстері қандай және олардың мағынасы не?» - Тақырыпты және сабақ мақсаттарын түсіндіру	- Сұрақтарға жауап береді «Жол шамы» ойынына қатысады («қызыл», «сары», «жасыл» деген командаларға тез жауап береді) - Мақсатты тындайды	Ауызша жауаптар, ойынға белсенді қатысу Жылдамдық пен реакция белсенділігі бағаланады	Жол жарығының түсі көрсетілген карточкалар Сырнай немесе қоңырау командалар үшін
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаяу жүргіншілер мен жүргізушілерге арналған жол қозғалысы ережелерін түсіндіру - Топпен жұмыс: көшеде және жолдан өту ережелерін бейнелейтін плакаттар жасау - Сергіту сеті: жол шамы бойынша жолдан өту қимылдарын имитациялау («тоқта», «күт», «жүр» қозғалыстары)	- Тындайды және талқылайды - Топта плакат жасап, ережелерді талқылайды - Физминутка жасайды	Топтағы белсенділік және плакаттар креативтілігі бағаланады	Қағаз, фломас терлер, түсті қағаз Қозғалыс үшін орын
Сабақтың соңы (10 мин)	Қорытынды ойын: «Дұрыс па, бұрыс па?» (жол қозғалысы ережелері бойынша мәлімдемелер)	- Ойынға қатысады - Кері байланыс сұрақтарына жауап береді:	Қатысу және жауаптар бақылауы	Ойынға арналған мәлімдеме карточка

	- Кері байланыс - Сабақ қорытындысын жасау, негізгі ережелерді қайталау	«Не жаңа үйрендің?», «Ережелерді қалай сақтайсың?»		лары
--	--	--	--	------

№ 31 Сабақтар қосымша материалдар

1. «Дұрыс па, бұрыс па?» ойын

4. Қызыл жарықта жаяу жүргіншілер жолды кесіп өтуі керек. - Бұрыс
5. Жасыл жарық жолды кесіп өтуге болады дегенді білдіреді. - Дұрыс
6. Сары жарық жолды кесіп өтетін уақытқа дайындал дегенді білдіреді. - Дұрыс
7. Машиналар жоқ болса, жолды кез келген жерде кесіп өтуге болады. - Бұрыс
8. Жолды кесіп өтпес бұрын алдымен солға, сосын оңға қарау керек. - Дұрыс
9. Қызыл жарықта асығыс болсаң жолды жүгіру керек. - Бұрыс
10. Жол шамы жолды қауіпсіз кесіп өтуге көмектеседі. - Дұрыс
11. Жаяу жүргіншілер өткелінде ойнауға және алаңдауға болады. - Бұрыс
12. Егер жол шамы болмаса, жолды кесіп өтуде өте сақ болу керек. - Дұрыс
13. Машиналар әрдайым жаяу жүргіншілерді көргенде тоқтайды. - Бұрыс

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық
Сынып	2
№ сабақ	32
Сабақтың тақырыбы	Үйде және мектепте қауіпсіздік
Сабақтың мақсаттары	• Балаларға үйде және мектепте қауіпсіздік туралы түсінік қалыптастыру. • Қауіпті жағдайларда дұрыс әрекет ету дағдыларын дамыту. • Өз қауіпсіздігіне жауапкершілікпен және саналы қарауды тәрбиелеу.
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар үйдегі және мектептегі негізгі қауіпсіздік ережелерін атай алады.

	• Әр түрлі қауіпті жағдайларға дұрыс әрекет етуге үйренеді, ойын сценарийлері арқылы. • Өз мінез-құлқына сенімділігі мен жауапкершілігі артады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, позитивті көңіл күй қалыптастыру - Білімді жаңарту сұрақтары: «Үйде және мектепте қандай қауіптер болуы мүмкін?» - Ойын-викторина «Қауіпті ме, қауіпсіз бе?» мысалдармен - Тақырыпты енгізу және сабақ мақсаттарын түсіндіру	- Сұрақтарға жауап беру - Ойын-викторинаға қатысу, жағдайларды талқылау - Түсініктеме тыңдау	Ауызша жауаптар, ойынға белсенділік	Қауіпсіз және қауіпті жағдайлар туралы карточкалар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Жаңа біліммен таныстыру: үйдегі және мектептегі қауіпсіздік ережелері - Топтық жұмыс: қауіпсіздік туралы сценарийлік ойындарды дайындау және көрсету (мысалы, өрт, күтпеген қонақ, баспалдақта қауіпсіз жүріс) - Дем алу жаттығуларымен сергіту сәті	- Жаңа ережелерді тыңдау және талқылау - Топта мини-сценарийлерді дайындау және көрсету - Физминутка орындау	Топтық жұмысқа және инсценировкаларға қатысуды бағалау	Рөл карточкалары, ойынға арналған заттар
Сабақтың соңы (10 мин)	- Ойын «Не істеу керек?» - кезекпен балалар әртүрлі жағдайларда не істеу керектігін айтады	- Ойынға қатысу, жауап беру - Кері байланыс сұрақтарына жауап беру	Қорытынды бақылау және жауаптардың мазмұндылығын бағалау	«Не істеу керек?» ойынына жағдай карточкалар

	- Сабақ қорытындысы, негізгі ережелерді қайталау - Кері байланыс: «Не жаңалық білдіңдер?», «Қауіпсіздікті қалай сақтайсыңдар?» деген сұрақтар	- Тұжырымдарым ен бөлісу		ры
--	--	--------------------------------	--	----

№ 32 Сабақтар қосымша материалдар

1. Инсценировка ойындарының сценарийлері

1. Үйдегі өрт

Рөлдер: бала, ересек адам, өрт сөндіруші (оқушылар рөлдерді бөледі)

Сценарий: бала иіс сезеді де, ересек адамға хабарлайды, ересек адам өрт сөндірушілерді шақырады, бәрі бірге бөлмеден шығып, қауіпсіз жерде жиналады.

Негізгі идея: өрт кезінде не істеу керек - ересек адамға хабарлау, жасырынбау, тез арада қауіпті жерден кету.

2. Мектептегі күтпеген қонақ

Рөлдер: оқушы, мұғалім, күтпеген қонақ

Сценарий: қонақ рұқсатсыз сыныпқа кіреді, оқушы мұғалімге хабарлайды, мұғалім шара қолданады (шығып кетуді сұрайды немесе күзет шақырады).

Негізгі идея: бөтен адамға есік ашпау, ересек адамға хабарлау.

3. Баспалдақтағы қауіпті мінез-құлық

Рөлдер: балалар, мұғалім

Сценарий: балалар баспалдақта ойнап жүр, мұғалім ережелерді түсіндіреді: жүгірмеу, қолдамаға ұстау, абайлап жүру.

Негізгі идея: баспалдақта қауіпсіздік - назар аудару және абай болу.

2. «Не істеу керек?» ойынына арналған жағдай карточкалары

1. Үйде сен розеткадан түтін шығып жатқанын көрдің. Не істеу керек?
Жауап: Дерезе ересек адамға хабарлау, розеткаға тимеу.
2. Мектепте бір бөтен адам сыныпқа кіруге тырысады. Не істеу керек?
Жауап: Мұғалімге немесе басқа ересек адамға хабарлау.
3. Сен ойын кезінде жарақат алдың. Не істеу керек?
Жауап: Ересек адамды немесе мұғалімді шақыру, жараны өңдеу.
4. Үйде жарық сөніп, сен жалғыз қалдың. Не істеу керек?
Жауап: Паникаға берілмеу, телефон тауып, ересек адамға қоңырау шалу.
5. Сен жолды кесіп өтпекші болып, жарықтандырудың қызыл шамы жанып тұр. Не істеу керек?
Жауап: Жасыл шамды күту, қызылда өтпеу.

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық			
Сынып	2			
№ сабақ	33			
Сабақтың тақырыбы	Алғашқы көмек: құтқарушы ойыны			
Сабақтың мақсаттары	• Балаларды алғашқы көмек негіздерімен таныстыру. • Қарапайым жарақаттар кезінде алғашқы көмекті көрсету тәсілдерін үйрету. • Жауапкершілік сезімін және басқаларға көмектесуге дайындығын тәрбиелеу.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар алғашқы көмек көрсету құралдарын атай алады. • Қарапайым алғашқы көмек әрекеттерін көрсете алады (пластырьды жапсыру, бинттеу). • Сенімділігі артып, айналасындағыларға көмектесуге ұмтылады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, позитивті атмосфера құру - Білімді жаңарту сұрақтары: «Алғашқы көмек деген не?», «Құтқарушылар кімдер?» - Ойын-викторина «Кім жылдам?» - алғашқы көмек көрсететін құралдарды атау - Тақырыпты енгізу, сабақ мақсаттарын түсіндіру	- Сұрақтарға жауап беру - Ойынға қатысу, құралдарды атау (бинт, пластырь, су және т.б.) - Түсініктеме тыңдау	Ауызша жауаптар, ойынға белсенділік	Алғашқы көмек құралдарының суреті бар карточкалар
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Алғашқы көмек көрсетудің негізгі ережелерін түсіндіру (жараларды өңдеу, қан тоқтату) - Бинттеу және пластырь қолдануды көрсету - Топтық жұмыс: алғашқы көмек көрсету жағдайларын сахналау	- Тыңдап, талқылау - Топта жағдайларды сахналау, бір-біріне көмектесу - Сергіту сеті жасау	Қатысу және тапсырмаларды дұрыс орындауды бағалау	Бинттер, пластырь (оқу құралдары), жағдай карточкалары

	(ойын «Құтқарушылар») - Сергіту сеті «Құтқарушылар қозғалыста» (жүгіру, еңілу, қол созу)			
Сабақты ң соңы (10 мин)	- Ойын «Не істеу керек?» - әр түрлі жағдайларда қалай көмек көрсетуге болады деп жауап беру - Қорытындылау, негізгі ережелерді қайталау - Кері байланыс: «Не жаңа білдіңдер?», «Кімге көмектесер едің?» деген сұрақтар	- Ойынға қатысу, жауап беру - Кері байланыс сұрақтарына жауап беру - Өз ойларымен бөлісу	Қорытынды бақылау және жауаптардың мазмұндылығын бағалау	«Не істеу керек?» ойынына жағдай карточкала ры

№ 33 Сабақтар қосымша материалдар

1. Топтық ойын: «Құтқарушылар» (алғашқы көмек көрсету жағдайлары)

Мақсаты: Балаларды қарапайым алғашқы көмек көрсету әрекеттерімен таныстыру, топпен жұмыс істеу дағдыларын дамыту.

Керек-жарақтар: жағдаяттық карточкалар, таңғыштар/орамалдар, жұмсақ ойыншықтар, эластик жіптер (жгут), ойыншық телефон, ойыншық алғашқы көмек қобдишасы

Ойын барысы:

1. Балалар 4–5 адамнан тұратын топтарға бөлінеді.
2. Әр топқа бір карточка беріледі - онда көмек қажет болатын жағдаят жазылған.
3. Топтың міндеті - сол жағдайды сахналау: не болды және қалай дұрыс көмек көрсету керек.

Мұғалім бағыттап, көмек көрсетіп, мадақтап отырады.

Карточка 1

Жағдай:

Бала серуен кезінде сүрініп, тізесін жарақаттап алды. Жарадан қан ағып жатыр.

Не істеу керек?

- Баланы тыныштандыру
- Жараны таза сумен жуу
- Таңғыш байлау немесе орамалмен жабу
- Үлкен адамды шақыру

Карточка 2

Жағдай:

Қыз бала жүгіру кезінде құлап қалды. Ол жылап жатыр, тізесін ұстап отыр.

Не істеу керек?

- Қасына барып жұбату
- Тізесін қарап шығу
- Қажет болса, мұз басу
- Үлкенге айту

Карточка 3**Жағдай:**

Ойыншық аю кәмпитке қақалып қалды. Дем алмай жатыр.

Не істеу керек?

- Аюды еңкейтіп, арқасынан жеңіл соғу (еліктеу)
- Аузын тексеру (ойын түрінде)
- Үлкен адамды шақыру

Карточка 4**Жағдай:**

Бала күн астында көп ойнап, басы айналды. Ол өзін жайсыз сезініп тұр.

Не істеу керек?

- Баланы көлеңкеге апару
- Су беру
- Жатып демалуға көмектесу
- Мұғалімге айту немесе 112-ге хабарлау

Карточка 5**Жағдай:**

Бала велосипедтен құлап, қолын ауыртып алды. Ол оны қозғалта алмай тұр.

Не істеу керек?

- Баланы тыныштандыру
- Қолын қозғалтпауын өтіну
- Оған көмектеспей тұрып үлкен адамды шақыру
- Жараны байламау - тек ересек көмегі қажет

Карточка 6**Жағдай:**

Бала розеткаға немесе тоқ сымына қол тигізіп қойды.

Не істеу керек?

- Баладан алыстап тұру
- Оған қол тигізбеу
- Үлкен кісіні немесе мұғалімді тез шақыру
- 112 қызметіне хабарласу (еліктеу)

2. «Не істеу керек?» ойынына арналған жағдай карточкалары**Карточка № 1**

Досың құлап, тізесін сызып алды. Сен не істейсің?

Жауап: Жараны жууға көмектесемін және пластырь жапсырамын.

Карточка № 2

Сыныпта біреу қайшыдан жарақат алып, қан ағып жатыр. Не істеу керек?

Жауап: Ересекті шақырып, таза матаны жараға басып, қан тоқтатамын.

Карточка № 3

Бала ыстық плитадан саусағын күйдірді. Не істеу керек?

Жауап: Саусақты суық сумен суытамын және ересек адамға айтамын

Карточка № 4

Біреу есінен танып қалды. Не істеу керек?

Жауап: Ересек адамды шақыру немесе көмек шақыру, жалғыз қалдырмау.

Карточка № 5

Сен жарақат алдың, бірақ жара кішкентай. Не істеу керек?

Жауап: Жараны антисептикпен өңдеп, пластырь жапсыру.

V бөлім	Қауіпсіздік пен денсаулық			
Сынып	2			
№ сабақ	34			
Сабақтың тақырыбы	Қорытынды ойын - «Мен әлемді танимын»			
Сабақтың мақсаттары	• Қауіпсіздік пен денсаулық тақырыптары бойынша білімді қайталау және бекіту. • Топта жұмыс істеу және логикалық ойлау қабілетін дамыту. • Оқуға және денсаулықты сақтауға оң мотивация қалыптастыру.			
Күтілетін нәтиже	• Оқушылар қауіпсіздік пен салауатты өмір салтының негізгі ережелерін көрсете алады. • Бірге жұмыс істей білу, бір-бірін тыңдау және жауаптарын дәлелдей білу дағдыларын көрсетеді. • Қорытынды ойынды қуана ойнап, алған білімдерін практикада қолдануға ынталанады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңі	Мұғалімнің қызметі	Оқушылардың қызметі	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (10 мин)	- Сәлемдесу, позитивті көңіл күй қалыптастыру - Білімді жаңарту сұрақтары: «Қауіпсіздік пен	- Сұрақтарға жауап беру - «Жылыну» викторинасына қатысу - Қорытынды	Ауызша жауаптар, ойынға белсенділік	Викторина сұрақтары бар карточкалар

	денсаулық туралы не білдіңдер?», «Қай тақырыптар қызықты болды?» - Ойын «Жылыну» - өткен тақырыптарға викторина, жылдам жауаптар - Қорытынды ойынның тақырыбы мен ережесін түсіндіру	ойын ережесін тыңдау		
Сабақтың ортасы (25 мин)	- Қорытынды ойын «Мен әлемді танимын» өткізу, курс бойынша сұрақтар мен тапсырмалар (топпен жұмыс) - Командалық жұмыс ұйымдастыру: сұрақтарды талқылау және бірге жауап беру - Денсаулық және қауіпсіздік тақырыбында сергіту сеті (қозғалыс және тыныс алу)	- Топпен сұрақтарды талқылау - Ойын тапсырмаларына жауап беру - Сергіту сеті орындау	Командалық жұмыста қатысуды және дұрыс жауаптарды бағалау	Қорытынды ойынға арналған сұрақтар мен тапсырмалар карточкалары
Сабақтың соңы (10 мин)	- «Дұрыс - бұрыс» ойыны (курс бойынша мәлімдемелер) - Сабақ қорытындысы, негізгі білім мен дағдыларды бөліп көрсету - Кері байланыс: «Не ұнады?», «Не есте қалды?» сұрақтары - Мадақтау және әрі қарай оқуға ынталандыру	- Ойынға қатысу - Кері байланыс сұрақтарына жауап беру - Пікірлерімен бөлісу	Қорытынды бақылау және жауап сапасын бағалау	«Дұрыс - бұрыс» ойынына арналған мәлімдеме карточкалары

1. Викторина «Жылыну» сұрақтары

1. Қай түсті бағдаршам «жүруге болады» дегенді білдіреді?

Жауап: жасыл

2. Үйде өрт көрсең не істеу керек?

Жауап: Ересекті шақырып, үйден шығу

3. Тамақтан бұрын қолды неге жуу керек?

Жауап: Аурудың алдын алу үшін

4. Сатыда ойнауға бола ма?

Жауап: болмайды

5. Біреу құлап, тізесін сыздап алса не істеу керек?

Жауап: Жараны жуып, пластырь жапсыруға көмектесу

2. Қорытынды ойын «Мен әлемді танимын» сұрақтары

1. Денсаулығымызға көмектесетін үш нәрсені атаңыз.

Жауап: спорт, дұрыс тамақтану, ұйқы

2. Таныс емес адам сыныпқа кіруге тырысса не істеу керек?

Жауап: Мұғалімге хабарлау

3. Қай түсті бағдаршам «тоқта!» дегенді білдіреді?

Жауап: қызыл

4. Күн тәртібін сақтау неге маңызды?

Жауап: Денсаулығымыз бен күш-қуатымыз үшін

5. Досыңның кішкене жарасы болса не істеу керек?

Жауап: Жараны өңдеп, пластырь жапсыру

6. Алғашқы көмек көрсету үшін қандай заттар қажет?

Жауап: бинт, пластырь, антисептик

7. Ересектерді тыңдап, қауіпсіздік ережелерін сақтау неге маңызды?

Жауап: Қауіптен сақтану үшін

3. Ойын «Дұрыс - бұрыс» мәлімдемелері

1. Бағдаршамның қызыл түсінде жолды кесіп өтуге болады. - **Бұрыс**
2. Тамақтан бұрын қолды әрдайым жуу керек. - **Дұрыс**
3. Үйде өрт болғанда төсектің астына жасырынуға болады. - **Бұрыс**
4. Жолды жаяу жүргіншілер өткелінен кесіп өту керек. - **Дұрыс**

УДК 371.214

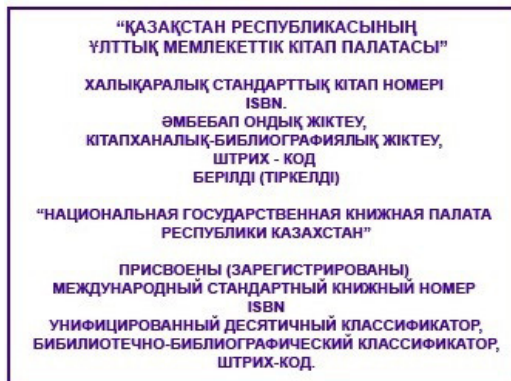
ББК 74.202

М56

Миралиева Зауре Манаковна

«Мен әлемді ойын арқылы білемін» тақырыбындағы авторлық бағдарлама

ISBN 978-601-373-250-3

ISBN 978-601-373-250-3

Авторлық бағдарламаға шолу

Автор: Миралиева Зауре Манаковна, бастауыш сынып мұғалімі, педагог-зерттеуші

Жұмыс орны: Түркістан облысы, Шардара қаласы,
«М.Горький атындағы ЖББМ» КММ

Тақырыбы: «Мен әлемді ойын арқылы білемін» (жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушылары үшін»)

Жұмыстың өзектілігі. Бұл бағдарлама кіші мектеп жасындағы балалардың жас ерекшеліктеріне сай, оқу процесін ойын арқылы ұйымдастыру арқылы қоршаған орта туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыруға бағытталған. Ойын – бастауыш сынып оқушыларының жетекші іс-әрекеті болғандықтан, осы кезеңде білім беру процесіне ойын элементтерін енгізу – аса өзекті. Бағдарлама оқушылардың танымдық белсенділігін арттырып, қоршаған әлемге деген қызығушылығын оятуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, баланың эмоционалды, коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамытатын тиімді құрал болып табылады. Курстың мазмұны баланың тұлғалық дамуына, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыруға, өзара әрекеттесу қабілетін жетілдіруге бағытталған. Қазіргі білім берудің басты мақсаты - жеке тұлғаны жан-жақты дамыту болса, бұл курс сол мақсатқа толықтай сай келеді.

Жұмыстың ғылыми-әдістемелік деңгейі. Бағдарлама модификациялық деңгейде құрылған, яғни бастауыш білім беру мазмұнын жетілдіре отырып, ойын әдістерімен байытылған. Оқыту әдістемесі баланың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарына бейімделген. Педагог ойын арқылы оқытудың тиімділігін арттырып, оқушының шығармашылық белсенділігін қолдайды. Қолданылған әдістер - бақылау, модельдеу, рөлдік және интерактивті ойындар, топтық жұмыс - бастауыш мектеп талаптарына сәйкес. Әдістемелік шешімдер оқу материалын терең түсінуге, оқу мотивациясын арттыруға, балалардың белсенді қатысуына бағытталған. Бағдарламада тәрбие мен оқыту тығыз байланыста қарастырылған.

Бағдарламаның құрылымдылығы. Бағдарлама 34 сағатқа жоспарланған және 5 тақырыптық бөлімге бөлінген. Әр бөлім оқушылардың қоршаған орта туралы білімін кеңейтуге бағытталған және бірізділікпен құрылған. Құрылым жағынан логикалық, мазмұндық жағынан жас ерекшеліктеріне бейімделген. Әр сабақтың нақты мақсаты, ойын түрлері мен күтілетін нәтижелері көрсетілген. Сабақтарда әртүрлі ойын форматтары (сюжеттік, қимыл-қозғалыс, квест, үстел ойындары) қарастырылған, бұл оқушылардың әртүрлі қызығушылықтарын ескере отырып, оқу үрдісін жандандырады. Бағдарламаның құрылымы оқушының танымдық және тұлғалық дамуын жүйелі түрде қамтамасыз етеді.

Жұмыстың жаңашылдығы. Бағдарламада ойын арқылы білім беру идеясы дәстүрлі мазмұнмен жаңаша әдістерді үйлестіру арқылы жүзеге асырылған. Курс мазмұны өмірмен тығыз байланыстырылған, баланың айналасындағы құбылыстарды зерттеуіне мүмкіндік береді. Бұл курс қазіргі мектеп тәжірибесінде сирек кездесетін, ойын арқылы әлемді танытуға бағытталған кешенді бағдарлама ретінде ерекшеленеді. Әсіресе, қауіпсіздік, мәдени әртүрлілік, экологиялық тәрбие сияқты заманауи тақырыптардың ойын түрінде берілуі - жаңашылдықтың дәлелі. Бағдарлама оқыту мен тәрбиелеу мақсаттарын интеграциялау арқылы оқушыны жан-жақты дамытуға ықпал етеді.

Жұмыстың ғылыми негізділігі. Бағдарлама мазмұны қазіргі заманғы педагогика, психология және бастауыш білім беру әдістемесіне сүйенеді. Курстағы білімдік және тәрбиелік мазмұн оқушылардың танымдық дамуына, логикалық ойлауына, қоршаған ортаға деген құндылықтық қатынасын қалыптастыруға бағытталған. Қолданылатын ойындар мен тапсырмалар білімді меңгерудің табиғи жолына негізделген. Бағдарламадағы бөлімдер бір-бірімен логикалық байланысқан және ғылыми негізделген педагогикалық тәсілдермен қамтамасыз етілген. Курста ұсынылған тәсілдер кіші жастағы балалардың даму ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы. Бағдарламаны бастауыш мектептің оқу

үрдісіне, әсіресе 2-сыныпта, факультативтік курс немесе сыныптан тыс іс-шара ретінде енгізуге болады. Ол «Дүниетану» пәнімен интеграцияда да тиімді жүзеге аса алады. Бағдарлама оқушылардың топта жұмыс істеу, ақпаратпен жұмыс істеу, ойын арқылы өмірлік дағдыларды меңгеру қабілеттерін дамытады. Мұғалімдер бұл курсты бастауыш мектептегі тәрбие сағаттарында, апталықтарда немесе шығармашылық үйірмелерде қолдана алады. Бағдарлама мектеп тәжірибесінде кеңінен қолданыс таба алады. Сондай-ақ, ата-аналармен бірлескен іс-шараларға бейімдеуге болады.

- **Жұмысты қолдану және қорытындылар.** Бағдарлама жалпы білім беретін мектептердің бастауыш сынып оқушылары үшін ұсынылады. Оқу барысында балалардың танымдық қызығушылығы, тұлғалық қасиеттері мен әлеуметтік дағдылары дами түседі. Ойын – баланың негізгі әрекеті ретінде оның табиғи дамуын қолдайды. Бағдарламаны түрлі білім беру ұйымдарында, әсіресе жаңартылған білім беру мазмұнын іске асырып жатқан мектептерде қолдануға болады. Ол мұғалімдердің әдістемелік қорын толықтырып, оқыту сапасын арттырады. Курсты енгізу арқылы оқушылардың мектепке бейімделуі жеңілдейді, танымдық қабілеттері мен шығармашылық белсенділігі артады. Бағдарламаны оқу-тәрбие процесіне енгізу ұсынылады.

Рецензент:

Нұрғали Жұман, басшы-менеджер, Түркістан облысы білім басқармасының «Шардара ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің әдістемелік кабинеті меңгерушісі.

30.09.2025 год

Н. Жұман
ЖК

Рецензия
на авторскую программу

Автор: Миралиева Зауре Манаковна, учитель начальных классов, педагог-исследователь
Место работы: Туркестанская область, г.Шардара, ГКУ «Общеобразовательная школа имени М.Горького»
Тема: «Мен әлемді ойын арқылы білемін» (жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушылары үшін)

Актуальность работы. Программа «Я познаю мир через игру» является актуальной, так как направлена на удовлетворение возрастных особенностей младших школьников. В этом возрасте игра является основной формой деятельности, поэтому ее использование в образовательном процессе повышает мотивацию и активность обучающихся. Программа помогает формировать первые представления о себе, окружающем мире, природе, культуре и обществе через игровые технологии. В условиях обновления содержания образования и внедрения личностно-ориентированного подхода данная программа отвечает современным требованиям. Она способствует не только познавательному, но и эмоциональному, коммуникативному и социальному развитию детей. Использование игры как метода позволяет сделать обучение доступным, интересным и значимым для ребёнка.

Научно-методический уровень работы. Программа реализована на модификационном научно-методическом уровне, сочетая традиционные подходы и игровые педагогические технологии. В структуре курса учтены принципы деятельностного и личностно-ориентированного обучения. Методическая база охватывает современные образовательные технологии: квесты, проектные формы, ролевые и сюжетные игры. Учитывается необходимость формирования универсальных учебных действий и коммуникативных навыков. Работа демонстрирует грамотное применение методик, направленных на развитие познавательной активности. Используемые подходы соответствуют психолого-педагогическим требованиям для 2 класса.

Степень новизны работы, наличие или отсутствие аналогов. Работа отличается высокой степенью новизны, так как игровые формы обучения в системном виде редко представлены в школьных программах. Автор предлагает структурированную программу с тематическим планированием, охватывающим ключевые направления начального образования. Аналоги подобной комплексной программы в свободном доступе встречаются нечасто, особенно в интеграции с внеурочной деятельностью. В отличие от стандартных курсов, здесь игра рассматривается как основа для формирования ценностных установок и учебной мотивации. Программа может рассматриваться как инновационная разработка на уровне образовательной организации или района. Это делает её ценной для обмена педагогическим опытом.

Научно-методическое обеспечение содержания работы. Содержание программы опирается на современные достижения педагогики и возрастной психологии. Автор продемонстрировал грамотное включение различных видов игр: ролевых, дидактических, коммуникативных, двигательных. Методическое обеспечение включает практико-ориентированные формы, позволяющие обучающимся применять знания в реальной жизни. Все темы связаны с жизненным опытом ребёнка, что облегчает восприятие и осмысление информации. В каждом разделе заложены задания, способствующие формированию ключевых компетенций младшего школьника. Образовательные и воспитательные цели сбалансированы и реализуются через доступные детям формы.

Оценка внутреннего единства и характеристика методологической основы работы. Программа обладает внутренней логикой и структурной целостностью. Тематические разделы выстроены последовательно: от самопознания к познанию окружающего мира и взаимодействию с ним. Методологическая основа строится на системно-деятельностном подходе, где ребёнок выступает активным участником познания. Игровые методы органично встроены в содержание, что обеспечивает целостность восприятия учебного материала. Все компоненты курса логично взаимосвязаны и подчинены общей образовательной цели. Программа демонстрирует соответствие общей стратегии формирования метапредметных результатов в начальной школе.

Степень обоснованности и достоверности результатов, научных положений и выводов. Все педагогические подходы и методики, заложенные в программе, научно обоснованы и соответствуют возрастным особенностям обучающихся. Игровая деятельность рассматривается не как развлечение, а как важный инструмент обучения и развития. Программа способствует формированию личностных качеств, навыков сотрудничества, способности к самооценке и рефлексии. Выводы логичны и подтверждаются как теоретическими основами, так и практическими

задачами программы. Представленные формы работы позволяют достичь запланированных результатов. Программа реалистична в применении и доказала свою эффективность на практике.

Практическая значимость работы. Программа может быть успешно внедрена в рамках внеурочной деятельности, интегрирована с курсом «Познание мира» или реализована в виде кружка. Она универсальна по содержанию и может быть адаптирована под различные условия школы. Учителя начальных классов смогут использовать материалы для разработки собственных игровых занятий. Программа помогает формировать учебную мотивацию, снижать тревожность и адаптировать ребёнка к школьной среде. Она также может применяться в инклюзивных классах. Практическая реализация не требует сложных ресурсов, что делает курс доступным в разных образовательных учреждениях.

Формы и способы представления промежуточных и итоговых результатов работы. В ходе реализации программы предусматриваются игровые формы оценки результатов: мини-проекты, защита творческих работ, участие в командных квестах, викторинах и ролевых инсценировках. Промежуточные результаты фиксируются в виде наблюдений, самооценок и коллективных презентаций. Итоговые работы могут быть оформлены как портфолио, фотоколлажи, альбомы и творческие отчеты. Такие формы позволяют детям проявить себя, а учителю – оценить личностный и познавательный рост обучающихся. Это соответствует современным требованиям к формативному и критериальному оцениванию. Подход обеспечивает объективную и многоаспектную оценку образовательных результатов.

Соответствие требованиям к оформлению. Недостатки и замечания по содержанию работы. Работа оформлена грамотно, соответствует методическим рекомендациям к авторским программам. Тема раскрыта полностью, структура логична и удобна для использования. Язык программы доступен, термины объяснены, цели и задачи конкретны. Однако, в некоторых разделах можно уточнить формы взаимодействия с родителями, а также предложить дополнительные критерии оценки результатов. Желательно включить рекомендации по учёту индивидуальных особенностей детей. В целом, замечания не снижают качества работы и легко устраняются при внедрении программы.

Выводы и рекомендации по использованию работы. Программа «Я познаю мир через игру» является качественным методическим ресурсом для начальной школы. Её рекомендуется использовать в качестве дополнительного курса, электива или как часть внеурочной деятельности. Она способствует гармоничному развитию личности, формированию познавательных интересов и навыков сотрудничества. Программа может быть рекомендована к распространению в методических объединениях учителей начальных классов. Также она может лечь в основу авторских курсов в рамках школьного компонента. Желательно разработать методические рекомендации для педагогов по реализации курса.

Рецензент:

Карюгина Марина Леонидовна - педагог - мастер, заместитель директора I КК, педагог – тренер, сертифицированный учитель I продвинутого уровня ГКУ «Общая средняя школа имени М.Горького», г. Шардара, Туркестанская область. Победитель Республиканского конкурса «Лучший педагог 2017», обладатель Государственной награды «Ы.Алтынсарина, 2024 год», сертификата «Повышение компетенции экспертов по научно-педагогической экспертизе учебников и учебно-методических комплексов», № 23351, 2023 год

29.09.2025 год

Карюгина М.Л.

**ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ
ШАРДАРА ҚАЛАСЫ
«М.ГОРЬКИЙ АТЫНДАҒЫ ЖББМ» КММ
ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕСІ ОТЫРЫСЫНЫҢ
№ 1 ХАТТАМАСЫ**

28.08.2025 жыл

Қатысушылар: 18 адам

Күн тәртібі:

7. Педагогикалық тәжірибені жинақтау материалдарын қарастыру (авторлық бағдарламалар, әдістемелік құралдар).

Тындалды: педагог-шебер, директордың бейіндік оқыту және ғылыми – әдістемелік жөніндегі орынбасары, педагог - жаттықтырушы, «М. Горький атындағы жалпы орта мектебі» КММ, I жоғары деңгейдегі сертификатталған мұғалімі, Шардара қаласы, Түркістан облысы, «Үздік педагог 2017» республикалық байқауының жеңімпазы, «Ы.Алтынсарин, 2024 жыл», I біліктілік санаты директорының орынбасары, «Оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендердің ғылыми-педагогикалық сараптамасы бойынша сарапшылардың құзыретін арттыру» сертификаты иегері Карюгина Марина Леонидовна: бастауыш сынып мұғалімі Миралиева Зауре Манаковна құрастырған ««Ойында әлемді танып білемін» (жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушылары үшін)» атты авторлық бағдарламасы баспаға туралы ұсынысы.

«Ойын арқылы әлемді танып білу» қолданбалы курсы – 2 - сынып оқушыларына арналған қызықты әрі танымдық бағдарлама. Бағдарлама балалардың қоршаған орта туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыруға, танымдық қызығушылығын арттыруға және әлеуметтік, эмоционалдық дағдыларын дамытуға бағытталған. Ойын технологияларын тиімді пайдалану арқылы оқушылар белсенді ойлап, өз пікірін білдіруді, серіктестерімен ынтымақтастықта жұмыс істеуді және күнделікті өмірде қауіпсіз әрекет етуді үйренеді. Бағдарлама мазмұны оқушылардың жас ерекшеліктеріне толықтай сай келеді және сабақта немесе сыныптан тыс уақытта өткізуге ыңғайлы. Бұл курс баланың тұлғалық дамуына, қоршаған ортаға деген саналы көзқарас қалыптастыруға және функционалдық сауаттылықтың алғашқы негіздерін қалауға көмектеседі. Бағдарламаны бастауыш буында кеңінен енгізу ұсынылады, себебі ол оқушылардың мектепке деген оң көзқарасын қалыптастырады және оқуға деген тұрақты мотивацияны арттырады..

Шешімі:

1. Түркістан облысы, Шардара қаласы, «М. Горький атындағы жалпы орта мектебі» КММ бастауыш сынып мұғалімі Миралиева Зауре Манаковна құрастырған ««Ойында әлемді танып білемін» (жалпы білім беретін мектептің 2-сынып оқушылары үшін)» атты авторлық бағдарламасы баспаға беру туралы ұсынылсын.
2. Авторлық бағдарлама облыстық деңгейде таратылсын

Ғылыми – әдістемелік торағасы:

Хатшысы:

М.Л.Карюгина

Д.С.Әбдісаттар

Образование

Доп. образование
Миралиева Зауре
Манаковна

Платеж успешно совершен

1 600,00 ₸

№ квитанции 530209465986

Идентификатор 226854213480

Город Астана

ИИН плательщика 721203401665

Организация Qazmektep.kz —
<https://qazmektep.kz/>

БИК IRTYKZKA

БИН 210640034504

Счет KZ0296503F0010473045

Дата и время по Астане 29.10.2025 14:13:25

ФИО плательщика Миралиева З. М.

Оплачено с Kaspi Gold